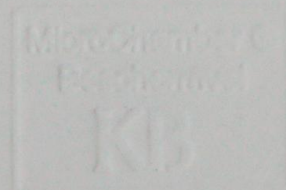
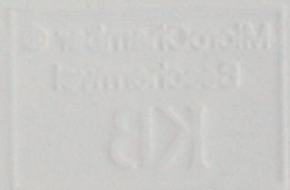

447
G
188

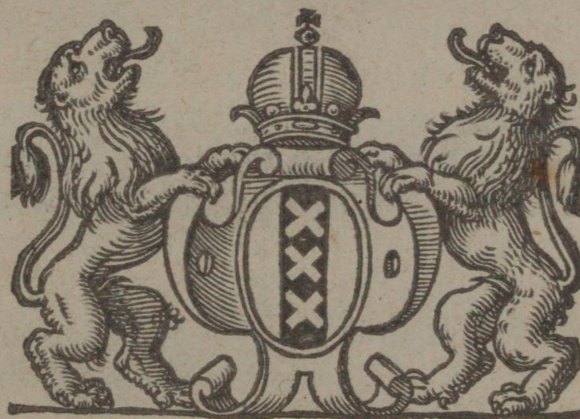

KB

I. S. KOMLS
Nederlants Treur-spel.

Inhoudende
Den Oorspronck der Nederlandsche
Beroerten/'tscheyden der Ed'len/'tsterven der
Graven van EGMONT, HOORN,
ende der BATENBORGERS.

Speel-wijs vertoont
By de Brabandtsche Camer
UYT LEVENDER IONST.
Binnen
AMSTELREDAM.

'tAMSTERDAM,
Ghedruckt by Paulus van Ravesteyn,

Voor Abraham Huybrechtsz./Boeckvercooper
wonende in den Dortsen Bybel/inde Eng-Kerck-
Steegh. ANNO 1616.

Aen d'Edelen/Achtbaren

Raedt/Vooghden ende Vaderlijcke

Bescherm-heers der vry Vereenichde Provincien/als oock aen alle Recht-lustende-Lievers der Wel-ghewenste stant des Vaderlants.

TE recht noodige Waerdigheden werdt V. E. opgeoffert dit mijn ghedenck en Tijt-spiegel-Treur-spel/om d'Achtbare Gods ampten der wereltlijcke Regeringe te quyten / Godes Eer en rechtsvordring na tuyghen der Conscientie/op de Waegh-schael te wederweerdigen voor den troon der genaden/ werckende voor vele eeuwen heyligh en gevreest/waer den algevenden Godt V.E.toe verstarcke/met wyse Voorsichticheyt en Eendrachtige grootmaking/tot behout der swaer en duyr veroverde Schatten: Offere dies dit mijn leer-lustent Nederlants Treurspel en anvanck der Belgicaensche beroerten / onder V. E. te sweven aen't Altaer van Christlijcke en ghetrouwe vasthoudinge/ der rechte waerheyt / als oock verhoope de toegeneyghde gunste der recht-lievende Vaderlantsche Voorstandren/aenghelijfde te ghenieten. Wenschende V.E. d'Almachtige V voede met waere voorspoedinge/dees gevaerlijcke tijts heylich te bewaren 'tnoodigh verbont der wel bedeelde erf schatten /'tghene V. E. wenschet u hartgunstige en dienstwillige vrient

Ian Siewersz. Kolm.

Tot de
Lant-lievende en Konst-beminnende
Lesers der Nederlandtse Vryheyt.

Et recht ben ic ſchreumich, beminde Leſers, dit mijn Luſt-gierge oeffen-Rijm, op ſo hooghen materie aenghevangen V.L. in't licht te doen verſchijnen: eensdeels vreeſende deur mijn onbegaefde hant, de Lof-ruchtige *Fama* van ſoo cloecken Schryver *van Meteren* yets vercort ſoude (na haeſtich verſuym) beganghen te hebben, of al te cleyn den ſtaet der meer-waerdige Princen, na mijn duytſe ſtudie afgeroemt te zijn. Doch overſchrede de ſchrick, deurt verhoop der toegeneychde Dichters, en recht-red'lijcke welduyding mijns vertoochde yver ten goedē op te nemē; 'tgeneick V.L. op offere *Bataeſſche Lant-lievers*, en *Erfvooghden* der Vaderlijcke beſcherminge, voor waerſchouw en tot na-dencken in dees gevaerlijcke, woeſte, twiſtlijcke tijt, oogmerck nemende op d'eerſte ſiel-grondige rechte prickel der volcomen Waerheyt, ſteygrende tegen 'tgrouwlijckſt ghewelt en helſche verformingh der beloft-vergheten-trouw van't Hof van *Bourgoingen*. Neemt aen in't corte dit mijn geſtelt werck, 't gheen u tooneelijck verſcheen op de *Witte Lavendel Camer*, 't AMSTERDAM. *In Mayo* 1616.

Bedancke alle Met-broederen, die't met vernoegh gheluſt heeft t'aenſchouwen, ende Haer die't ſpeel-wijs met arbeyt en verſuym liefd dreef tot de levende Acte, kunſtigh te herſtellen, van d'welck ic my aenbiede in alle dienſt en eer te vergelden.

Bemint de Waerheyt.

SONNET.

S t'out Poetisch Heyr waerdich der eeren crooningh?
D'in welghecierde stijl, onnut fabels gheral
Hun nacomers lieten t'eenen ghedenck: Wat sal
Waerheyts beminnend Helt *dan erven voor belooningh?*
Schoon bitsich Soijl en Moom bassen t'zijner behooningh,
Hy toont u Leser hoe t'vry Nederlantsche dal
Met Tyrannij, beswaert hoe d'Adel quam ten val,
Door Albaens *bloedich wreet, belastet van den Coningh:*
Hier aen is noodich dan gheschakelde ghedacht,
Ghy niet door inlandts twist Gods straffend hant verwacht
Soo aen de Scepter noch van Madril *mocht vervallen,*
Los van de waerde naem van vrije republijck
Int vry vereenicht Lant, tot slaven van het rijck
Wiens wreede Donder schrick u t'saem sou overbrallen.

Verkiest het goede.

SONNET.

De welbedreven hant die rontom den Altaer
Van d'opgheofferd' Ipigenia hadt gheschildert
Ulissem heel bedroeft/ Aiacem als verwildert.
Menalum schreyende/ Calchanta vol beswaer/
En Agamemnons Hooft bewonde om 't ghevaer.
Heeft de aenschouwers al doen in haer tranen swemmen
Die zy door meghedoogh niet en costen betemmen/
Want hier door wert 't verderf van Troyen openbaer.
Treet naer verbonden volck/ bereyt u tot het schreijen
Siende in desen Boeck u aldereerst bestrijen.
Orangen neemt de vlucht/ Duck D'alba comt int landt
Egmont den doot besuurt/ en Hoorn die moet sterven
Onse Voor-ouders al herwaert en derwaert swerven/
Van d'eerste ons Poeet behoudt de overhant.

Non omnia possimus omnes.

SONNET.

Midts ghy't voorleen vernieuwt so pront,
Sy u met re'en dit Dicht gheiont.

RUST Lievers die 't welvaer des *Vaderlants* betracht, (eeuws voorleden,
Merckt hier werdt klaer ghetuyght 't afbeelt ons
Hoe vryheyts Burght met grim onrecht'lijck is bestreden,
Door 't al te strengh *Placcaet* en wreede bloetdorsts macht;

Dies 't veel vertrou, heeft veel van lijf en goet verkracht:
G'lijck als d'*Orangiens Prinsch* hun wel voorseyt met reden,
Wiens wantrou kloeck beleydt 't gherucht noch kondight heden,
Mits uyt die *Stam* door 't sweert 'tlant is in vreed gebracht

Dus *Cranst* den *Merkurist*, die met kunstrijcke woorden
Sulckx voordraegt, waer in elck te Spieg'len sich behoorden
Om recht 't voorsegh des tijdts graegh ivrigh te verstaen

G'lijck *Sorgers* van 't ghemeen uyt herts tocht met *Orangien*
Achten gevley noch goet, noch oock gewelt van *Spangien*,
Maer 't opper Heyl voor al 't geen nimmer sal vergaen.

Wie faelt mach keeren.

SONNET.

LAnt lievers leest en siet dit Treurspel, hoe dees Graven
Mosten doort Spaens geveyns 't bloedich Tonneel be-
Heyl sy den *Batavier*, die met zijn rijcke reen (treen.
Ons watrich weer vervarst, en drooch verstopte haven
Lust gierich was verweckt in dees Cronijck te slaven.
Tot nut van achterdocht, toesicht voor 't alghemeen,
Schout haer bespoorde wech, ofter schoon vaeylich scheē,
Soo wert ghy niet begift, met onverdiende gaven.
Sluymen u ooghen toe; op offert dan u hart
Den *Thuyn* die vanden *Leeuw*, staedich bewandelt wert
Int waecken, dat geen leedt ons schaed'lijck mocht geschie-
Wel vry *Batavia*, aenmerckt nu eens hoe vart (den
U 't Iock ontvloden is, en *Hollant* willich tart
Den stijf besmeden *Mars*, haer spits vernuft te bieden.

Rijckdom baert Sonde.

LOF-DICHT
Over
IAN SIEWERTSEN KOLMS
Vertoonde Spel der Nederlandtsche Beroerten.

COmt Musen drymael dry, croont toch al met Laurieren
Dees soete Rymers werck / die soo Const-rijckich heeft
Opt aerts tooneel vertoont / de Claechreen en manieren
Van Princen eel en vroom / hoe datse zijn ghesneeft.
Want hy't so levent stelt / en toont voor elcx aenschouwen /
Door zijn soet vloeyent dicht beweeght oock yder daer /
En schenckt door d'Eelen druck met op merck / tot onthouwen /
Nevent speelwijs vertoont / in eyghenschap of waer
Lavender waer's nu 't loon? die toont Vyt s'Levens Ionste
Aen u groot maeck tot stant / door d'Afbeelden beleeft /
In meenich heerlijck werck der Reden-rijcke Conste /
En over groot vernuft 't gheen u Minerva gheeft.
Gaet heen en vaert soo voort: laet uwen gheest toch steyg'ren
Door faem ten trots des nijts / stelt u doen nu ten toon
G'lijck ghy o Meeter doet / Homerus sal d'eer niet weygh'ren
Te stellen op u hooft / een Mirtes Lauwer Croon.

Elck raept was.

EERDICHT
Over 't Lof-herstellinghe, Speel-wijs der Nederlantsche Troublen.

SONNET.

TE weynich of te veel sietmen de Rijmers schrijven,
Te weynich waer uyt t' volck, en t' Lants waerschouwingh wist,
Te veel t'geen gaijle Ieucht, in s'werrelts lust doet stijven
Waer door men t'naeste pat, tot Godt te comen mist.

Dus Ionck en grijse le'en, laet ons dan vlijtich wenden
Te lesen in dit Boeck, waer datmen ons voorstelt
De groote straffen Godts, die 't Neerlant deerlijck schenden
En siet hoe onsen God s'Spaensch wreetheyt heeft ghevelt.

Lof waerdich zijt ghy dan op Helicon *te blijven*
Ian Siewerts Colms *Soon, waer u den Lauwer ciert*
Der konst Goddinnen al, die deur eer Ionstich drijven
Mijn vrient, u Croonen t'hooft, die soo vroom Bataviert.

Siet Mome *die door Nijt gheraeckt Zijnde ten ende*
En door valsch tonghen list, Mercuri *deet ghewelt*
Bemint de waerheyts *Cunst, soo sal u Gode sende*
Rust, Liefd baert Eendracht, *twelck ons tot betrouwen stelt.*

Liefd baert Eendracht.

Argument.

Y wensche den Lust-gierighe en Const-vordrighe toehoordren veel heyls / die met rijpe verstanden u gelieft hebt te verledigen/dit Nederlants treurspel met toegheneychde ooren / en noodigh herkauwende swaerwichtige sinnen/ hier op't tooneel levendewijs u.l. te sien voorbeelden/ by vele levende persoonen beleeft / die deur swaerheydt en Siel-strijdinghe comren dus ver aent lant gheromen zijn / en vrye tijdt van weelden. Waert tijdt t'herdencken; als d'inhout ons spels verhandelt/ doen ter tijdt de ghemeene Edelen ondert cruys/ende regeringhe des Coninckx Philippi willende alhier d'Inquisitie bevesten met onlijd'lijcke bloet-Placcaten/ aen den Hove van Brussel.

Op welcke swaerwichtighe/aenghedreven Siel-sorghen/ parst der ghemeene Edelen uyt gherechte ijver des gheests/ en aenghedronghen wel ghelaten veur den Throon des Hemels / houden op alsulcke onmenschlijcke en noyt ghehoorde gruwlen eenighe vergaedringhen/ tot bystandt/troost 'en hulpe der moedeloose en slaefsche Borgerije ondert Cruys ghepijnicht.

Dus als Vaders der conscientie/ Mombars en erfvoochdē des Vaderlants voordragende/op bestemde consultatie alsulcke tyts-noodige en denc-waerde lasten/met rechte liefd en toegeneychde hope ten besten zijn Majesteyt 't opcomen voorspeldē/tot een spae berou/laster en schade aent huys van Bourgoingien, deur uytghemaeckte Ambassaten/besloten brieven/als Requesten/ by 't welck met een recht deurviert ghemoet strevende teghen d'onbesuysde reedloose stormen huns bloetdorstigh ghewelt/met alle bequame middel/ en rijpe versachtinghen daer teghen voorghespeelt opt tooneel van seeckere proffecijen / den rol van weeclaegh en gheestloose verdruckinghe / eyndelingh soo aent uyterst ghepoort heeft u hooghloflijcker memorien/in verscheyden ghedeelten doen deelen en verandert/ als u onversiens den Spaenschen Dwinghlandt met machtigh Heyr en staet comt bespringhen / d'Inquisitie te bevesten/en Neerlandt/ helaes ! 't overschaduwen met de grouwelijckste nevel des tyrannijs/als u Prinslijck Vaderlijck ghemoet veur Godes eer en welstandt der Provincien/ten quaetsten veur de Croone gescholden waert/ als ontrouwe Vassalen / oproeyders/en hooft der rebellen/ op welck aent uyterst de scheydingh gheschiet/ 't geen de blijvers hanghende nae de hoogheydt doet een jammerlijcke truer-eynd beerven/ welcks laetste dach en sterf-uur nu op den Pincxster-avont verjaert/te weten/van den Grave van EGMONT en HOORN, beticht voor s'Coninckx vyanden/in zijnen name aenghetast/ghevangen en ter doot veroordeelt. D'overgheblevē ontvluchte Staet/ vergadrende in een meerder onghetoghen brant / deur d'onvergheten moort daer WELHELMO Prince van Oraingien, ons ghetrouwer over-Heer gestelt/ be-

vest

vest en vercoren wert / Overste Velt-heer tegent ghewelt van Spaingien / op welcke by een comst en rijpe resolutie / tot troost en hart-makingh verschijnt den grijsen Tyt, die uyt crachtighe voorsegginghe en Godlijcke geheymnisse/ beelswijs voorspelt de swaerlastige stribbelweghen / die ten goeden 't Nederlandt weervaren / becomen en tot een groote Monarchie, weghen huns rijcke / Vryheden ghestelt heeft.

Hier meed eyndicht ons voorghenomen treurspel / duydende nae den gheliefden toehoorder 't opmerck bevolen wert / na de reden een bescheyden oordeel te stellen / opt noodich vertoogh der verleden duyrgecochte Vryheyt / in sware bestrijden / tochten / aenslaghen na veertich jaren / dus in vry ghekendt verdragh aenghesocht / uws wreetste / soo ghedweegh; ontsien / verdragen zijt nae de wille Godes met een Gult-Bestant, behoort in spieghel / dat wy nu sorghloose en laster-lichte volcken / deur pracht en hovaerd' met den Icarus te nae de Sonne der gherechticheydt / in glorie en Hemelsche heerlijckheyt schier uyt tarten en braveren / waerdich 't noodigh herdenck / de ghenade soo lichtlijck niet te versuymen / deurt waen-wijs en roemsuchtigh vernuft / versturven en vergheten van d'oude rechte Godtsalighe ijver / inde tijdt der Babelsche ghevanckenisse met groot perijckel van leven : Waer wel te wenschen ons wijt berucht vereenicht landt alsulcke eerste / noodighe / rechts lustende ijver mede swangher te zijn / op 't herkennen ons verdorven versuymlijcke lichte en weeldighe stappen / verbreemt by nae vande ware Godsdiensten en wel beblijte segen / erfrijcke Siel-rusten.

Hier me wenschende de vergaerde veel Heyls en bequaem gehoor / dat ons mocht vergunt worden gherechte liefde tot de conste / en Vaderlijcke beweginghe / op ons voorghenomen materie. Waer op dees Regel slaet;

Siet vry Batavi Volck opt swaer verovert Pant /
Blijft trou geschaeckelt / voor Gods eer en 't Vaderlant.

Op de Rymery
Vanden wel Sin-Rijcken Poeet
IAN SIEWERTSZ. KOLM,
gestelt upt de prose van
EMANUEL van METEREN.

'T Ghedacht en ooghen bey/die strijden teghen een
Overt Batavis spel / dat wijs hept heeft ghegheven
Int Hooft van desen Helt, met hulp zijn eyghen leen:
Want t'ghene hy vertoont is siendent self naer t'leven.
Merckt / leest ghy dit o jeucht! ghy Grijs hier wort verbarst
Door Kolms sin soeten rijm; t'oude gedenck in claerheyt
Jae wechs baen tot des vrp / doch eerst te hart beparst /
Die tot ruste des slans / Beminden vast de Waerheyt.
Hier is een Parma Vrou, met haer gheswooren raet/
Daer protesteren d'Eel/teghens bloed'ge Placaten
Oock weygringh huns versoeckx / men vindt Pasquil op straet]
Nassou en veel ghemeen/gaen goedt en Landt verlaten.
Duck-dalf upt Spaengien comt / ha eyghen Neroos vaer!
Toont Parma Coninckx last / o gruwel boos bedreven
Voor dienst des Welstandts trou / t'ghedenckt doet rijsen t'haer
Daer Egmont en Hoorn hept / ghenomen wordt het leven.
Tijdts loop vertoont hem mee / die Propheci brenght voort
Gheschiet door Gods regeer / met teyckeningh der handen.
En weckt d'Orangen stam / dat waer hier in bekoort
Soo wy nu zijn ghekent voor eyghen Vrye Landen
O Siwersoon sou ick u wijs beleyts verhael
Veghelen 't aldernaust / voorwaer ick ginck my stellen
Teghen onmoghelijckx doen / jae teghen kennis schael
Of aen den Hemels krieck de Starren te gaen tellen.
Prose-schrijvers ey siet/ besonder ghy o Meter,
Hoe des trou Batavier u reden gaet verlijcken
Beminders van prompt duyts, ende zijt des gheen vergheter
Die op Pernassi Bergh, ons tael gaet staech verrijcken
Ghy Susters neghen ras / set op het hooft een Croon/
Hem die uyt Slevens Ionst, Neerlants staet stelt te vooren.
En Fama loopt ende vlieght / ja maeck hem tot een loon
Soo dat men in dit Rondt, van dees Poeet mach hooren.

G, Martens. k'Betrou in een.

Perſonagien.

BELGICA.
Grave van EGMONT.
Grave van HOOGHSTRATEN.
Graef LODEWYCK van Naſſouwen.
Vals HYPOCRISIE.
Bloedtdorſtich GHEWELT.
MEEST ELCK EEN met zijn Vrouwe.
Prince van ORAENGIEN.
Grave van HOORN.
Heer van BARLEYMONT.
Grave van MEGEN.
Madame de PARMA.
Heer HEYNDRICK van BREDEROODE.
Heer GYSBERT van BATENBVRCH.
Grave van CVYLENBVRCH.
d'OUDER.
Oproerighe GHEMEENT.
LANTMAN.
SABYNA van BEYEREN.
Heer DIRCK van BATENBURCH.
D'UCK D'ALBA.
Den TYDT.

BALADE.

Duyt my onwaerdigh toe geen Krans van Lauwerieren:
Den Guygaert ſit en grimt ter zyden, achter 'tgeen
Ick uyt een Leer-giers aert u offre BATAVIEREN
Veurt noodighſt na Reen-wenſch, niet beters koſt beſteen,
Siet vry BATAVI Volck op't ſpaerwaerd overleen,
Waer in mijn teere Pen luſts-yver dreef te graſen,
Druckt in met aendacht dyner Zielen vol geween
Op't waen verſuymt. O wilt u aen den HEYLANT aſen
Wiens milde Ader vloeyt. Laet Nijt en Mome raſen.

Bemint de VVaerheyt.

BELGICA.

Sittende boven op een Throon met de ghemeene Edelen om haer.

KRioelich volck/ wat port u moets geſregen parſſen/
My voorbood op de ſchaeu van ſwaert en harrenaſſen?
Sinckt goude Sonne/ ſinckt achter de heuvlen neer;
Sendt middel Hemel tot mijn Coninckl ijcke eer.
Verhoopte Heyl'ghe tocht/ der ſoetſte waterbeecken/
Godlijcke Voedtſter/ noyt ghy nijdich liet ontbreecken
V voedent-rijcke ſpeen: Sit vaſt int hoogh ghewelff
Ghy onbeſadicht g'luck/ dat nauwernoot u ſelff
Sult queecken als daer luſt uws aenpart leyt begraven;
Te ſelden Staets volnoecht/ bevrijt voldiende ſlaven:
Is dus u borſt beheert/ van liefdens vlam ontbloot?
Van ſichtelicke klaert/ en van medooghen doot?
Is dus de dolle ſchricks toelaet op varſſe beenen?
Dat ſonder keer noch recht comt ſpringhen voor de ſcheenen?
Is dus 't balſtuerich volck op't hooghſt der woeſte loop/
'T geent even ſtaet/ oft raeckt te pletter over hoop?
Ghy die dryvoudich opt/ Beheerders vande teughel/
Vant voorwijs werelts ſtaet voert op u goude vleughel/
Wijdtruchtich om end' om/ vaſt hevich ſwiert en keert;
Siet herwaerts/ ſiet die opt dienſtbarich heeft gheeert
Als minſt des huyſghenoots O Slodtvrou aller deughden/
En u Staetdochters lot voor wyle 't deel bevreughden
In heylgiers ruſt/ begift/ met volghewenſchte pracht/
Van Steden Volck-rijck groot berucht aent eel gheſlacht/
De braefſte aenghelijſt Stadthouders en bewaerders:
Des vrijheyts Palm-ghetopt te peerlen trou vergaerders/
Wijckt nu niet vlugghe ſtarckt afgunſtich onverdult;
Alſt loover Dal gheſticht op Phillippo ghehult:
En bout dees Phenix doent ghevreeſde Franſ-landt ſwichten/
Van't welck de Grijſſer ſal op D'antipoden lichten
Volruchtich Hemel hooch. Soo waerdich Belgi ſchadt
Verlaetſe nu gheenſints: het ongheſtadich radt.
Walcht tegen 'troer beloop van out gheſworen Staten.
Op Momber vreemt onthael afgunſtich en verlaten:
Ghy wout o lichte waen/ te kleyn verwaerdicht alt
voor liefd' ſoo ruſtloos ſpoocht de bitterheen vergalt/
My droeve Maecht te leen/ ramſalich gantſch onmachtich/
By d'opgedragen laſt hooch offer ongliedachtich.

Aenheft de leyde ſtem ten Hemel/oft verbil
T'erkennen ſchult/onloon van dees u quaden wil/
In langher handt ghevoert onlijd'lijck moet verdraghen/
V naeberlaech bloethof by laſt nieu aengheſlaghen
Ten hoof upt Valedolit beſeghelt/ voorgheſtelt
Een gruwelijck Placcaet t'invoeren met ghewelt/
Welcks voortganck ſal des Rijcks gepuynde weghen banen/
Dorr' nernighloos / en welt een droeve dal der tranen.
Ay Hem'len wijſ hepts Godt ghy allervorſten Vorſt/
Monarch op't hoogſt gheſtoelt 't hart dat rechtvaerdich torſt/
Ghedwonghen ſich verneert voor 't heerſſen der Tyrannen/
Als in Pharonis Juck gheketent en gheſpannen
Stelt nae eer Vrijer doen dees maecht voor hoep en heyl/
Los in ghenoech der dienſt/huns levens offer veyl:
Breeckt eens t'Maraens verkeert onvorderlijcke banden/
Sielſtricken tot verderf/dees welbedeelde Landen/
Van welck mijn name ſtijght/ beſeghelt vaſt gekent/
En ſwemmet deur de locht tot aen des werelts endt:
Waer by ghedreycht in hoop/ick ſtel de waere hoeders/
En Vaderlijcke ſchaer/als ruſt bewaerde/ ſpoeders
Van wets ghekiſte ſchat doch nimmer werdt verdooft
Deurt ſtrengh gewilt verargh / dat vreeſich over t'hooft/
Dit ongheruſt ghemoet met jamren heeft ontſteecken/
En ſwaerlijck haets onteert deur geeſteloose leecken
Stel des/t'anſtaend' ſoo hoogh een Vooghdtſchap tot verſoen/
Oft tot ghemeen bereyck/noch liefdich was om doen.
Mijn Coninck ſiet eens op u meeſt ghevoede ſchaden/
Als ghy onheylſaem drinckt by u verkeerde Raeden.
En parſt/en tercht/en woedt/u onder Seege ſchaer
En bouwt u ſelfs te prop. Een Nimroths hoochte naer
Hier by opt ernſtigh vien van u gheeende monden
Erf-vooghden/van dees maecht/helaes die wert bevonden
Met haer gheſuſters ſtaet Omheynt dus al te wis.
Int gruwlijck woeſt des tijdts/en ſtrijdtſche wildernis
Haelt weder op de tack de Laura van u vryhept
Dus onder voet gheplet/u voorverweende blyhept
Waer op mijn droeve handt de leyde reen beſchreef
Aent Vaderlijck ghetal/dat tot melijden dreef
De eens ghewilde vlijt vant Princelijck vergaren
Des Hemels heyligh licht/belicht dees waerde ſcharen

D'eerſte

Grave van EGMONT comende uyt den raet.

PRovintiale Maecht Goddin die wijt gheleert/
Teghen Europas glants u wondren Eclipseert/
Sult nu alst Gout deur t'vier ghewraeckt werden ter proeven:
Heeft u tijt niet ghenoech ghestribbelt sout behoeven
Tot dijn groot maeckingh? neent/want daeghlijckx wert gheplant/
De neeringhloose stam in u weltierich Lant
Int Spaensche morghen Sap/ghevoestert hier doen enten
By t'geesteloos beslupt int bloepen heurder lenten/
Wiens smaeckelijcke beet van d'eerste vrucht gheeelt
Ons hoogher Keyser werdt gheschoncken door de weeldt;
De karle gaf ghemant t'hart ware lust te erven/
Dees doemelijcke geur becracht deet levent sterven:
Alst u doorvrolijckt met de dolle moet veraest/
Waer uyt dit Nederlandt soo ongheemeten raest.
V wils/gheweldich erf/ ghebiet selfs en vermetel/
Te nutten t'woest gheplant/wiens daeden onverghetel
Hy ons tot heerlijck licht sijns naems so gunstich biet/
En liefd tot fleur des lants:geen Inquisitie niet.
O neent ghepomte Prins/by u verwaende drijvers/
Die maerckt dus d'eyghen vreemt/en zijn wy staege blijvers
Daer trou is gantsch ontbloot? Alst aenghestorven rijck/
En zijn voor ouden dienst/noch graven op den dijck.
Vergeet mijn Coninck dees bewesen groote daden?
En sal bewiste deughd/t'Spaensch Godloos nest verraden?
Hier stellend' in de vlam tot roof huns harts vergalt/
Knielt voor u hels Santtin van duysterley ghestalt:
Ghy schrickeloose Siels/en Cancker deser Landen!
En pest des waere vreeds/verderfs oorsaeck/der schanden
Ghedeelde deel! t'geen dus wert over hals door dwanck/
t'Borgoensch ghewelt tot dienst/Slaefs vreemt u daghen lanck
Vergheten 't hoogh belooft/vervreemt van liefdens teecken
Wilmoets versuymt gheparst en alst/schijn-jonstigh smeecken
Der Princen waensucht door't ghehitste gheestloos raen
Volmacht bijt wreet placcaet(wil)ist met ons ghedaen.

Gesuckelt Belgi volck/vol strijts en nijts omringelt
Van buyr-vyanden opt soo strenghelijck besinghelt/
Als eer de Fransche Croon u vette graene wey

Met liſt kreech binnen t'woort dat onder vreuchden rey
Van houwlijck/doen u was een Heere en behoeder
Roomſch Keyſer Maxm'liaen : Daer naer tijt maeckt dy vroeder
Verſekert/als tot Gent de bitſe Vlamingh vat
Heur vorſt/en vaſt'lijck doen/bewaren in de Stadt/
Beſchuldicht van 't onrecht/huns vrijheyts te verdelghen
Der Staten Heerſchappij/ſijns hooghmoets op te ſwelghen/
Invoert uytheemſche tot ſlants Gouverneuren aen:
Als nu/het ſelfd' en ſal t'lant nimmer wel vergaen.
Wel heeft u opt ghelust/waer naer rechts Princen dorſten/
Met voorſicht t'rijck gekuſt onder de vierge Vorſten
Van outs Borgongien. Philips de ſtoute voor de eerſt/
Als Geldre u veſtreet/en Englant heeft beheerſt:
V buyten haef die veil de rijcken deelt int ſtroomen.
   Verſnorckte Bataviers/van outs gheachte vroomen/
In daden wonder by hun Princens rechte ſaeck
Veel meerder ſoo hy wou verſchalcken/t'zijner wraeck
V veel gheleden laſt/bevonden wy verſcheyden
Deur trouweloose ernſt/en s'Prins onſekerheyden/
Maeckt u ontroerich/ſelfs toeſiende voort te nae
Voor rijck/voor vrou en kint/dees eygendom ſoo drae
Wy die voorſorghers zijn/verſochten t'wreet te ſoeten
Tot s'Conincks beſt ſien ſulck ondanckbaer loon ghemoeten.

DAt m'nu s'lants vorſten/voor getrouwe dienſt en eer
Met een Godlooſe clack/onrechtelijck velt ter neer
De vry gheſtelde laſt/ als hoeders voor de ſtanden
Ontvooghd ſoo veel voochdy/en ſietſe naer de handen.
Sijn by Carole tijdt eens gulde ſtaf beſtreelt
V vooghdens onderdruck : Int mennen van de weeldt/
Niet alleen/ons ghemeen/maer u de Rijckſte gaven?
Int welck helaes ick ducht/de weergalmt heeft begraven
Heur jammerlijcke tongh en nabooſt op de tij
Die d'rechte helden vreeckt een droeve Prophecij/
Veracht en weerlooſt / ach ! diet Hemel tuyght ſoo hartich
Sach in tijts ouden ſtant/dat men die wreet en ſmartich
De necken biet verwaent/en ſpreecktſe bitſich aen
Met grimmen Leeuwen brul/ wert by ons vrou verſtaen
Ghedronghen nijdich uyt 't bloet van uytheemſche koppen
Om eyndelingh hun graechſt in ons ge-erft te ſoppen
Daer yder vorſt/in recht/ vry eyghen Heer ghehult
Heerſcht/en by dien begift met ſachte eeren ſchult
Van Vlaendren de vooghdy Artoys neerſoete ſteden
Sijns Majeſteyts vereert tot Gent by ſoo veel eeden
Van yder Prins in t'zijn de Landen toegheneycht:
Sout konnen/ doenlijck zijn hoet ongheluck t'luck dreyght/

Te minder mooghlijck dat de Moeder sou verraden
Heur kint / te min een voorst/waer by zijn eyghen schaden
En Adelloos versuym van goet en eer berooft:
Dit blaest ghy Spaensche raet den Coninck nu int hooft
By u verwaent besteck. Alst schijnt dat rechte reden
En macht moet machteloos van zijn g'erfde heerlijckheden/
En opghesworen dienst neerdeyssen/jae versmaet
Vant marmer schittrich hof en d'eenicheyt der raet/
Verwisselt deurt beticht/die voor de Landen stellen
Ons waere ziel te pant. O Cardinael Granvelle!
O Spaensche Monarchael! wat brontter ? wats u sin?
Wat voert ghy eyghen leydts tot naberouwen in:
Nu smeeckt/dan eedloos breeckt ons toegheswooren lucken
En eert/tot dat ghy erft de macht van't onderdrucken
G'looft dat nae dees mijn tijt en d' uwe Coninck sal
Wraecks-tocht/traentochten by een onvermoede val
Ows teghendeel:ghy parst doent Egmont voor u spelden
Dees werden nagemoort/Verraders en gheen Helden/
Nalevers tuycht op't recht ick leve of ick sterf/
Dat ick door eersucht noch om vaderlijcke erf
Te waghen voort ghemeen werdt nimmer naegheweten
Die teghen Croon oft rijck deur ijdelheyt vermeten
Ben opghesteghen noch om brantschat last hoe hoogh:
Alleen upt loutere liefd'/die 'ck draghe aent vertooch
Van dees onheylighe pars siend deur bloets stormen dringhen
S'oock voorsegh spaensche raet. Soo veel veranderinghen
Wel haest en onvermoet/u schennis/faem/noch lof
O Brussel rechts verkeert groot Hartoochlijcke Hof/
Hoe plich jaecht u Geest in Christen bloet vergieten/
Sijn dit de vruchten van u bloetraet die wy g'nieten/
Wt't gruwelijckst' placcaet ghesonden en ghestelt?
Soo breeckt des Hemels recht u onmenschlijck ghewelt/
Wt Basiliscus speen gheadert dijn harts voeder/
En liefd' zijns Majesteyts/die swoer des rusts behoeder
Vant schoone Brabandt/werdt nu deerelijck versmoort
't Clach der verslaghen/wiens clanck d'hooghen Hemel hoort/
Weckt deur d'aenschouwers inghewortelt u ter wraecken
Veel zielen uyt de brandt die branden aen u staecken:
Laet af O gruwlijck huys/ soot noch iets doenlijck staet;
Ghy claecht te spae berou alst rouwen is te laet.
Hier op o heylich Vorst/en alder wijse Vader
Ons eenich hulp en troost de enckel goetheyts ader
Ghy kent de vroome wil ons woorts nu eens int t'seyt
Tot s'lants ghemeene best/dat ront in roeren leyt
Bewaert u knecht tot d'eer vereyschte last beroeren/
Dat wijt ghewillich voor u Majesteyt volvoeren:

Soo trou in rechte brant/ons Kerck en Coninck by
Tot d'lesten adem tocht/maer endelingh dat wy
Ghedwonghen zijn opt hooghst uws gramschap te versoeten
En by gherechter weet zijn Majesteyt ghemoeten.
Ay Adel wie beleeft ons 't oude vrijhepts recht
Of wien volvoert dan't stuck als ghy verstorven leght.

GRAVE VAN HOOGSTRATEN.

Hoewel Granvelle moest nae Spaengien 't zijnder spijt/
So blijft hy Nederlandt een Cancker van u tijt
Een onuptbluschlick vyer/d'aenvoerder deser quaden.
Eyscht wederom 't ghehoor/ in spijt der spaensche Raden:
Siet hoe 't ghemeent rumoert! hoe sorghlijck wort ons staet!
Eer langh raeckt ons om't stuck vant bloedighe placcaet
De knodse by de wech wy zijn int volcx betichten/
D'oorsaecken/ liefdeloos/voor sulcx de saeck te richten/
Ons neemtmen hoeckwijs waer/de clachten zijn te veel
Van haer die vol ghecropt aennockten tot de keel/
De haet schupst op den Prins,ons huysen werden plonder
Van't woeste volc/wie d'winght of setse weder t'onder?
Fy oorblaes! teghen 't rijcx welvaren valsch ghevleyt
De waencoorts tot berou van zijne Majesteyt
O voorste moedich Prins, Gaveere, die dus eenich
De Welffels zijn te bangh/de suchten zijn hartsteenich
Met uwe hulp verwacht gaen wy ten tweedenmael
Ten Hoof.

EGMONT.

Wat ist? ick siet 't rijck op een punt van stael/
Ballanst dit Godloos rot/ghevoert my niet tot Spaengien
Wat danck uw's velthooftsschap/bevont ghy trou Orangien?

Graef LODEWYCK Van Nassou.

Den dienst niet min voor God zijn suyvre stoel verwindt.

EGMONT.

Graef Lodewijck en ghy Hooghstraten men bevindt.
De Landen inde waegh/ opsterckt van 's Hemels claerheyt.
Soo nemen wy de last en Vaderlijcke swaerheyt
Voor ooghen/ wy die recht in 's volckx misnoeghen zijn
Te breecken waer 't ons wil/ 'tgeen dat een meerder pijn
Ons ziele druckt / nochtans niet wijders konnen letten.
't Is overlangh ghesocht by d'opghestelde wetten
Valsch Ipocrisie uyt. Te laten naderhant/te mind'ren dus met een:
Wy dienen g'lijc verselt/t'saem tot de Prins te treen/
t Is tweede morgen root / verschenen vroomste eelen
Bestemt uyt hooger noot ons Hertoghin te deelen
De rechte klaerheyt/ so van alle kanten by
Uyt Nederlant den staet gecomen zijn/ gaen wy
Hier uyt dees plaets besien Heer Brederoo te vinden

O Sael

O Saelge eendracht: Vrou van luttel onderwinden
Hoe is u schoonste rijck 't vry Neerlant nu ontvreemt.

VALSCH HYPOCRISIE.

Gaet veynsaerts gaet van kant/ 'tis langh ghenoegh gheteemt
Loopt spreecktse hart int lijf/ dees nieuwe Geuskens t'samen/
Die haer hoe lanckx hoe meer int West-vlaend'ren versamen
Tot Doornick ist bekent t'Antwerpen gaetmen plat
Vry lesen/ preercken/ dat noch even voor de stadt:
En wasser onder u o Vorsten gheen versteercken
't Ghetal wies so niet aen/ men sprackers om gheen kercken;
Wegh 't is al een gelupt/ 't is al te wel bewist.
Roomsch Catholijck, hoe langh? tot dat u grove twist
Vptbuldert deur de macht? Dit deet ons Coninck vreesen
En sont een nieuwe raet/ die sullent best belesen
Nae wil zijns Majesteyt/ en 't Heylige verbont
Van Trenten, alsoo meed' Granvelle wel bevondt
Te blijven by 't gewelt. Gaet dan Schijn-lants-Behoeders
Gaet beelde stormers gaet: En was ons dan niet vroeders
Ghebootschapt/ die vertreckt upt d'Raet: noch zijt bewaert
Met voorspraeckschap? Voor haer wiens bitse valsche aert
Wy gheensins zijn geneycht/ als neycht op d'Inquisitie
En doet haer onderstant rechtveerdighe Iustitie.
Heeftmense niet van outs wie vaste banden braecken/
Tot welstant 't Roomsche rijck/ of om geringer saecken
Doen helpen van een kant? veel beter een in ly'/
Als 't lant verdorven wort deur valsche ketterp.
O Sant Maria! comt u kercke nu bewaren:
V Godtvruchtigh ghesin / ons kloosterkens dienaeren:
Want soomen daeghlijckx siet de Geuserije wast
't Rabbauwen rot vermeert/ en deetmense geen last/
Sy souden metter haest ons gantsch en al verdrijven:
Dan 'k hoop 't sal so niet gaen/ nae ons Heer Coninckx schrijven
Die wil gehouden wert 't Placcaet wel sterck en strengh.
En isser dan geen raet / ick bent die t'onderbrengh?
Die teghen staet den wil/ van mijn Heer Vaders panden
En roepen over 't quaet upt zijn Erf-nederlanden.
Bloetdorstich gewelt uyt.   Siet hier comt daer mijn Siel en volle moet op steunt.
Hoe gaetet al met de Rebellen?

BLOEDTDORSTIGH GHEWELT.

Dat ghy 't u niet en creunt
Domine, en al 'tgheen dat haer Alteze seyde
Op d'Adels eerst request/ was dat sy nederleyde
De voorder toeslagh/ en hulp 't Stael weer inde schee
Maer ondertusschen/ soo de ketterijen wee!

Ghe-

Gheſworen vyandt/ hiers die al u doen ſal maecken
Tot puynen hoop/ en al u dartelheden ſchaecken:
Ghy ſchuym/ ghy licht-gelaen/ hae denckt dan by gantſch bloet!
Wat ghy zijn Majeſteyt/ en Roomſche kercke doet.
Niemant waermen vermoet/ blijft ſtil of by het leven!
'k Heb volle macht/ en t'is my inde handt ghegheven/
Dees ſotte bollen/ Sim/ half neſck en lappen leuren:
Ick ſouſe ſelver met dit kinnebacken ſcheuren!
Eer ſulckx te lijden/ datſe vorder waſſen aen.

VALSCH HYPOCRISIE.

Och ſoo mijn Heer/ och ſoo.

BLOEDTDORSTICH GHEWELDT.

Jae niet een woort van dit vermaen/
Soo langh ick leef ſal zijn u alderrechte Vader/
En ſterf ick/ ſo beſchick ick u een tienmael quader/
Of hy ſoo bits niet ſchijnt/ voor ooghen dat hy dient
Noch tienwerf ſlimmer/ onder deckſel van heur vrient:
Dan noch geen noot / ic groey in deſen handel machtich/
De Gheeſt is dol/ en vol/ de leden fris en krachtigh
Heer Padre maeckt vry moet ons haen moet Coninck zijn/
Eer lanck niet een ketter levendt

VALSCH HIPOCRYT.

met die mont drincktje wijn
En hoe ſalt gaen/ ons Vrou doet geen Placcaten breecken!

BLOEDTDORSTICH GHEWELDT.

Dus iſt: 'k hebt menichmael geſien/ ſy toontſe teecken
Van wel heurs eens/ aen al dien Geuſen Adel, hoop
Rabauwen die nochtans bevorderen de koop.
Heeft Willem van Naſſou. t' Antwerpen niet geleden
Vry prekingh? waer upt/ als hun welſtandt toegetreden
Die Gouverneur der Stadt geſtelt was/ werdt ons moe/
Neen Prins/ ſtaen wy gereet dit volck te laten toe/
Dat ondert deckſel grypt alom in duyſent vlecken'
Sy ſouden t'net (al ſacht) ons over 'thoofde trecken.
Ghy die devoot van aert als Lam'ren zijt vernoecht/
Moet deſe voorſtant dien toch nimmer mat gheſwoecht
Te ſelden is verſaet/ vant ketter bloet. Ghy ouders
Inquiſitoren die neemt op u grijſe ſchouders/
De laſt de ſware laſt/ ons Kercke blijft in fleur/
Volght 'sConinckx mandament/ dats ſo te redden deur:
Geeft ſachte ſtilt/ int goe/ daer by zijt op u hoet//wis/
En ſpaerter geen/ vertreckt/ en ſtrijckt een ſtreeck die goet//is/
Opt waerdy my te ſwack/ laet Donder ſtormen hooren
En d'winghtſe onder 't Juck of 'trijcke is verlooren.
Coemt Domine volght nae/ ick heb de beſte leus.

VALS

V. HYPOCRYT.

Och goede vrome harten tot heylichheyt gheboren.

B. GHEWELT.

Mars bloedich inden strijt/by Venus Amoreus/
Ons is de volle last/wy sparen niet een Geus.

MEEST ELCK EEN,
Een statelijck Borger met Vrou en kint.

Lost nu benaude stem u banghe borst volcropt/
Dus eensaem varr' ghedwaelt in sware fantasijen
Eens duyster handel/die den geur van Adem stopt
In sorghelijcke sorch/ghemenght vol Tyrannijen.
Recht vlieght het spreeckwoort out/dat Heeren-boecken zijn
Te lesen duyster/doch meest op de cleyne ghelden.
Heur moeten wy voldoen/'t bedrieghen valt door schijn:
Wat ongheval can ons gheleerder hier uyt spelden?
Ach! clare Morghen-bruyt/licht op een duyster padt/
Ind' harten spieghel/dat tijdts laghe moghe weten
Hoe't hier nu ghelden wil/met Borger/Landt en Stadt
Daer d'eygen wijs Santin is op het hooghst ghesetten.
Wat morter sus ten Hoof? wat doet de Princen gaen?
Verslaghen?half ontmant met neergheslaghen hoofden?
'Tis 't strengh placcaet uyt naem Philippi aenghedaen
Aengaende 't stuck o Heer! Die in u naem geloofden.
Willende stout hier wert ghehouden ingheset
De Inquisitie,meed 't Concilie van Trenten,
G'elijckt blijckt aen onse Vrou de Parma,wiens belet
Heurs Bloet-raets neycht te veel/O loos der Malcontenten!
Ghy listich Roomsch Planeet/dry-Croonighe Monarch
Onder wiens Gheestlick wit/als Vreeds baniere crevelt
Een Helsche Tisiphon,den loosen over arch/
Maer die in Godt betrout ghy noyt tijts glants benevelt.
Vrou Hertoginne keert/door wijsheyt Godes nu
D'ellenden opghehoopt/tot schentsel der ghemeente:
De Princen soecken stilt/tot spraeck wy vallen u
Otmoedich voor de voet/hout Christ'lijcke vereente?
En soo't in sonden bloeyt/vaert voort in alle quaet/
O Brabant! sult ghy noch/beducht ick sien Versterven
V hoocheyt opghepronckt door een Godloosen raet
Lichtveerdich naghetreen,is d'oorsaeck vant verderven.
Van boven s'Hemels top deur dicke wolcken spart
V voorghebaende padt. * O Vrou die zijt t'oneere
So grouwlijck afghemaelt/roemt blixemt deurt ghestart
En slaetter duysenden/die wilmoets dy verneren.

* De waerheyt.

Ghelijck tot noch het vyer/ziel-pyrich deur Gods kracht
Gheschoncken is bedeckt/by ons soo hoogh gheacht
Nu swalmt en stevich smeuckt/al heymlijck onder daecken/
Van langher handt sal dies de Vlam te grooter maecken/
Dat onuptbluschlijck wert. Gheloovich kleyne schaer/
Tot noch in holen/en spelonchen/diefwijs naer
De groote Heylgiers dwanck/op sorghelijcke strijden
V Werelts hebt ghewaeght/in dees benaude tijden.
Tijdt/sonder rechte tijdt/waert dartel heerschen graest/
Dat waerment heerlijckst waent/ist ongheluck op t'naest:
Gods naem belijdent/zijt soo moedich deur liefd's vlammen/
En schrickt noch swaert/noch vyer/noch hatelijck vergrammen/
Noch G'welts balstuerich hooft/noch d'onbesneden trots
Der Spaensche/als ghelijft aen de ghenade Godts.

MEEST ELCK EEN.

West-Vlaenderlant/waer corts t'vergaderen ghebeurde
Hier naer t'Antwerpia, een vierendeel mijls veurde
Onsichelijcke stadt/in Braeck-maent corts nae dees
Tot Doornick: Hollant deur/veel Steden/tijts verwees
T'uytbarst des Zielens dorst/deur honghers noot doet swarmen
De Volcken opghehoopt/als ghy gheestlijcke armen
Deur Heylgiers sorgh en dwanck vant knaghende verget/
En overtuygh benaut van't sienelijck bet weet/
Tot waerheyts kennis/dat u langh had onderbonden/
T'verborghen Wet-Boeck is dan seeckerlijck ghevonden:
En overmidts elcks Gheest/deur kunt soo noodich vleyt/
Nae alle dienst uws doens/aen de almachtichheyt/
Die Hemel/Aerd en Zee heur palen heeft ghemeten/
Die alle harten kent/en heeft van opt ghewetten
De boosheyt onses aerts/deur sond soo overlaen/
Dat ons ghenade en gheen recht Heer wert ghedaen.
T'langh voorghesooten/u claer suyver Hemels woort/
Als eenghe troost/by nae deur 't Roomsch ghebodt versmoort/
Ontspant heur heerlijck licht/tijdts moet wil/gru en plaghen
Den Adel uyt. Heeft nu upt 't swaerste noch de droeve Vrou ontslaghen.
O Heylighe Waerheyt, wint//en brenght ons tijdt te goet
By die u eeuwich Mint,, wt dese teghenspoet.
Siet hier den Adel/siet het is den Prince selven.
Die zijn Heyl-Setel sticht/daer d'Hemelen verwelven
Op sijne Goude Vloer/de gheef u soo veel luck/
O Vorsten! Vaders! Siet op der ghemeenten druck!
Op d'inghesetten droef/onmenschelijcke swaerheyt/
Die om t'belijden Gods/gherechte dienst in waerheyt/
Zijn ballinghen op 't best/oft tijdeloos vergheet/
En van 't Gods laster-dier/verhonghert d'eerste beet.
Ontbarmt de tranen die ons droeve Ouders stortten/

Op d'eyghendom/ontbreemt / O Prince! doet verkorten
Dees Bloet-ren / sichteloos/van d'onghemolcken Speen/
En wilt eer ervens d'hevich strickte moet ontleen/
Ghy zijt ons meest elck een, de hoep om te vermind'ren
Het slaefsche jock voor ons kleyn naghelaten kind'ren/
Ach Nederlant hoe salt ons enden?

P. van ORANGIEN.

T'weet de Heer.
Ghy smart ons schadelijck / dat / 't swaer ongheval te meer/
V halstarck overijlt / vertrout Godt u ellenden
Gherechte klacht / ons nae / die alle harten kenden/
Kent wie voorsorgers zijn van s'lants / ons / en u noot/
Soo Daniel int mits der Leeuwen noch ontbloot
Des doodes schrickel punt / soo kan u Godt behouden.

MEEST ELCK EEN.

Maer g'nadich groote Prins! O Maghen en voorouden
Noch corts in lichte Vlam verteert! ist niet ghescliet?

P. van ORANGIEN.

Wie quaet doet / straf ontmoet met lijdsaemheyt men siet
Blyendich noch verrijckt de lijder zijt te vreden/
Wy sullen om die saeck noch morghen binnen treden:
d'Adel in Houdt u al stil / sijt sterck in Gode die u mant.

MEEST ELCK EEN.

Wat temt de volle moet in d'alderhooghste brant?
Welck tempert droeve gheest des ongherechters terghen/
Als Godt? wie machticht int 't versetten d'hooghste berghen?
T'is Godt: wie keert de Vloet van d'onbesuysde plas?
Godt selfs: dees Godt die los van Swaert en Harrenas
De Betlemitsche knaep trock upt de harder Vliesen/
Dat door hem Philistijn u blixem soudt verliesen/
En d'aldergrootst ghewelt / dat Israël ontsagh;
Die Jaerlijcks u verdruckt en maeckten droef gheklagh/
Dien Godt die leeft / en is noch Heere alder Vorsten/
Buyght d'harten grootste heyl die nae ons leven dorsten
En snacken nae het bloet ons kinders al te saem
Als een Herodes wreet tot prachtingh van zijn naem.

MEEST ELCK EENS VROUWE.

Tijtghenooten even deelich // siet hoe weelich
Nu den Spaenschen dwingher raest/
In zijn Heers Pharao tijden // doet hy lijden
Die hem waeren opt te eelich // als ghy streelich
Aennamt s'Vaders Heerschappijden/
Was u glorie doen op 't naest.
Hoogh vermetel Gods braveerder // jae oneerder
G'weldich aertsche Monarchael,
Die d'hoogh Chaos, strengel wonder // acht u onder

Nimmermeer weet ongheleerder//maer ghy eerder
Als des Nijls Croondragher plonder
Voor des g'rechtheyts hooghste sael.
Als deur t'vyer het Gout ter proeve/en 't behoeven
Wraeck upt d'hooghen Hemel crijt
Dat u mindert meer als eyghen//deurt toe dreyghen
T'gheen ghy nimmer sout behoeven//niet woudt toeven
Wilt de ware Godtheyt neyghen/
Eer ghy s'werelts schouspel sijt.
Indies-Moor, en 't deel Afrijcken,, doet ghelijcken
Wilt die gantsche aerde u
O ghedenckt Godt is rechtveerdich//ghy onweerdich
T'gheen u Vader liet onstrijcken// lief d' moet blijcken
Denckt dan alst u staet licht aerdich
Soo en soo wast doen/ daer nu?

GRAVE van HOORN alleen.

Hoe! licht gheveerde Gheest/waent ghy ons Heerschappijen
Te roepen u tot tuyl/ wt/wy tot slavernijen?
O nimmer/mat gheswoeght is voor 't rechtvaerdich recht;
De Ziels verstaelde borst/aen woort en trou ghehecht.
Niet weynich zijn die reen/voor u Princes te deelen
T'saem soo onrecht beticht de voorste upt de eelen.
Ach rusteloose Eeuw! staegh mort de Geest t'onvreen
Dat ziel-sorgh overtuyght belast en doet besteen
Wt liefd' / soo recht/soo waerd/ghemelt ons s'lans onspoeden/
Oproeyders / die deur pars der knaghende ghemoeden
Dien heden onder t'cruys ghedoken zijn te strangh:
O Hartochdom soo stout en heyloos hebt van langh
Vws bloetraets wil volaest met woede dreyghementen/
Wt spaensch Inquisiteurs, als t'Hof van alle Tenten
Gods heerlijck huys beweeght hier boven d'Hemel hoogh/
Die staet van herten kent / eens met ghenadich oogh
Groot Coninck aenneemt zijn verdruckte Hebreen, datse
T'lant veylich wert vereert/op Sinai omvatse
In d'aldergrootsten toets/soo sal ick ducht aen u
De bittre geessel Gods zijn Majesteyt van nu
In achterdeel ghevoert beclaghen schaed doen smarten.
Benaude Heerlijckheen int bloet betraende harten
Onvayle vryheyt / arme slaefsche Borghery/
Dijns gruwels ingheftelt/ghewelt vol Tyranny.
Onseker tijt zijns tijts ghy Adel ballinghs Staten
Ay Graven heerscheloos/verachte op der straten/
Dreygh speelt u noch om veur te jaghen met de staert
Eens Vossenhuyts! ha trots! is dan soo weynich waert
De onbevleckte deughd/een Bedel-naem te draghen/

En

En laten dus verbloemt ons aenghesturven waghen/
En sien voor ooghen dat uyt Spaengnen wert gheset
Hier vooghd en Heerschappy? ons raetslach wert belet:
Hoe duyster was den eysch van u ghepompte Vrou/
Als ghy op 't laest versoeck scheent deur de grooste trou
De braefst van den Rey nae Spaengien liet vertrecken
Om Nederlanden staet daer mondelingh t'ontdecken
Sijn Majesteyt/ghewis was u de tocht niet soets/
Nu vreesich door de stilt/noch al te weynich goets;
Van Berghen de Marquis mijn Heer en Broeder leyde
Verselschap/als u mont dees laetste woorden seyde:
O Adel siet verdragh en d'uytstel is maer dit/
Dat ghy int overheers maer zijt der Spaenschen wit/
En dy gheweten werdt de oorsaeck van t'rumoeren;
Veranderlijcke knaegh/dat zijt my bondich swoeren
Neen/t'is gheen trou in waerd/k'en tree niet wijder aen/
En macht deur Godes sterckt niet int ghewelt bestaen
Te eysschen reen en recht/of aen den derden daghen?
Voor s'Hemels rechter stoel de saeck vry op te draghen?
Och Bloet-verwanten siet in tijts toe voor t'verraet/
Als d'eene vrient verwoet den anderen verslaet
Daeghlijckx verarght den staet/t'uytschot van soo veel deelen
In weeclagh dus de Rol ellendich te volspelen/
Vast toon ick deur de mont hoe 't arme herte lijdt/
En schimmer gheest de Proef de voorbood van de tijdt/
t'Verliesen Hof en goet is weder te becomen/
Maer dat om Godes dienst bey 't leven werdt benomen/
Soo ongherechtich wreet/de Tyrannye wilt
De Ziel is rusteloos / O Heere geesse stilt
En salt Bloet-dorstich hooft dit volck in weet vernielen/
Soo overlaet de borst met noch veel duysent Zielen.

Tweede Handelingh.

MADAME de PARMA, Sittende met al heuren Rade en aenhanck, verwachtende den Nederlantschen Adel.

HEER van BARLAYMONT.

T'Ontsich des volck heyls staet in wet als onderhout/
G'lijck deur den teughel bit den steygheraer hoe stout
Wert overmeestert/jae ghedwonghen kleyn te buyghen;
Of schoon dit peupel raest/waer sy hun voedtsel suyghen
'T onreed'lijck ghejach van goylien wert ghelooft
Bijt Borgher volck ghevIert en vierens boven t'hooft;
Ghemerckt van langher hant den Coninck is bewesen.
Doch selden salt gemeent door liefds aenminningh vreesen/

Of lijden met ghedult 't uptheems strafwaerd ghewelt/
'T geen noodich 't nederlandt in teughel is ghestelt:
'T versachten dient alst eens is uptgheroept ter wapen/
En onder 't gheestlick ampt weer op een nieu gheschapen:
'Tis Inquisitie, dees scheent woet u hart en gheest/
Dat die u broeder was/ u vpandt werdt ghevreest/
Een heylgiers vredich hart dees vrees is overcomen/
Dat heylighst dient voor 't rijck/ dus qualijckst werdt ghenomen/
Soo dwaelt u duyster oogh/ van d'oude eer ontrast/
Die op het geestlijck min/ als op het weerlijck past.
Siet hoogh achtbare Vrou Vorstinne die hebt binnen
Een vrouwelijck meedooch/ 't is waer/ doch wat sout winnen
Haer is ten troost ghestelt soo menigh Prins vertreck/
Som 't Bisschops staet ontset/ de mensch is vol ghebreck/
Boosaerdigh: waerde glants laet door u wonder stralen
Sijn Majesteyt de Crans by nae versturven halen
Eens wijse voetster speen/ borst-ader/ die u hart
Doet steygren teghent Oost/ dat die een Gheessel wart
Van trouwloos koppel-geus/ een swerm van lichte vlieghen.

G. VAN MEGEM.

Dat haer Alteze 't hart doch nummer laet bedrieghen
Int wederoepen t'geen upt s'Coninck hoogste woort
Wel noodich in dees tijt dit Nederlandt behoort:
Sout moedich spits ghedeelt haer wens bet comen praten
Als s'lants ruwijn 't versacht der noodighe Placcaten?
Soo wos der Leeuwen stam en ons te leyde schae.

M. DE PARMA.

Sou icks t'ondanck verspreen int voeghen van ghenae
En minderen door de vrees de cracht van 't hooch bevolen?
Jae laten deur 't verbluf de gheestel-rijcken dolen?
Hoe over hoogh Princes/ ghesproten upt de stam
Wiens telgren overtocht den Ottoman benam
'T roemsuchtich/ beyt 't vertreck den Franck, en Tarter woedigh
Des Weerelts dwinghelandt/ by alle volcken spoedigh/
Roomsch senaets opper heyl deed schricken veurt onstaen
Venetia ontseyd ons/ als die van Milaen,
'T aenvaerden vant behoeftich werck der Inquisitie,
Op 't welck u overcoemt Gods dienaers justitie/
Vpt naem vant hooghste recht hier rechters op de aert
Om bruycken by tijts noot 't deurvierde Godtlijck swaert.
O wrevelmoedigh volck/ de cleynste mijnder scharen!
Wat bouwt ghy hier op 't sant/ en met u graf altaren!
In blinde ijver raest/ om 't hebben in u handt.
Allleen ghewelt den stuer/ en zijn soo Heer van 't landt:
Te cleyn acht ghy dien stam/ wiens Crans u socht te vrijen.
Ondanckbaer voor die deughd/ eyscht swaerder slavernijen.

Gheen

Gheen maght sou dan de Vorst Europa wien ghy vreest
En 't Christen deel omarmt u overbueren meest/
Die strant zijn groot ghewelt/wiens Donder sal verschricken/
Selfs als een aertsche Godt/zijn vyerghe stralen blicken.
Sou dan dees trots Monarch of aertsche blixem niet/
Daert slaefs Westindien buycht/wanneer hy op haer siet/
Nu nederdeyssen dees rebellen/ met verachten
Niet konnen onder treen u voedeloose krachten?
Doch heur is toegheftemt/ghegunt achtbare raet/
Door dees mijn Hartooghs stoel/als 't laest geliefde staet/
't Schijnt alle liefd' des Vrouw can noch niet dy behaghen
Van 't schoon verleeckert weer/en soete somer-daghen:
Neemt dan ten goeden aen de langh-gheterchde strick
Vws Ballinghschaps/ soo licht als in een ooghenblick
't Omcrolde swerck betreckt/ der suyvre Sonnens stralen/
En doet een vochten slach ter liever Lenten dalen/
Soo plich jae veel eer werdt van u afghewendt
De glorie u te hoogh/ wiens waerd ghy niet en kent.
Tot noch is al 'tjaveyl verhoopt der welstandt teecken
Ter liever bee vergunt ghedaelt/ doch laetse spreecken.
En hooren watse nieus by brenghen.

G. VAN MEGEN.

't Out versoeck
Nu wilment met ghewelt toch halen uyt de hoeck/
Van alle canten zijn haer met-broers ons verschenen/
Men siet doch 'tuytschot lichts in muyterp vereenen:
Ons hooghe sael vervult: Ick heb een stercke gaerdt
Gheschickt rontom het Hof/ de Poorten zijn bewaert/
Men sal te mets de grondt vant roernest wel beleven/
Ons vroom Inquisiteurs, by volle last verheven/
Zijn vyerich inde saeck/ en vrijen ons de vloer:
Ay beeldestormers/ noch u schrickel tijts rumoer/
Vlieght om de lichte vlam tot dat ü wiecken senghen.

VAN BARLAYMONT.

Gavere dat ghy mocht u hier met ondermenghen/
Ist minste wel gheraen/ versoetingh sonder straf/
Soo werdt u vant ghedrocht/als ons/u danck u graf:
Tis al te veel besocht met slissen 't moet eens ghelden.

B. GHEWELT.

Den Adel/ hooghe Vrou/ comt herwaerts/ en 't beschelden
Des woesten volcks vermeert/ 't saem vier en vieren al/
En maecken onder een/ soock sie een groot ghetal/
Veel volcken zijn rontom de straten haerder volghen.

M. DE PARMA.

Let wel op elck ghemeent/ die tieren onverbolghen/

En

En maeckt u aende poort/ 't wert waerlijck wederleyt
Waſt niet ſo bondigh u van giſt'ren toegheſeyt.

Den Nederlantſchen Adel comt op de Sael in ordinantie die t'ſamen waeren, uyt welcker aller naem Heer BREDERODE 't woort doet voor Madame.

Heer HENRICK van BREDERODE.

D'alglorijckſte God geef d'Hartoginne 't geen
Heur welghedienſten wil kan ſalichlijck beſteen/
Lanck leven/ tot grootmaeckingh der onſterflijckheden
Van eerſuchts gierich ampt/ waer vrome Vorſten treden
Vol ſorghs nae vaſte daet/ niet op een ydel waen
Wy voor ons b'eedicht Prins in Gods getuygen ſtaen/
En nu met ſupp're ſiel en 's Hemels hoogh Santinne
Zijn Majeſteyt te dienſt vrymoedich treden binnen/
Verhopend' dat ons Vrouw ſal Voeſter-moeder zijn
Vant Vaderloos ghekerm/ becommert droef van ſinnen
En weduwen die t'haer berooft in ſware pijn
Nu daghelijckx verbalt een rechte Medecijn
Beweegh'lijck uyt 's Harts tocht/ uw's borſt ader mocht ſpijſen:
Naeſt Godt ghy een'ghe trooſt laet deur een lieven ſchijn/
De landen weer gheſalft uw's ſoetſel ſoo ſal rijſen
V Hemels dienſtich licht en winnen op een dagh
Met een gheſeghent woort meer als de grootſte ſlagh/
Ons Moeder Kercke recht de meeſte welſtandt wijſen/
't Verſoeck uyt kracht des Ziels van d'Adel die ghy ſiet
Ootmoedich voor de voet van haer Alteze prijſen/
Den hoogh gheboghen wil ghelieft t'aenhooren yet
Ons eyſch der landen noot 't geen dus verbalt tot niet

MADAME DE PARME.

Spreeckt reden u zy plaets.

BREDERODE.

Madame Gouvernande
In alder dienſtbaerheyt uyt ſorghe veur 't verdriet
Slants Adel heftich jaecht uyt liefde tot de lande
En eer 't vyer grooter wert/ te bluſſchen ſulck een brande
Welcks vonck noch letten ſou/ tot overijcken ſchae/
Vyt vaderlijck toeſicht en eyghen hoeders vande
Behoud'nis onſes woordts beghevend' in ghe
Voor Godt ons Coninck teer: Soo rechtlijck ſegh ick jae
Van d'eerſucht onbeheerſt gheſchaeckelt aende peeſſen
By'recklijckheyt/ voor ſorch/ dat deur de noot ſo drae/
De ziel weer aen me Vrou verſoeckt 't requeſt te leſen/
Van die uyt loutre gunſt Godt tuycht of ſtraft nae deſen/
Zijn Majeſteyt in als ghehoorſaem zijn ter vlijt/

Als

Als 't out Catholijckx trou/ uyt gront des harts en weſen
Behoeders vande Kerck/ als by voorleden tijdt.
Dan dat de wreedtheyt dus uyt gheeſteloose nijdt
Ontſpringht de aders/maeckt de ſachte ſtilt te woelen/
Sal leeren Nederlandt ghy tijdes treurſpel zijt;
By dien ons aerts Santin noch dwinght by ſulck ghevoelen
Iſt menſchlijck hooghſte liefd' / doet deſe brandt vercoelen/
Laet ſliſſen t'wreet ghebodt / O Coninck die te meer
Wy opt trou ſwoeren t rijck tot vredeheyl/ en doelen
Nae t'wit dijns rechte Croons / groot maeck en hoogher eer/
Al wert ons naegheſchelt / ſelf-ſoeckers/ Hooft en Heer
Met dees Rebellen / neen ! / gheloofc Me-Vrou , het bondich
Dat wy Vyanden zijn der Roomſcher Kercken leer
Gheensints : dus wat beweegh wy voeren open-mondich
Tuycht d'eyſch vant jammer dat den grooten al is condich
Noot roept tot welſtandt / op hun out eer Vrijer ſtaet/
Dus ſoo wie t'leven ſal door dien ſtrickt gruwel ſondich
Tijt leeren : hoet t'verderf vant bloedighe Placcaet
Den Coninck druckt / beſucht/alſt eenmael ſy te laet
V verder buyten d'oogh / by ons door vrees verſlindert/
Deurtrilt de grijſe Leen van aenghedeelt ſaet :
Biddend' d'Altheſe doch deur moederliefd verhindert
Ons zy de bloed'ghe ſchaed/ deur erfgront aenghekindert
Den ſtoel en leden van Belgica, ſwaer belaſt/
Die aen Gods rechter ſtoel den roep ſy dat vermindert
De bittre Volckren twiſt onnooſel overraſt/
Dat ſoo onreedlijck wert buyten ghebiedt ghepaſt/
Vernielt/ berooft / ghevaen/gheterght deur wrevel bloedich/
Die niet ontſien de ſtorm die daeghlijcx vreeſich waſt
By t'overgheven volck / int wreecken dubbel moedich :
Dus o Rechtdoenſter ! zijt de goeden weder goedich/
En ſalſt t'ghetoetſte ſeer/t'ontſprongthen dat gheterght
Is deur t'groot onverſtant nochtans t'ghetal verwoedich
By veel die roepen wee / haer wert te ſeer gheverght :
Gheluckich is het Landt / waer dat de wijſ heyt berght
In haer gheſeghent hof / de kleynen/en wil draghen
Heur ſterckt / de ſwacke menſch/ſoo ſticht/wint/anders erght
Deur waenſucht opghehits/ tijdts onvermoede daghen :
T'hart van haer die ghy ſiet / die goet en leven waghen/
Zijn Majeſteyt in als ghedienſtich bey ghetrouw/
Tijts denckwaerd u de croon van d'onverwonnen ſlaghen
V alles wel bekent/ontſienelijcke Vrouw ;
Derhalven met op merck/ſlaen wy de handen nou
Aen dees de ſwaere ſaeck/niet met een hert volqueten
Den Coninck eewich vrient : Siet dan voor ooghen rou
Ons al verderffenis / deur rijpen raets wel weten

Vyt 't woelendt volck besicht soo seecker afghemeten:
Oploop/ ruw/ schennis / moort/ Diefs-hantslach/ Kercken-roof/
Tierend uyt dolle brant mocht mind'ren/ en ghesleten
Wert niet alleen deurt vry toelaten huns geloof
Als sachtingh des Placcaets/ zijn dus de ooren doof?
Verkaut rechtvaerdich hooft/ en moghende Vorstinne
De saecken over een/ wy laten u ten Hoof
't Request/ uyt naem den gront ghevreesde Hartoginne
Voor al ontschuldicht dees wiens een ghesmolte sinnen
Versoecken s'Coninckx eer te houden in ghestalt:
Gheeft dijn weemoedich volck eens troost/ als heyl-Godinne/
Dat daeghlijcks in verdruck u stoel te voetbanck valt:
In Godes tuych siet wy van harten onvergalt
Bidden Me Vrou ghedenckt de reden hier besloten.
Met oorlof/ dat ghelieft by haer Alteze alt
Bewiste zy te eer/ eerbiedigh u ghenoten:
Slants medeleden uyt de braefste stam ghesproten
Wenschen de Hartogin veel heyls in alle spoet

M. DE PARMA.

't Goet 't best rijcks voorningh heeft de Siele noyt verdroten
Als wil en 't Landt tot dienst den Coninck zy en moet
Ghedulden aent verdragh/ men sal op d'oude voet
V menichwerf verhael noch eens verstaen deur 't schrijven
Dus 't saem vertreckt

HEER BREDERODE.

Verstaet ghy Rechters/ en soo doet
Dit 't saem gheschaeckelt rijck mocht Goddelijck beclijven/
Soo niet/ de Cregel wast/ dat wy ontschuldigh blijven/
Veur Godt/ als met verdrach hebbent 't ghemeen voldaen:
d' Adel in. Wy trecken neder met ghebied ons Vrouws

B. GEWELT.

Verdrijven.
Heur schriften zijn te swart om rechts meed' deur te gaen
En ist 't ghetal gheen endt. Ick neemt vrymoedich aen
Hout ghijs al onder dwanck/ Sy moeten voort/ dees roerders/
't Zijn vlagghe-draghers/ wat! com reycktse toe de vaen
Van binnen gheroep. Hoe raest de wilde stadt/ hoe wasschen dees rumoerders
Vive le Geus, Vive le Geus, Vive le Geus.
Triumpheert jou Kabbauwen! Ha Basiliscus voerders!
Al sacht siet plich om/ en volleght dit ghelupt/
Dus starckt haer 't nieu verpoos int soet hier zijn beloerders
Tiert/ huppelt om de vlam/ ghy zijt de doot te buyt.
Voort voort/ zijt ghy de quant? daer comt den schelm uyt:
Kas brenght hem inde handt/ die hier toe zijn te straffen

GEMEENT.

Daer zijnder meer met my

B. GE-

B. GHEWELT.

Wy maecken gheen beslupt
Ghelijck alst u bequam/ moet ghy ons bet verschaffen
Men sal u doen verstaen dit onmanierich blaffen.

GHEMEENT.

't Gemoet roept wraeck/ en 't hart is overvierich

B. GEWELT.

Jae
Ghy doet Romeynsche daet/ vertelt u met broers nae
Hoet u int stuck verginck/ ter lacchen of te roemen
Gaen met de Ghy wilt u vroom alleen en 't gheestelijck verdoemen.
ghevangen Bestelt hem vast van handt/ en schicken dient bekracht
n. 't Versien stadts Efficiers tot starckt als borgher wacht.
Onse wittebrootjens by gantsch kracht set nu in dese tijden.
Al Adels/ want dat volck kant met de mont bestrijden:
Dits recht een werck dat dient/ en wert veur al ghelooft:
Al isser dies te mets een goet hart oft slecht hooft
Van Hoddebeckx volck/ lief hebbers van de wapen met loos crupt/
Die meest wel ter Marckt comen en steecken haer upt/
Deur de Dat dus ghesien borsten/ 't was Lant te waerden schat
vingheren. Die met leghe arbeyt ghedient zijn/ beste van de stadt/
Jonghe bloeme van mannen diet toch sonderlingh beseemlen/
Maer hoe souwense Roose stropen sachmender altemets een Heemlen:
T'gaet hier nu wat hiet van de Rooster by in ander steen/ (heen
En valter een frontier te besetten daer stueren wy ons binne-vaendels
Soo dat wijs-beleyt veel doet/ an eer en waere deughden// kleven
En voorsichtighe stant/ de Landen doen in vreuchden// leven.
Dus dan/ als noodt vereyscht moetment nae noot te werck.
T'machtich Antwerpia, ghebout soo grof en sterck/
Heeft veel aenstoots gheleen: Ghy kloecke Steden g'lijcklijck/
Wie heeft u opt ghevrijt? siet op den Scepter rijcklijck/
Die Oost en West ghebiet/ neemt u voor helden aen/
Soo acht u trouwe Vorst die voor u is ghegaen
Blijft by t'ghesproocken woort dees ketters upt te ropen/
Maeckt om gheen Conincks Soon u een verdorven Troyen:
Kap op/ ons is het Roer. Wy stueren nae ons sin
De vruchten nae de tijdt 't Madrilsche Haven in/
Waer dat ghy hoogh Santin zijt Borght-Vrou vast verbonden/
Vergheefster offer viel opt buyten pat der sonden/
Veurt ruw' en woest beloop/ te mets een stootjen toe/
Ick gae besien hoe mijn ghevanghen is te moe.

Grave van Egmont, Lodewyck en Kuylenburch comende van't Hof.

Kuylenburch.

G'lijck vyer en water is verscheyden van natuer.
G'lijck vreucht en ongheluck niet comt tot eender uur.
G'lijck liefd en bittre haet/nae schijn recht can beheeren
Een borst en met de wint can swepen en verkeeren;
Te min niet/'t vroom ghemoet blijft 't Godes eer gheplaest
Veur zijn te waerden schat/soo is ons 't salichst naest/
Ghy die uyt Nassouws bloet zijt trouwe bontghenooten/
Welckx last uyt siel Soogh/noyt u siele heeft verdroten
Belanghent ons bescheyt/is duyster van ons Vrouw/

G. Lodewyck.

Hoe slagh aer opghebult/verwildert/onghetrouw/
Onreed'lijck/teghen reen/van soo veel rechte Prinssen
Die anders niet Godt weet/als sulcke glorie winssen:
Van welck zijn Majesteyt sou voor verdriet en pijn
Op't welck ghy voren lecht/sal recht verandert zijn
Eer erven inde pracht vant harts volcoom behaghen
En bloeyen inde Crans/zijn Croone eeuwigh draghen.
Ong'luckich zijdy volck die smeltet in u druck
En d'alderlaechsten tuyl of spot vant wreet geluck/
Die daeghlijck in ghetraent/als vloeden schijnt te smooren/
Wat moet een trouwe Prins om u te schermen hooren:
Dat ons wert nagheduyt oorsaeck int feyt van dees/
En trachten veur ons buyt en jaghen deur de vrees
Ons middel inde hant/ Ach ongherechte tijdingh!
gaettet dus hier in swanck? ghedenckt de cleyn verblijdingh
Van Bergh en Montigni, gheeft u de Spaensche vaert/
Daer togh Granvelle, al te laster heeft beswaert
De Nederlantsche Raet/de Hemel wil u spoeden
En brenghen voor de last de saken eens ten goeden.

G. van Egmont.

't Kilt deurt krijsch-hartigh hart/en slaet de moeden neer
Vrucht van onheylich loon/ ja soo verscheyden weer
Verscheyden en ghedeelt 't request in fijn coemt nader
In volle hoop te heyl/ons/ en de Landen quader/
De Borgher staet te wreet/ noch maer onlijd'lijck woort
Een snoode Barleymonts, die met u snater voort/
Wtvoert te schelms en wout/u Prachtich onderwinden
Die ghy gheen d'minst verwaert/de schoenen te ontbinden
En met u laster-tongh voor Bedel-volcken schelt.

G. Lode-

G. LODEWYCK.

Comt cloecke Amuraths soo laet ons over 't Veldt
Gaen treden int vergaer/en meer vant stuck ghenieten
Tot claerder voor de moet: Soo wy Heer Breed'rood lieten
Met mijn Heer broeder. Door begheert noch beyde 't saem

CVYLENBVRCH.

Dat niemant onder u derhalven wrickt noch schaem
Voor d'al te varde wegh/of steyle top der berghen
Of vreesigh om voor 't recht/den stouten af te verghen
Waer ist beloofde Vorst? als ghy ter seven jaer
Niet seven/maer 't van noot sout eysschen dat ghy daer
V Conincklijcke stem/ Sout voort ghemeene bieden
En hooren rechte clach/ der rusteloose lieden
Dat gheen rechtvaerdich hooft/ met anpraet zy te vreen
Van schadelijcke baet/ of schijn-bebloemde reen
En blijft/ en druckt/en moort van langher handt soo grover
Met nieu inquisiteurs/Placcaeten harwaerts over
't Sal op een ander endt/vervallen deur de stoot

G. EGMONT.

Wat wreeckter met meer forts/als d'opghedronghen noot?

G. CVYLENBVRCH.

Wat ontsiet min't ghewelt? der God-verlaten Sielen
Als dit/wanneer ghy hert soo deerlijck siet vernielen
De naeste van u tydt/en rucken van gheslacht
Die ghy ter werelt sont/of u heeft voortghebracht
Hier op met dubbel reen/weerstaet der boose dranghen
Maer/over macht die heerscht u middel is ghevanghen:
Karole groote Vorst/dit voor besluyt sal nu/
In schrift dus afghemaelt/voor alle eeuwen u
Verg'lijcken uyt ghetal/der wreeste van ons tijden
Ghy alder wreeden hooft/die nae u doot sult strijden

G. EGMONT.

Den ijvre vliecht te hoogh/comt wijcken wy van kant

G. CVYLENBVRCH.

't Is liefd' die'ck hevich stuer/en hart voort Vaderlandt
Soo laet ons dan ter sy vertrecken weer na binnen
Verpoosen voor een wijl/ons staegh bedruckte sinnen.

Heer GIISBERT Baender-Heere van BATENBORCH, uytcomende buyten Brussel, op bestemde plaets, verwachtende den ghemeenen Adel.

Hoe wrevel/ban! Soo wickt d'onwickelijcke rotsen
En temt der Leeuwen moet/leert daer Lantsaten trotsen/
De eyghen Princen vant lofruchtich Belgi schadt
Die Landen seventhien/soo liefdigh trou bevadt/

t'Staet swaerlÿck schoone brupt/ist ducht ick met Oraengien,
O Godloos overtolch vant Eedloos moordich Spaengien
Bloet-dorstich raetsvolck uws ongheestelÿcke staet/
Invoerders tot dees schae / wat uytcomst of wat raet
Salt ondersaets ghedweegh toeneyghen hun Tyrannen?
Waer onder macht , eer , goet , ons vryheyt leyt ghespannen?
Vruchtloos daer vreesich meer d'ghewelden haet op schort/
Oneyndlÿck/nu dan ons nacomelinghen wort/
t'Gherechte Vaders naeghelaten rÿckx Juweelen/
Van vaste Heerlÿckheen/van sloten en Casteelen/
Ontworstelt/a!st te diep leyt aent gheketent block?
Hier leytmen u voort eerst al speelende om t'jock :
V vroom voor-Ouders diet soo swaer op t'hart quam drucken
In fout van eenicheyt zÿn meest van d'onghelucken
Santin ghevelt/en ghy onwetend nimmer sult
Wraecks-tocht recht vord'ren / alst benevelt onverdult
Deur d'uytheems / soot van nu dus deerlÿck is gheschapen.
Wat ingheseten ! hoe ? is u t'verstaelde wapen
Niet radigher van noot als inbreuck van dien stam ?
Die uyt t'bloet Radimant ons hier of nader quam
Opsteyghteren ? dat voor t'vry ruste / Neerlants Lauwer/
Van ons en ons gheslacht/van soo een Spaenschen grauwer
Gherooft sou blÿven / en ghedolven in der as/
Daer voor ghestrevelt comt de noort en suyder plas.
Sÿt seker / Belgi volck / daer voor wel op u hoeden/
G'lÿck haest een nevel schiet/salt dwingh rot der ghemoeden
V landen op de strand/naer Brabant in / om daer
Haer Goddeloos besluyt te maecken openbaer.
Doch waer van dat ick spreeck/en strick meer varsse swaerheyt
Is g'heymnis in Gods weet/de mensch verholen sacht/
Dat t'Eelharts louter gront/tuycht soms der dinghen klaerheyt
Dat d'Hemel stelt / in 't licht / deur teyckens van de nacht.
Voorsichtich in de saeck b'siet Heerscheloose Staten
Niet goets beteycknen ons / de bloedighe Placcaten
Wt d'Hove Brussel aengheslaghen van ons Vrouw
De Gouvernante/waer op als wy die ghetrouw
De oude Heerlÿckheen/slants vryheyts voor te spreecken
Int raden met de Prins/werden snoot vergheleecken
t'Oproer gheboeft/niet waert soo hooghen eeldom/dan
Dees Geusen eerster naem t'versoeck te vaeten an :
d'Adel uyt. Schoon Brabant wast soo ver' / hant teghen hant dorst roeren/
T'was nutter en dees ziel / helpt u de camp uytvoeren
Voor't alghemeene best. Hier comt Heer Breedroodt uyt.

Heer

D'antwoort Baroenen mocht wel klaerder sijn ghedupt/
En of ghy deur d'onschult dyn selfs u wilt verschoonen/
Ghy sit int midden/ die 't Lant helsche lichten toonen:
Hoe menichmael heeft u gevleyde tongh vergunt
Loos Adam-tocht/tot moort 'tgeen ghy niet soenen kundt:
Hae! laster Barlaymonts, siet nu van heden blincken
Dees teeckens u tot troots/ welcks trots ghy sult gedincken
Met lett'ren ront omringt/dit monstren voor u Vrouw/
Dat tot den Bedelsack ons Coninck zijn ghetrouw
Wy/ en ontschuldigh des gemeents verwoeste vlaghen/
't Versoeck is voor een quade/ wy't garen vredich saghen/
Alst eer wel plecht ghedenckt u nieuwe vonden part
Sal zijn een suerdeegh 't geen u eeuwich druckt op 't hart
En mat u rijcken of

Goude Madalie met het Beeldt des Conincks.

G. LODEWYCK.

Om d'incoemst te vermijen
Gheschiet den afcoop van der Brabantscher abdijen:
De Bisschoppen zijn veel ghewepghert soo ick hoor/
Antwerpen heeft gheleen beelt stormingh: dits niet voor
De vryheydt van u staet begonnen arme dwasen
Daer zijnder diet op 't quaetst in s'Conincks ooren blasen.

G. VAN HOOGHSTRATEN.

Ghemerckt nu lacht ja veyl/ de Cregle Vrou verwaent/
Die met vervalschter Mom/al lacchend' schijnt betraent:
Hoe menichmael is ons verhael ten dienst ghewepghert
Van die upt s'Conincks naem te hoogh in eer ghesteyghert
Verdelghen 'twel/'t van noot. Ha! gantsch verloren hoop/
Verstorven rust des tijts; Siet ghy niet dat de Coop
Van dees doortrapte brupt u valschlijck soeckt te liegen/
Tot dat u overcoemt 't ghewelt/ wilt ghy bedrieghen
De altewisse weet? ist niet in goet verdrach
Gheweest alsmen den staet upt Brussel trecken sach
Elck nae zijn heerlijckheen/ daer deur een liefd wel seecker
Gheweest de lichte storms/vergeldingh en een wreecker
Vant ongheteughelt volck/voor wijl 't ghebit ontdaen.
Heeftmen niet corts nae dees door vrienden schrift verstaen/
Hoet ons ghebieden heersch in Spaengien was bewesen
In breucken/ om alsoo te dwinghen onder desen
De Landen/jae dat meer aftrecken vande Croon.
Ghemaeckt de sterckten/om 't Hof tot een camp te noon/
Dan gafmen u den troost wanneer ghy quaemt verdaghen
De snoode logen-tijngh: Nu arm verachte Raden/
Siet daeghlijcks werdt verwacht ontset van over Zee
Waer toe? ghedenckt

Daer toe ghenootſaeckt dat ick mee
De Reden upt / hier ſijnd in vryheyt by malcander
Den ſtant / waer in met licht mijn ſinnen ick verander
Is tot ghetrouwich merck vant hevich Spaenſche Hof/
Waer alle dienſt / hoe vroom / wert haets ghenomen of.
Granvelle dat ghy trockt upt ons weerſtreefde handen/
Beclaecht dien Raetſman vry verdruckte Nederlanden/
T'ſchijn-goet t'gheen u verliefd/en ſet u ſtil op t'drooghſt/
Wacht met opmercken in/tot dat ghy zijt aen t'hooghſt.
Als ghy Groot Keyſer wout / u Soon Philippum laten
So waerden Heerſingh / die tot landen dienſt by Staeten
Aenvaerden de Vooghdy /beloofde met zijn woort/
Soo trou/ſoo goedertier / ſoo lief zijn giſt-deel voort
Te voorſtaen / dat in als heur vryheyt ſou bevatten/
En eeren boven dien met veel begraven ſchatten:
T'al houden by't gherecht / waer upt elcks hart hem loech/
Hy ſoud haer metter daet aenwijſen wat hy droegh.
T'lant-gunſte / dit / en meer int breeder voor hem taelde
d'Atrechſen Biſſchop , die als s'Coninex liefd verhaelde:
d'Raetſheer Maes. Maes ſprack upt Staten naem verwondert Ouden vorſt/
Die nae t'welvarens heyl van t'ſchoone Neerlant dorſt/
T'verwondert elck ghy laet u welgheſeghent ſtrijden/
En ſchept o Scherm-Heer in dees twiſtelijcke tijden:
Maer nae't zijn Majeſteyt ghéliefd' eyſcht ſonderlingh/
Stellen wy 't rijck ghedweegh u Soone onderlingh
Als Vader inde arm/die van zijn vreughd deed' teecken/
Midts als de Coningin Maria b'goſt te ſpreecken/
Die vijfentwintich jaer 't ſoet Belgi deur ghebodt
Des Keyſers heeft ghedient voor al den hooghſten Godt/
Welck met eerbiedicheyt haer broeder heeft beweſen/
Haer loffelick voldaen/en ſcheyden ſoo van deſen:
Doen voort u waerdigh Rif tradt vande gulden Throon
En ſtelder daedlijck op Philippo uwen ſoon
't Saem opgedraghen tal/u ſelfs van d'eed ontlaſte/
Die weynich inden dienſt nae Spaignen trock verraſte
Ons/die als trou Vaſſael? de Landen ſwoeren by/
Om daer 't borgonſch beſlupt te ſtropen vayl en vry
Tot Gent ontboon den ſtaet/en gaeft dijn wil te kennen/
V ſuſter d'Hartogin ſout morrich-rijck in mennen
Als Gouvernante/die noch heden ſidt vergult/
Doen Philibert te voor zijns vooghdſchaps wert onthult.
Beſt waert ghy hooghe-Vrou van Lottring ons met eeren
Van eyghenſchap: Wat waſt den Coninck deet begheeren/
ſ'Lants raet in dry ghedeelt/met ſtem zijns wils verkies
Begifticht met de eer en naem des gulden Vlies

Vertrockt naer Spaignen in't jaer vijftich ende neghen/
Als heden acht verleen / zijn veel verscheyden weghen
Tot wildernis verwart/ deur gul onnoosel bloet/
En wachten meer gheen gunst vant Spaensch onred'lick goet.
O neen Heersloose/niet is ons vant ryck te wachten/
Die deur 't upt heemsch ghewelt de Monsters sal verkrachten/
Soeckt ernstlick met de Prins upt ziel-sorgh 't best ghemeen/
Versocht doen 't landt dier tijdt in rust was wel te vreen/
Ontlast mocht werden vande vreemde spaensche knechten/
Maer neen! Als 't heylich hooft huns wreetheyts upt te rechten
Verstonden gheen gheraen: Soo sy haer lantvolck niet
Inhielden voor een dwanck/soo soudmen qualick yet
Invoeren 't heylich van dees Inquisitie: Voorder
't Gans Vranckrijck deur/ dien tijt/ by alder rusten moorder
Gheblixemt overlast/ gheknelt werdt Schotlandt, 't stort
In roer: Soomen te mets 't invoeren herwaerts vondt
Der spaensche Raet/ om zijn der la den Gouverneuren/
Wt Coninckliick belast vol macht Inquisiteuren,
't Deet eerslingh deyssen en bedencken 't noodich/ 't gheen
Dus heyloos staet voor handt en 't zittert deur de leen:
't Waerschou was my niet vreemts/ upt een der spaensche leden
Als Egmont, ghy en ick/ tot Gent een kaetspel deden:

EGMONT.

O cloecke Prins te recht sich schijn-jonst openbaert
En brenght een Legher op de havens van u rijcken
't Ghevreest is voor de man en deucht van cleynder waert
O Nederlantsche Macht wien sal u staet verg'lijcken!

P. VAN ORANGIEN.

Vrou Maria ghy waert ons nutter tot behoet/
Die d'Inquisitie hebt ter broeder-bee versoet/
Soomen upt aller raet socht onder heylich strijden
Dees Landen inden toom de vrijheyt te besnijden/
Daer Phlips de goede met zijn soon om was te baen/
Soo't oock den Keyser niet welluckten Maxmiljaen:
Op't welck de bitter Gheest Granvelle langh op hoede
Sijn opgheblasen borst/noch onversaet van 't bloede/
Die by veel duyssenden gheoffert zijn vermoort/
Deur 't kermen huns ghemoets nae't licht van Godes woort.
Machtighe Keyser doen u swacke borst betradt
De Vorstelicke Sael tot Brussel dese Stadt/
Als ick u stramme leen/my daer toe waert te kennen
Deurt schouderbladt herhieft om lichte t'onderwennen/
En bynae Ademloos tradt midden totten Raedt
Van wijt vergaerde t'saem/de uptghesochte staet
Waer onder doen ter tijt ten hoof ick selfs beschoude
Ghecroonde vier en dry/die rijcken Scepters houden
Als Hertoghen/daer by veel Princen Graven met

D De voor-

De voorste uyt 's lants rey van Adel wel beset
Ghelust door yvers dwanck/den Vorst by grijse jaeren
't Anschouwen zijns ontlast/'om over zee te varen
't Herdencken druckt de Geest by 't geen hier van ontstont,

G. LODEWYCK.

Mijn broeder/dat verleen men nae veel quader vont/
Wie sout ghelooven dat de grootste Princen moedigh
Soo kleyn betrachten 't hoogst huns glorys overvloedigh
De voorgebaende deughd/ wiens honich adem lust
Den vromen nae Gods wil op Siel heyls bodem kust:
Sooght niet meer 't oude speen van't dier tgeen so veel zielen
Deurt ingedroncken sap deed' deerlijck datter vielen
Uws waens begeerich hooft/ te buyt bestrickt van var/
Dijns aengheheven strijt/en met de morgen star
Vervarst weerbarsse borst vant kreegel tot medooghen/
Nieu baeckert met de lust der onvervaeckter oogen/
En siet hier voor de wal/ jae naeder voor de deur/
't Gheen 't hart van menich jaer droegh d'wiste sorge veur
Bedeckt: helaes! vermomt by 't geesteloos verdelghen
Te ropen uyt den staet vgel wel-geente telghen:
Niet by lijdtsaem verdragh tot 't best te onderstaen/
Als strenger naet ghebodt des Coninckx voort te gaen.

H. BRE.

Het schijn-goet bleyt u grootse borst beduchte braven/
En slooft u moeden of de trouw blijff maeckt u slaven/
Veur goeden dienst quaet loon: de Vrock laed op de Man/
Alst weerloos hooft ghestrickt sich recht noch roeren kan:
Tijt ist te overslaen dus int eensaem vergaeren/
Hoe 't saem wy vroom ghemant noot de ghescheldе waeren
Die 's Coninckx lant in roer herstellen met die naem
Meynedigh als ons tijdt/ en als de gulde faem
Door d'omgerolde cloot der aerden vlieght de breeden
Als som gerecht des saeckx voor d'onghetrouwicheden
Belangende 'tbeloop/ soot veel sonrydel waent.

P. van ORANGIEN.

Dien wegh is nimmer by't besluyt des harts gebaent.

G. van HOOG.

Oorsaeckt dit onbekent werck buyten de gedachten
Vant opgeworpen rot/ deur veel verlozen klachten
Ghesteygheрt oppet hooghst tot snoode schelmery
Aen ons: Ach vreemde quel vertrout den Coninck vry!
Deurt aenghekittelt aes van aengename Reden/
Doet tot verkeerde wraeck Vulcano wapens smeden:
Voort misvertrouwen/die u waere hooft een Croon
Bereycken naet beroep der diensten aengeboon:
Hier zijn wy int besteck vant strengel aengeteкent

Besloten

Besloten vol gevaers (de gis te wis) en wetent
deur d'afgemeten roem: hoe ons gesloten wert/
Slants noodigh raets vermijt den sleutel van u hart
O Koppel rechts verkies/ sluyt bintsel voort rechtvaerdigh
Geschaeckelt ziels wel eens de croone wederwaerdigh
Tuyl/ die nu grimt dan lacht: O doolhof mijns gemoet
Wat levent wars/geterch/salt groot s eersuchtich bloet
Doen braden inde borst verbreemt van alle wetten
Des waere vryheyts Crans/soo onder voet te pletten.

H. Bre.

Gedweegh al sacht/ nae twoort ons vrouws neemt toch vertoef
En luystert naer vervolgh: soo doet ter laester proef
Verwachten 't vol besluyt zijns Majesteyt deurt schrijven/
Niet langher soot misluckt verwitticht my te blijven:
't schijnt dat geen middel ons gewaeghde heerlijck deucht/
Als recht te vordren 'tgeen 't volnoechde leven heucht/
Geen middel veurt belet/ghy die op platte landen
V ruym ghethoorent hof stelt inde woest e handen
Van 't onbesuysde volck ontschuldich zijt gedreycht
In schamp gedichten/dat de harten toegheneycht
Soo vruchtloos zijn int werck/ onweerbaer/ ongheraden/
Ons zy niet min 't beroers gheschaeckte bruyt/ wy laden
Alleen 't mistrouwen voor ons Coningh te verstaen
Als Capiteynen die dit roernest parssen aen:
De Eeden afghesneen/het vroomst ghemoet te pletter:
Dermonde by dees reen/herhadt dit nae de letter
In vrijheyt ons vergunt/ te raeden hier alleen/
Dat yeder Prins vert reckt/zijns woninghs telcken een
Verscheyden en ghedeelt/Godt weet hoe graegh wy saghen
De middel/ endt/ der last des gruwels aengheslaghen.

Den Nederlantschen Adel wijckt vescheyden weghen na de Stadt.

Vals Hyp.

Valencijn zijt ghy soo hartneckich int besteck/
Siet Camericx belooft/acht ghy de woorden gheck
't Geen ons beroemde Vrouw' ghebiet in als te laten?
Wilt ghy u Rechters zijn wat steldy ons hier staten?
Al van 't gheschaeckelt rot den swerm? Fy! lichte geus
Het moedigh koppel/'t schijnt elck lidtmaet is een Reus:
Neen/ wacht/ eer langh beknelt u stap diet wel beooghden/
En d'hoofden/ 't bit aenparst verwachtende ghedooghden/
Doch met een hart verteert deurt 't smaden van u tongh/
Hoort ghy wat clach-ghesangh de Suijd-Syrena songh.
't Is licht te vlieghen werck/ ghy teghen 't Roomsch belegghen?

Opt volgende gheblaes comt bloetdorstich ghewelt aen-trecken met 't regiment nieuwe wael-len buyten Brussel.

V Armen zijn te swack / ten leyter by gheen segghen :
Gheseghent Spaensch Monarch ,die nimmer vaecks ontsijcht
De Sleutel van u roem / noch selden mat gherrijcht
Ghebl.aes. Hoor ! waert gherucht vermeert tot ons bewiste palen
T'nieu Graven Regiment / ons hart ghedeckte Walen.

GRA. van MEGHEN.

Gheweldich steunsel vant belaste rijckx verniel/
Vertroude sorgh / die voert de wimpel van de ziel
En d'alder Glorie vaen / ick maeck u int beheeren
T'nieu Regiment en past
Hier blijft tot ick bestel u meerder vant beschept/
En doet niet buyten last / t'geen haer Alteze seyt/
Van langher handt / mijn borcht sult ghy ons sien ontmoeten
De eervergheten staet / en buyghen voor de voeten/
Int wijt van over comt ons hulpe met verdrach/
Wy zijns nu lief en reet te passen op den slagh :
Spaensch leertmen u met cracht / ghy swijghert van Orangien,
Die vreed u int gheloof / maer geensints mede t'Spaengien
By S. Iohannes in wiens naem ick heb ghesticht
Een Kercke teghen d'Oost / sal dit mijn Blixem licht
Met Donder storm de val u drucken met verwonder/
En keer dit Nederlant van 't bovenst tottet onder :
Ha ! leert noch Spaensch in tijdt oft t'wert te laet ghebromt/
Wy soeckent by verdragh tot dat Toledo comt
Bestelt dit.

BLOETDORSTICH GHEVVELT.

Twijffelt niet t'sal alles wel ghelucken.

G. van MEGHEN.

Ick treck ten Hoof.

B. GHEWELT.

Ick wacht.

Valsche HYPOCRISIE.

Soo gaer ick dan de stucken
Hou Frater watser nieuws/ waer rustmen tot den strijdt?
Salve Heer overste, hoe!

B. GHEVVELT.

Al veel te laegh ghewijst
T'is my te hoogh verboon / en ghy zijt soo verbeten
T'schat swijghen is u cunst dus dient ghy niet te weten/
S'poort ghy ons t'wilt slechts op daer sijdy toe bequaemt

Val. HYPOCRISIE.

V doen is sonder my gantsch ydel al te saem
T'geestlijck besluyt / ho man ! dient alles voor te weten
T'is nieu be-eedight volck / dit was my haest vergheten

B. GHEVVELT.

Daer hebt ghy't Padre,nu vaert wel/t'is dan voldaen.

Val.

Val. HYPOCRISIE.

Hou sacht/haestich is quaet/versust ghy my t'ontstaen
O soete Cappellaen / de munt wert hier gheslaghen
Dan / Non omnia possumus omnes.

B. GHEVVELT.

Wat hoeft ghijt dan te vraghen
k'weet Frater altemets / soo winje wonder kaets.

V. HYPOCRISIE.

Sufficit. Laet dat daer wp blijven beste maets
Ick sy u quade moet / toch staedich hooft en trooster
B.GHE. Vaert wel Heer. V.HIP. u also/t'kost hier ooc na het Clooster.

MEEST ELCK EEN.

Verhonghert Spaensch ghedroght / scherptandich te verslinden
Gheslepen clau / bevat wat onder schadu linden
Onnoosel tierich graest / met recht t'wreet schijnsel vreest
Vws Wolfaerts / opt het dier hun erf vyandt gheweest
De seghe sinnen cluys / schat der ghenepchde ooren/
Ghy doet deur't hitsich bloet vernielen en verstooren!
Soo dat u grim ghelach gheen Nederlant vermaeckt
Wiens over Eelens kint ghy Godloos hebt gheschaeckt/
Op t'welck men daeghlijckx roept by veel u dienst begheven/
Goet Catholijckx, maer niet goet Spaensch/ den dach ons leven.

D'OVDER.

Dees Prophecy ghemerckt door deerlijckheen verbult/
Soo opt gherechte plaegh quam op der sonden schult
Vws moorts aen dien bevlijt upt Siel-sorgh Godes haven
Nae waerd te kiesen
Nu siend' van langher handt dijn bloet-lust onverdult/
Verlaet de rechte liefd des lants / waer op ghehult
V heerlijck hooft ontfinckt de costelijcke gaven
Licht kont verliesen
Vws eer-vergheten last / noch jonst gantsch onwaert bloot
Vptmercht 't gheringh des volckx / die tot u Croone slaven
De Peerlen tack int top voor alle Eeuwen groot
Bevesten wouden dat bewilghen tot de doot
Ist loon des trou vassaels / ghy vrome dienst cunt haten/
En maeckt de dorre stronck veel swaerder als het loot/
Siet meest elck een beroert om t'wil des Hofs Placcaten/
Die d'outste vreeckt hun erf des lants ghesware staten.

MEEST ELCK EEN.

Niet nieus ist woels beloop u voorschichts toeghemalt
Gheluckich rijck by dient gheen tiemmael quader valt.

D'OVDER.

Gheweldich Monarchael, die herwaerts over t'velt/
By twintich Croonen roem in dijn lof-tijtel telt
Beswerckt dees Belgi vloer die voor den Coninck booghen

Ten dienst ghetroulijck
Wiens Diamanten throon deur faems basuyn gheschelt]
Europa overgalmt: Siet noodigh hoet ghestelt
V suyvel cas verteert uyt s'hartsen brandt ghetoghen
Vol duchten rouwlijck:
Wat / Basiliscus tongh blies op dijn wrevel dat
Ghy 't rust-rijck volck die voor de stemme nederbooghen
Soo wreet bestrickt den loop / diet gulle hart bevadt:
Ay nieu verdorven standtl 't verderf van menigh stadt:
Siet! 't vlucht al heymlick wegh naer Hollant u verlaten
Tot Enghelandt / Vranck / wiens gheest is levendloos vermat
Om t'Martelaren bloet / lust voor dees nieu Prelaten
Beweent noch spaengien 't roest uws bloedighe Placcaten.

M. ELCK E.

Ay my! Godt keer de stoot soud' ick mijn landt ontvlien
Nochtans wat lijdtsaem hardt can langher 't leydt aensien?

D'OVD.

Als u deur 't g'rechtigh swaerdt des Hemels werdt beledt
V schreden afghecort / en dolle moet besedt;
Sal dan zijn Majesteyt erkennen op tijdts schaerden
Wient dus verbrenghen
Vervolghent die int stil beleden Godes Wet /
Nu deur 't godlooste van dees inquisitie bet
Soo dood'lijck wert belast o gruwel op der aerden
Cant Godt ghehenghen:
Ontmoet u raserny / diefs hantslagh wilde schaed /
Ontmoet u propherey diet moortwerck noot verwaerden
In hoop ons ghevend Heer alleen in dijn ghenaed:
't Treurt al in teghenspoet / siet op dit Vorstlijck saet
Wien elck s'landts vryheyt biet / de leden troost t'aenvaten
Dit menichwerf vertoef vrees voor een quader quaet /
Van die langh eedeloos / met loghetael omypraten /
En voeren g'weldich in dees bloedighe Placcaten.

M. ELCK E.

Alst al verwesen is van menschen al ghelijck
Deur dijn voorsichtichеyt wijst ons een heerlijck rijck.

D'OVD.

O Princelijcke deughd / die nae soo heerlijck Croont
Selfs met u eyghen cier de Christen hoeder loont /
Siet neder int ghemoet van die hier zijn versmadich
Ghy kent de gronden.
Hoe noode t'hart sou zijn daer schremsacht onder woont.
Ondanckbaer minder haets ons g'weten Vrou betoont:
T'gheheym gront uyt ziels born en reyne gheest weldadich
Opt trou bevonden
Leert doch in lijdtsaem t'woest der Leeuwen t'ondergaen /

Als

Als eeuwich blinckt den lof uws heerlijckx onversadich/
Int sterflijck commer daer meed veel zijn overlaen :
Ist ons dus toeghelept / siet met ontfarmen aen
Die soo ong'rechtich in dees swaerhept zijn tonvaten/
Tot licht / o Glory Son / verlicht de silver maen/
Die t'bleecke aenghesicht treckt onder dese straten
Vlucht met Electra voor dees bloedighe Placcaten.

M. Elck E.

Wat tijdt ist / soo men schout / gheterght upt waen en gis/
De waerhept werdt verjaecht/vlucht in een wildernis.

d'Ovd.

Becinghelt in de vlam der Godt-vergheten zielen/
Die dwingers g'lijck die voor/upt t'weeldich Babel vielen
Daer noch bewijs noch reen noch s'Hemels dreygh en ghelt/
En moort u Borgherij / dit werdt u voorghespelt :
Siet daeghlijckx van de Wal ghemist u heymlijck laten/
D'inwoonders neemt ghemerck op dees gheleeghde strat en/
De wreethept veel te wreet / t'geen ghp veur t'heplichst weert
En hebt dees Belgi Vrou / dus gruwelijck verneert;
Die eer door milothepts born besadicht overvloedich/
Was voester Moeder milt / en deur ghenaden spoedich
Ghedruckt der tijden Croon/breeckt u der weelden strijdt/
En laet de gheessel ons der Landen dieren tijdt :
Die rooft de tierghe Stam zijn seghen-gifs ontlupcken
Jaecht ander rijcken t'gheen ghp selver mocht ghebrupcken :
Ghemeent uyt. Is dan u luck op t'hooghst / nae hooghmoets ydle top/
Vianden van de rust / en drijft de harten op
T'verderven Brabants lot / ooghschijnlijck voor te spelden/
T'schijnt s'vorsten quade wil/de klepne altoos ghelden.

D'opr. Gh.

Onlijdelijck beroer / barst damp der volle moet
Opt kitteloozich Volck / en treetse onder voet
Die dupsent dooden lijdt / ick ben te sterven vaerdich
Veur d'ongherechten loon en diensten weder waerdich/
Onmenschelijck betoont / k'had liever veur de daet
Te lijden dat de moort en t'grouwelijckste quaet
My ruckten van de vloer des werelts / en ghp ouders
Zijn nu u crachten doodt? of sinje gheen vasthouders?
En nepcht der quaden quaet.

d'Ovd.

O lasterlijcke mondt
En schender van de deughd / de ziel is tot de gront/
Tot in der doodt bedroeft/mijn ouden dienst met schromen
Ghehanthaeft is ten hooff van langh den staet benomen/
De tranen syn 't verpoos / mijn staegh ghemoet bestreen/

Waer

Waer sal dit kale hooft en machteloose leen
Vertrecken veur de val?

D'OPROERIGHE GHEMEENT.

Sien veur my tijdt ghebonden/
Een al te trouwen vrient/die alleen is bevonden
Ghebeden oppet mael/ waer Maechschap volle dis/
Een tijdts Na-neven eer 't schijnt openhartich is
In handel nae de reens vereysschte saecken vallen/
Soo isser vande schaer een Judas onder allen:
En gheeft de woorden aen/die g'rechtigh zijn vertaelt/
Oock als ten nausten quam hem uyt de crop ghehaelt/
Dus is hy t'sanderdaeghs op't bed soo voort ghevanghen:
Nu sweer ick soo'ck maer rechts/ wel nae mijn groot verlanghen
Rack achter sulcken schelm/ verclicker van't gheslacht/
En dat ickt seecker gae/soo sulje onverwacht
Ter aerden storten dees mijn handen niet ontdringhen

D'OVDER.

Seer qualijck/jae verkeert wat weet ghy dien hem vinghen
Van ouder saecken yets aenporden tot belast

D'OPROERIGHE GHEMEENT.

Prater niet of/ ho neen/ daer is al in vertast/
De gruwel werdt u leedt/ diet oyt godloos begosten

D'OVDERS.

Oproerich volck besint/ dit souder halsen costen.

D'OPROERIGE GHEMEENT.

Gheen commer wel ghetroost te sterven met ghedult/
Als daeghlijcx 't laeste endt te wachten sonder schult:
Wat ! hoe ! zijn d'anghelijft van outs wethouders vredigh
Gheslachten tot gheslacht der Borgherschap onledigh/
Vertrout gheen minste Raet/ noch vordeel/ daet of schijn/
Soo mocht de nicker/ wy gheen Spaingaerts eyghen zijn:
En weetje nau een woort te spreecken onbegrepen
Van't Gheestelick verdruck/ te listich en gheslepen!
V vooghschap als ontvoocht/ die eyghen Vaders waert/
De Princen selfs ghenoech vyandelick verclaert/
Van haer die 't goeder stant de Landen souden spijsen/
Die kussen tot haer loon eens 't gat van Alligijsen

D'OVDERS.

Besadight/tot vernoegh van u verwildert hooft/
De Godt van Abraham/ wiens woorden ghy ghelooft/
Die alle herten kent/en staet/besiet hoe deerlick
Tot zijnder tijt verghelt/ in winste dubbel heerlick
De boose laghen sal den vromen nimmer schaen.

D'OPROERIGHE GHEMEENT.

Maer Vader die voor dees soo bloedigh wert verraen

D'OVDERS.

Licht onvermoet sy u de hulpe en 't behouwen/
Ghedenckt 't verdient/ hoe wy door sonden vallen souwen:
Des dees toelatingh Gods tot straf de landen vil/
Soo langh o Vader als u alvernielde wil/
Ghenadigh hebt medoogh/ u heerlijckheyt te loven
De goede gaven zijn ons dalende van boven:
De Nederlantsche vloeck verhart en overheert
Sal spieghel zijn waer by ghy uytghenooten leert/
Als namels nae verdriet vervalt een vayle haven/
En dat deurt vry gheniet/ de slommer leyt begraven/
En dat u zy een landt te leven onder al/
Dat Godt u heeft ghejont die u beschermen sal:
't Volleden nae dees tijdt/ in Godt/ te recht ghedulden
Croont met een eeuwich rijck.

D'OP. GHEMEENT.

Maer sonder eysch van schulden
De Landen opt betoont/ den Hemel dubbelfout.

D'OVDER.

Hier rustet/ om dees saeck mensch dat ghy u vertrout/
Verdient/ en by ghebreck des boets/ soo laet u moorden/
En opghesteghen vloeck/ wiens snoode gruwel woorden
Den gouden Hemel tart/ besadight dijn ghewin/
En gaet met my gherust ter Stadtwaerts weder in.

G. EGMONT.

Saech-hastich volck u schrick deurknabbelt 't hartste deel/
Soo tot belet dijns voedts/ niet weynich maer te veel/
Wat reutelt u int hooft? wat soudy dorven segghen?
't Ghedenck waer al te veel/ en 't is niet weer te legghen:
't Is waer ick stem de saeck voor waerdich afgheschaft
Sijn Majesteyt ten goen: Sou dan ons loon ghestraft/
En 't weldoen afghesneen gheen grooter Siel beweghen/
Dat wil Godt nummermeer/ daer heeft den Hemel teghen.
'T Onsuyver doet de schreum/ uws grimghelach verguaet
O Parma Vrou/ als ghy laestleden by den Raet
Te duystre antwoort gaeft u al te trou Vassalen/
En sluyt de borst ghelijck 't Hofs afghegraven Salen:
De morringh dieder wast hoe langs hoe meerder doet/
Ghy vreest/ wy thienwerf meer/ jae willent met ootmoet
G'lijck als de minste knaep/ u bidden te bevreden/
De Cancker van't ghemeen ons aenghesteken Steden.
Noch loopt de lichte vlam uws bloetraets die van lanck
s'Lants Staten-raet verset/ en dwinckt se uyt de banck/
Die meer gheen plaets ten Hoof vergunt wert te vergadren/
En tercht het ongheval de opgheswollen Adren:

Als Heer van Stralen deur den Preſident Vergas
By dryer ſtem/de luſt eens Helſcher aert ghenas.
Ay! Wetrijck Borger-volck wat helpt ons d'vry outheden/
Hollants vaſthouders/wy die menichmael ghetreden/
Met een deurviert ghemoet hebben gheſocht den keer
Van d'al te ſtrenghe eyſch/ wien ſeyt ons Coninck Heer/
Gheen menichwerf berou bedocht yets ſou bedaren
Int ſuffen als ghy trockt/en liet u croons welvaren/
Niet op trou-ſorgh alleen recht vordren maer in d'waegh/
Van Spaenſche die de voorſt/die ſelver wel te graegh/
Wtputten 't ſoete graen/en ſullen deurt vererghen/
V offren elck beducht veel opgheyuynde berghen.
Dus Hollant waert ghy outs rijck in der vrijheen ſtandt
Hollantſe Wetten. Huns Graefſchap ſoo't verviel tot erf een Vrou in handt/
Gheenſints mocht trouwen als by wil toelaet van Staten/
Dien Raet oft Rechters Godes Amptlien theurder baten
Worden bedient van gheen als d'ingheboren ſelf
Dees vooghden generael/'t zy onder wat ghewelf/
Vergadren nae den eyſch der ſaecken eens verdraghen
Sonder den laſt van dien haer over Prins te vraghen.
Vertrouwent dat ghespreeck om beters wil gheſchiet/
Hier van heeft dan de Croon te weynich eer of niet.
Gheen tollen ſteltmer noch vermindert als met wil
Der Staten/en ſoo nijdts ſcherptandigh neſt vervil/
Gheen Prins aennemen mocht ſtrijt teghens andre rijcken/
Als by d'eenſtemmingh ſ'lants/daer vaſte trou moet blijcken/
Om deur gherechte ſaeck te vorderen den ſtrijt/
Doch overheers gheſlacht/'t verandert met der tijt
Wijs Hollants volck/ diet wel mijn rijpen raet beſetten/
Die Coninghen braveert in dijn gheheyde Wetten/
Daer dick een dwaſe Vorſt, of opghehiſte Prins
Sijn Creghel is zijn val/'t roeſt uyt een dolle wins/
Waer uyt d'onnooſel veel van goet en bloet verſcheyden/
Der Princen wil is ſoms een eeuwich Clach-bereyden
Aent droevighe bancket/ alſt een Beltzazar quam/
Doen Cyrus Croone 't hoogh van Babel over nam:
Te laet iſt afghewent als ſtraffe heeft het ſwaert:
Dus overheerlijck volck Monarchen tros bedaert/
Soo boven 't Graefvolck heerſt met recht eenſtemmingh wijſſer/
Grave van Hoorn uyt. Als een Neronis macht:O hart g'lijck of ſtael ijſer/
Sijn Roma in een brant deur dolle moet ontſtack.

G. van HOORN.

Ghegroet zijt edel Prins/ ick heb ſoo even ſtrack
In een ghelegheu plaets dees brief rechts voor de voeten
Ghevonden/ die ons ſpelt wat ſonders noch t'ontmoeten/
Dus luydend'

Sien

Pasquil ghestroyt tot waerschouwingh aenden ghemeenen Adel.

Siet wacker uyt, ghevleyde staet,
Ghedenckt eens aen mijn boersche praet:
V schoon belooft zijn sachte veeren,
Die op de lichte winden keeren.
T'Afgunstich vyer vant geestloos soch,
Dat doet u roepen wee en och!
De overgroote waere trouwen,
Soud' u ten quaetsten moghen rouwen.
Wat sult ghy Brabant dies verstaen,
Veel zijnder t'Spaingien t'Scheep ghegaen,
Waer van veel tonghen wonder spelden
Wijckt soeckers oft dit mocht u ghelden.

G. Egmont.

Wat dwaesse beussellery

G. van Hoorn.

T'is al niet dwaes mijn Prins.

Egmont.

Spelt ghy de ramp de Post.

Hoorn.

Gaveere dat gheensints
T'is over rijp ghestelt / en met ghemack doorlesen/
Doch vant ghescheepte volck / soud ons dit seker wesen/
Kan niet te goen / noch recht versachten t'woest der tijt
Waer aen ghy Nederlant soo fel ghehalf bant zijt.

Egmont.

T'veeltongich g'ruch blaest uyt heur weyfel rasernijen/
De dinghen hoogh en laegh / waer leyt ons te vermijen/
Tot weldoen in een saeck / die voor den beste vrient.

H. Gysb. van Bat.

Dat die soo grondich trou schijnt / trouwloos wert ghedient/
Van dees wiens grootse gheest van bedight lasts verkiesen/
Dat sonder weyflarp soo noode t'haer verliesen/
Als ghy o groot Monarch die over Nijls beringht/
Beyd slaefs onchristlijck volck / ghebiet/nu dus verginckt:
Ons waert ghy aenghenaem / ghy deed u Gheest ghelaten
Vol yvers opgheprónckt / wiens mom ghy hebt der Staten
Bewesen deur een gift vol schants / te nau beset/
En rooft de vryheen meer/schent ons te waerden bet:
Wat uytcomst tot de saeck? ist daechlijckx by 't verdeelen
In Godt ghetroost / gaet uyt ghy knaecherresse spelen/
En stort de damp des borst van waensucht overlaen
Int midden van de Zee: Wast voor een vrient gheraen/
T'schijnt dat u Spaensch ghemoet verhit my doen pets deerde/
Of eerder soo ick deurt becommer profiteerde
De wisse teyckens merck beduydnis.

T'mister meer
Doch dat ghelaten

SABYNA van B.

Lief / ick toefde u mijn Heer
Wat strick des vry ghemoet / soo over trou ghedraghen/
Breeckt dus de fleur van die opt voorhooft plach te draghen
Den gouden helm / en soo veel eeren aen de Croon
Gheoffert druckt nu vrees van een onheylich loon:
Ach grootsheyts aenghelijft upt soo veel ouder stammen/
Hoe schaedlijck! hoe belast mickt d'eer verghete grammen
Opt boven hevich hooft den top des wils gherechte:
Dat in de ruyme lucht zijn blauwe daecken streckt:
Gavere Ay mijn Heer / daelt bid ick met ghedooghen
Van d'oversteghen trots dit mannelijck vermoghen
Ten deert u grootste ziel niet in de minste schae.

EGMONT.

Edele Voesteres! O Vroulijcke ghenae.
Melijdtster! sachte borst / daers al te veel besloten
Doch Graeve Admirael / en trouwste bontghenooten
Treet met my voorder tot believen van de Vrouw/
Mijn lief te weynich dacht / dat haer vergasten souw
De Baenderheere/als Graef Hoorn te verlusten
Ons afghemande gheests die al te weynich rusten.

LAN-MAN.

Jae wel ick weetter niet of/hy is hier niet beter als een slechte slorf/
Wy waghen t'lijf / borsten / ghelijck een Vliegh in de keers korf:
Daer een deel verbrilde onduytsen soudent wel doen verstijven.
Jae jae: moy weer/de Heydenen willen de karstenen verdrijven/
Altemets vliechter een queeck heen /t'ghebodt is by de vles//vaeck
Waerse achter komen / elcke hant is soo goet als mes//haeck:
En dan komender onse devote Spaengaerden om preselen mettet Pa-
De een houtet met de Pater en d'ander met de Koster/ (ternoster
En dien 't hooft te vrient het / mach somtijdts wel een potke breecken
T'sinne gien gulsighe dronckaerts / maer dat hebbense voor treecken/
Sy maeckender weynich sond af al stoppense in de Vasten vleys in;
K'hadder lestent een soo benuwt hoe wel dat ick nou weer peys bin/
Even wel vry hol sorgh / want haer aert is moordadich/
En nou hoor upt Spaengien t'gantsch heyr onversadich
Hier herwaerts ghescheept wordt / dies t'volck willich van//staen/
Roepen / soo dien Capiteyn comt / sa wilter eerst an// gaen/
T'is soo paslijck wel / Mannen ick sachter wel beter.

Val. HYPOC.

Wat mach Romp-slomp toch sorghen; hoe ist smul den eter?
Weetje wel dattet midts vasten is / sie ghy wel watje doet?

LANT-M.

Wel hey Domine hoe soo ? een mensch maeckt wat moet/
Daer heb ick t'leste beetjen/dat moet ick noch schepen/
En dat sel ickje uytbiechten / isser dus an vergrepen/
Ghy meucht mijn een weeck te langher versien met penitentie.

V. HYP.

Ghy slaetet met een quack of schuylter me dees nieu Inventie
Dat sulgy my uytsnappen

LANT-M.

Soo wat entre deux
Ghy sout ons de Spaengiarts quijt schaffe niet te paeps noch te geus
Sehment beste deegh hebben / die tusschent mal en vroet binnen/
Sullen op de werelt t'salichst endt / beste goet winnen
Maer my dunckt Heer Pastoor / ghy valt de menschen wat te hart.

V. HYPO.

Jae schentsel van wonder / wacht nu comter van vart
Een ander Regent / die bet u sal doen pijpen.

LANT-M.

Alle dinghen buyten dat / ghy moeter mijn niet in begrijpen/
Ick snack op den ontbijt wat.

VAL. HYP.

Wy verstaen ons dat snacken wel/
'k Hebber veel soo gheteeckent/ diet mackelick kacken sel
Onvermoet ontrucke zijn te wil mijns Confrater
Hier stout dus staen vleesch eten !

LANTMAN.

Hoort Domine Pater
Ick selge mijn gront segghen

VAL. HYP.

Nouder g'noegh van ghegheten is
Jou gront veugel wed ick met gheen mastboom te meten is.

LANTM.

Jae wel ghy meught mienen ofge all' snelle fienders siet/
Ghy en hebt hier gheen geus veur/ noch 't sinne vande mienders niet/
Maer met meest elck een roepen vlytigh vol ghetraens
Dat wy goet Catholijcks zijn/maer nummer goet spaensch:
En daer ist volck veur vermaert de archste Godts fielen//ja
Hoort Domine onse Lijsbet warense soo hit by de hielen// nae/
Datse t'al gheluck volck by de wegh quam t'ontmoeten/
Dit lijen! by d'elementen ! ick maeckterse voeten/
Al quamen noch duysent/wats dat voor nickers aes!

VALS. HYPO.

Ghy sout dapper de man wesen op een wiecke kaes
Men sou u wel swijghen doen

LANT-

LANT.

Die my so langhs de straet porden
Inde vrijheyt al kuyrende maer ghy moetmen niet quaet worden/
Boere zijn toch Boere Heer/ ay laetse wat inde wint snappen/
En gaet me tot Claes Moutjes/ick sel een vaentje laten tappen/
Ofter so passelick of mach om dat ghy sulcken rechtschapen lanst bint

V. HIP.

Van sulcken onreynen vat niet

LANT.

Maer datje oock mient datje so veel mans sint
Een boer doen te swijghen/ ghy waert beter een trooster/
Ick wou met mijn twien u jaghen uyt alje Clooster/
Wat wilje al opgeven/waermen noyt eenich wonder//sach
Ghy volck maeckt te licht toch van een veest een donder//slach/
En niet quaet te nemen Heer/dat mijn geest souw geen bloet// vreesen/
Sulcke boerse Romeynen souden noch 't rijck mogen goet// wesen:
Altijdt ein siet voor thien die nu herwaerts comen trecken
Half doot/eerse 't lant ruycken/ wieck gebacke Speecken/
Doch voor de sorghen en naem moet soms wat zijn te zien:
Hoe raest dit woeligh landt daer duysenden verblien
Dus vreesich voor de slach/ by 't nieuwe recht gheslaghen/
Domine Ay int goet/ ick moetge dan wat vraghen/
Hebje dat uyt de schrift/ soo strengh nae Godes wil/
Wie menschlijck in de swackt zijns moets verandren vil/
Daerom met swaerder doot soo daetlijck te kastijen.

V. HIP.

Dats nou ghevraeght niet waer/wat salder noch gedijen/
Al waert ghy tienmael vrient/ ghy zijt ghenoech bevleckt/
Die dus de dolle Geest tot uyt mijn toonen treckt:
En deedtment uyt geen recht/ hoe sout dan kunnen schieden?
't Is uyt des Coninckx naem/ 't out keyserlijck gebieden/
Belast wel scharp en vast besloten daer by 't Hof.

LANT.

Als groote dwalen Heer/ soo dwalense wel grof
Ick ducht het wil dit Neerlandt neeringhloos verderven

V. HIP.

Gantsch niet 't waer beter/ maer de hoofden moeten sterven/
Diet werck des woesten loops aen parssen sonder reen.
Hoort Lantman siet voort toe/ en hout u wel te vreen
Was hier mijn Frater g'wis hy is diet stuck soo fel//wreeckt
Ghy waert ghevanghen.

LANT-MAN.

Ghy bint d'geest die inje vel//steeckt/
Met jou is te praten/en met jou canmen ober wech// raecken/
Doch soo niet / van te vooren wel scharp en goet verlech//maecken/
Ick spreeck gaern met geestlijckheyt die sinnen toch sachtmoedich

Ay

Ay comt drinckt een paertje mee/ zijt toch soo goedich/
Wy sullen wat voort praten.

V. Hpp.

Neen van dit niet een woort
Ghy most hier van swijghen al waerje vermoort
En datje geen out vrient waert/ ick souje strackx an// geven.

Lantman.

Dat loof ick wel/ ghy en ick zijn die niet nauw op een kan// schreven
Com/ com/ dit vleys moet deur/ ick bin veur jou niet bevreest/
'k Had een dagh twee drp Heer soo laf veur mijn hart geweest/
Mijn docht ic most wat moets makē/ comt laet ons yets gaen spoelen.

V. Hipp.

Gaet in ick volgh/ een man van wonderlijck gevoelen/
Mijn leven niet gedocht/ ontloopt u dus de peeckel/
Waer binje nou Provoost dees moetje op de heeckel:
Dus gaen ick vast en merck by hoogh en laegh op slach/
Besien dan offer meer te voorschijn komen mach/
De weeld dick openbaert/ doet van verholen buyt// mallen/
G'lick kinders en droncke luyden sullen altoos 't hart vry uyt// kallen.

Lantman.

Heer comje by werck

V. Hipp.

Wat luyster vinck is dat
Al haest/ daer's juyst een vos recht met een vos ghehadt.

De derde Handelingh is versuymt aengewesen te zijn, moet comen daer Meest Elck Een met den Ouder comt.

De vierde Handelingh.

H. Dirck van Batenborch na buyten, aldaer bestems malcanderen wederom te vinden.

Dits tijdt bestemt den dagh/ dat u ghetrouste schaer
Sal deelen hun ghedeelt/ en scheyden van malcaer
Tot schennis vande vloeck en bastaertlijcke smaelen/
En smadinghs tuyl verarmt staet op den hals te halen:
Is 't heerlijck licht soo eel eens Coninckliijcke staf/
Dat hy de mis vertrou nae kint en reen vergaf;
Hoe al t'onwaerdlijck sou een Prince dan verspillen/
Den offer zijns ghemoets der eens-gheboede willen.
Hier is de uur en plaets/ O Goddelicke Vrou!
't Swaerts is van meerder wicht/ hoe noode dat elck sou
Verlaten 't aengherant/ als tijdelijcke erven/
En dus in Ballinghschap op vreemde bodem sterven.
De Prins die van ghewoont bevonden ouder daet/
Soo hartich dient/ bewijst met zijn besloten raet
Wien op ghehoorsaemheyt den Coninck blijft en beyden
Een droevigh naeberou als ziel en lichaem scheyden
Hoe! 't waer t'onrechtlijck/ wat beswaerder damp bemorst

Dit

Dit lusteloose hooft/en druckt de groene vorst
Van Batenborch, ghy heers ghetrouwe Edellinghen
Siet dat by dien de schricks beschuldingh quam te dringhen
Ons tot gereet vertreck/waer naeder by geraeckt
De dienst soo veer de prick ons allen tochtich maeckt:
Siet waer den Gouverneur van Mechels ons komt nader
Met mijn Heer Broeder welck my is een trouwe rader.

Heer G. van BATENBORGH.

Dat een uytheemsch Prelaet gedenckwaert sal Granvelle
Versteuren nae hun wensch u waerdicheyt ter helle/
G'lijck lanckx hoe meer dat haer Alteze wert bestreelt
Deur valsche raden int opclimmen van heur weelt
In eygendomme pracht/ dat u so licht verdoofden/
Die d'onversade kist vol schraepten ghy gheloofden.
Sal dit bloet vreesich rot des Spaengaerts tlant voldoen
Deur d'oorsaecx gruwl'en welck da t doet haer kisten voen/
Dees zijnt gesonden of van langher hant u boven/
Tot Brussel raet en voocht uyt 's Coninckx naem ten Hove
Als of elck aenghelijft rechtvaerdigh Prins niet sou
Op off'ren zielens plicht dats ampt en woort ghetrouw/
Godt geeft de uytcompst daer na vredes Vorsten haecken/
Niet om ons als u volckrijck Brabant vry te maecken/
't Meer Hollant, Zeeu, als Vries tot seventien ghedeelt/
Onder des werelts Bruyt ghy Belgica ge-eelt
In wijtberuchte deughd/ wiens Adel soeckt deur klachten
Bey laegh als hoogher staet den Coninck mocht versachten
Des ons te strenge strenght vant heyloos heersck gewest/
Met sachter middel 't waer 't Bourgoensche huys ten best/
Tis al met wapens wreet/noch bloet-dwanc niet te winnen.

G. van HOOGHSTRATEN.

Voorsichts beleyt erft meer deur wijs beslepen sinnen
Als dolle overmacht/ dijn blinckend stael voor wee
Des vyants treckt/ geensins voor borger van u stee
Om zijns ghemoeden tuych gevolcht wert nae de Letter/
Dat dus op 'teerst besluyt beswaert heeft wien voor ketter
Ghevanghen/niet meer rechts versaemlingh was alleen
Twee tuyghen soo gheleyt wert tot zijn sterfuyr heen
D'aenbrengers die de ziels soo swaerlijck overladen
Liefcoosent voor een vrient uyt putten en verraden
Sijnt alles toe gehoor/ macht/ eere/ dienst en lof
Opt voorbegift ter last byt Keyserlijcke hof
Dat tlant en theerlijck diens behouden sal dit wreede
Was vijfd Karole hoogh loflijcker diet soo dede.
Monarcha die Euroop tvolck als een donderstem
Deet spieglen op de throon van dijne Diadem,
By trijck door tvroom besteck u alle sielen presen

Hoe

Hoe liet ghy grijser dus het strijtbaer hart belesen?
Een soo versliment Vier een Cankro vals vergift
En liet u neder koop uyt soo veel leyt ghesift/
d'Ondrachelijcke smart/ int harts verniel ondraechlijck
De witte teyckens/ nu staet lichter al te waechlijck
hoet schoonste melck wit aes wert jam'ren aen te sien
By dat u guldt gheluck noch daeghlijcx sal verblien/
Beducht o Belgi zijt 't tooneel by tijdts memorien/
Ghebout voor s'werelts woest claegheyndende Historien
Den borght hoogh op ghehoopt diet Babels wergheboú
Soo even zijt/ waer blijft de toegheswoeren trou?
Als 't Vorsts verstorven moet rechts vordringh niet om weygren
Lust door een groene spruyt/ in hoogher eer te steygren/
Op't welck ghy soo verplicht de Vaderlicke waert
Ontfinckt u eenich rijck ons Coninck hier op aerd/
Met soo veel heussche groet van toegheneghen Princen/
't Lant so veel loons belooft veur d'eers aenhevich winssen
In soo veel dienst vergoen: hebt dubbel-fout vercort/
Hier waerdy opgehult met heerlijckheen omgort.
Den Adel 's lants voor eerst begift veel int verkiesen
Van d'ordre Ridderschap in staet der gulden Vliesen.
Nu dan u Vader met ghevlerckte kielen ree
Vyt Gent zijn laest adieu/ op d'onghebaende Zee
De soone liet tot borcht/ die scheen vol soeter zeden
Altijt vermeerder s'Rijcks, behouder vande Vrede
By al 't gheen staet des landts vryheden mocht bestaen
Nu soo ghy haest gevolcht/ u trockt te weynich aen
't Cleyn vonck vier nau ghewaer ghetercht nae hoogher wallen
Last hier een spaenschen Raet/ 't onredelijckst van allen
Dus vindent voor gheraen: oock deur ghedreven 't leyt
Madama 't hoost bebloemt/ volpomt en voorghesept/
Hy dien ons herwaerts sant wil s'Vaders wet vermeeren
Vermindert stem vooghdy van u ghemickte Heeren/
Ghehevern en gheciert het voorhooft louter gout
Op den Theatrum uws onmenschlickheen gebouwt/
Hoe dickmaels als wy 't saem in eensaemheyt vermalen
De afghesleten deughd/ gheoffert aen de stralen
Vant eeuwich bloeyend recht/ onlijdelijcke spijt/
Comt Grijse Mayer/ comt/ voorseght ghewisse tijdt/
De vrome tot een troost/ ghy weet 't ondanckbaer proeven
Ons diensts/ gheen grimmich dier dus langher te vertoeven
Al heymlick en ghereet: hier comen ons ter zy/
Meed' voor dees selve saeck ghetrouwe vrienden by/
Veel heyls myn Prince/ als Heer Brederoode beyden
Den Godt diet al voorsiet die wil u hart bereyden
Nae 't best/ dus ick vertreck als morghen met den dagh.

Graef Lodewijck met Brederoode en Cuylenburch uyt.

F G. Lode-

Dits d'oorſaeck ons vergaer/ wy vinden u opt ſlagh
Ter goeder uur/ voor 't laeſt met Gods bedeelde ſeghen/
Te ſcheyden; dus mijn vrient/ ſult ghy u dies verleghen
Te vaten ons beſpreck? ſoo Egmont wert verwacht/
Die aen zijn Majeſteyt te blijven heeft bedacht/
M:t een ghewiſſe hoop/ diet b'int hart opt ghelooſden/
Vlucht goedelooſe, blijft dan blijvers ſonder hoofden:
Beſiet int cort verloop noch eens op d'eerſte gront/
Daer noyt een trou Vaſſael gherechte loon bevondt:
Hier comt den Lamorael, die wy met vlijt beleden.

Prins van Orangien G. van Egmont met Graef Hoorn uyt.

P. van ORANGIEN.

Tijdts overſtallighe merck/ ruwijne voor de vrede
Beroemde Heeren/ heeft alreed u naem gheleert
Tot aen Vailladolit veur wonder/ doch verkeert
Dijn eeuw' vol ſchricks bevaen/ 't Borgoenſch ghewelt te mijen
Gheſchoncken doot te prop voor aes der tierannijen/
G'lijck uyt mijn ſeecker tuygh des Ziels vaſt wert beducht
O Egmont, oft niet can u perſſen datje vlucht/
Nae dat van aenbegin 't landt eedloos is verraden;
Als tot de laſter ghelt/verovert Heltſche daden/
't Glauricrd des proefs van't harts aentockel onverſaecht/
Iſt al int trouloos bat verſlint / hoe ſtout ghewaecht
By't trots Karoli kint/ Doent ſelfs creegh Neerlandt onder
Ghedeelde ſeventhien/ wat groots onſichlijck wonder
Vermolſemt inde haet/ ſo licht verwaent ghebiet
Nu klaer bevonden/ 't gheen een valſche tongh verriet?
Op't welck t'wreet quam voor handt/dees inghedeelde mochten
Berechten huns behoefs/ als wat wy dienſtigh ſochten/
Noyt om aenſiend gheſtalt/ maer 't zijn recht Vaders van
Ons meeſte aupart/ g'lijck voor yeder borgher man/
Die ons op ſtraten Hof/ ſoo weghen zijn weemoedigh
Staen houdent uyt Ziels pars/ weet dat de Vorſten ſpoedigh
Noch bittert meer en meer/ 't beſtreden droef verlies
Des levendlooſe hoops/ den dwingher luſt/ ſoo kies
Siet d'ampten fleur gheſchaeckt gilts oorbaer wetten breken/
De wijcken roer gheplet/elck weyghert op dit teecken
Ghehoorſaemheyt/ verwilt/ g'lijck thart gheen dooden vreeſt/
Siend' dat een waertſte vrient/ die opt ſoo is gheweeſt/
't Lant t'rouw/ vroom voort gherucht/ gheterſcht ſal moeten bitter
Staen vlammigh/ Ay't verwoet ſoo menigh inne ſitter
Dan 't is ſoo voorghemaelt/ deur d'onbeſcheyden handt
Vant kitteloorigh ſpaenſch: Selfs tot de hooghſte brant
En u niet meer vertrout/ ghy medelooſe leden
Onvry uws vrye ſtaets noch raet-ſtoel te betreden.
De bloetluſt greeticht aen/ die eyndelingh der tijdt

Vrijcken zijn te lot als ghy tijts clach-spel zijt:
Siet selfs op t'heylich hooft invoerders van't vernielen
Kiest ghy niet voor de keur/ o Moorders veelder zielen/
T'gheen by t'Concilium tot Trenten wert bevest/
Voor t'welck Granvelle streeft met cracht soo doet de rest
Gheen erf-rust dy int minst o al te trou Vassalen!
Van die u vuylste Crans soo nijdich doen bepalen/
Hiers nu de pot te vier / ghenoodicht deur een lach/
Ick vlie! houdt u bancket alst vlieden baten mach:
Ghy die t'naem Gouverment van Vlaendren draeght ter wapen
O Egmont, tis nu tijdt van slupmer eens t'ontslapen:
Sijt seecker soo ghy blijft / Gavére ons bemint
Is u val nader.

G. van EGMONT.

Hoe! den Coninck sout bewint
Eens ondersaets / die oyt Godt kent so was te draghen
De Vorstelijcke last tot welstant vande daghen
Ons alghemeen/ siet wiens landt lieve borst verstout
Voort 't Rijck by s'Vaders tijdt/ dees lofrucht vast en out
Vergeten? Prins, hoe dit? 'k vertrou de kroone beter
't Waer al t'onmenschlijck snoot/ by dien hy coel vergheter
't Gheoffert s'Keysers hooft/ deur d'Amurath gheschiet/
Dats rechte trouw en deughd noch onvergolden liet:
K'en kan't inbeeld noch niet zijns doens deur liefd gedreven/
Ghedencken/ onder wiens ick moet my voort begheven/
Mijn goedren zijn rontom gheleghen mits int landt
Ick wacht een beter tijdt als nu

P. van ORANGIEN.

't Wel rijp verstant
Behoort de Overvooght: breeckt niet om 't goets verwinnen/
Vyns hart en heyl/ een saeck gherechtlijck wilt beminnen
Die niet vervreemden sal/ by dien 't recht eeuwigh bloeyt.

G. van EGMONT.

Gheschelt voor Eedloos Prins, wat ruster ongheinoeyt
In dees te sware knel? laet ons in Godt ghedulden/
De vluchter laet op't pack veel toeghedupde schulden:
Scheyt ghy dan uyt de landt Orangien, trouwste raet
Men seght ons hooghste Vrou deurt rouwen weten laet
Tot hinder vande tocht/

P. van ORAINGIEN.

Siet Grave met bedaren:
Vws schricks; ist niet ghemerckt van herwaerts soo veel jaren?/
Wat heeft u aengheparst? wat heeft u Ziel beooght?/
Wien heeft van aenbegin 't stick yverigher ghepooght?:
't Is waer/ met soo een hart den Coninck te behaghen/
Wast niet soo schelms verkeert/ van die u soeckt te plaghen?

Denckt 't is recht oft gevalſt/ de vooghd vint licht te quaet
Waermeed hy ouden dienſt beticht voor ouden haet.
Dus ſalt met onſer gaen/ of wy opt Spaengien ſwoeren
't Niet lijd'lijck eens Godloos/ vreemt raet volck in te voeren:
Doch 't Catolijckx geloof van harten voor te ſtaen/
Dat na u wenſch 't ghemoet en Coninck is voldaen.

G. van Eg.

Sijn Majeſteyt ghebiet/ iſt ons niet te verdraghen!

H. Bre.

Wat noot dit/ 't wert verkeert/ onrecht komt rechtlijck klaghen
En ons wort opgeleyt 't hooft der rebellen van
De croone/ jae geen volck 't Rijckx Laura, deurt geſpan
Eens grimmich beckenecl/ met opgevierde harſſen
Noch voor de meeſte ſmaet: ſoo Godloos doen verbarſſen
Iſt daet werck Criminel verbeurt bey lijf en goet
Den Coninck ſtrijts geneycht

G. van Hoog.

Alſt ſoo ſy datmen moet
Ghedwonghen tot behout van ons ontſchuldigh leven
Waert quaet hem 't hooft gheboon/ by dien wy eenigh bleven:
't Vertrecken 't is wel waer geeft ons de meeſte ruſt/
Doch warwaerts inghelant om nae ghelijcke luſt
Te leven inden ſtaet van outs ghewoont en pleghen
Waert ons ghelijck u Prins meeſt buyten lants gheleghen.

P. van Orang.

Nu gelt aent uytterſt harts verbinteniſſen proef/
Siet varder/ d'Hertogin berout en ſoeckt 't vertoef
Met leyde ſchrick bevaen/ vol beſighe ghedachten/
Die aen zijn Majeſteyt deur opghehitſte clachten
Heeft dus ons aengetockt de vreſen.

H. Bred.

Ay me Godt!
Tot breeders heylgiers ſtant ſchenckt ons een waerdich lot/
Ghemerckt hiers d'eer ontciert: dijn welghewilt te letten
Ten Hof verboon 't ghehoor/ men gincker Spaenſche ſetten/
Dits loon verdient op 't clagh: ſy Parma ſnoot en vals
Deur u te buyt vereert van goederen ende hals!
Ghy Adel-rijck gheſlacht int Neerlant rechts behouders/
Gheerft / gheveſt / gheteelt / uws grootſer ſtaet voor-ouders/
Noyt trouwloos naghemort / een borſt vol yver viers/
Verhoopt noch Hollants gunſt mijns wackre Bataviers.
Siet g'lijck in ſpieghel dat den draf van Spaenſche Heeren
Aen haer Alteze niet toelaten noch begheeren
Dat u de minſte weet van 't heylich werdt ontdeckt/
Als zijnd ghewesen voort en alghenoech bevleckt
T'gheen niet te redden is / noch met meer reens verdaeden/

De

De kloeckste Montigny en Bergh , o voorste Raden/
Is ons by vrients gheheym vercondicht waere ziel/
T versoeck noch reen de Croon nopt lief noch wel gheviel/
Dees zijn inswaerder ancxt starck t'haerder leet ghehouden/
Dus ginckt / en ist vergaen diet Spaensch opt goet vertrouden/
Te spae comt dijn berou / verwaende Hartogin
T'ghesch oncken vryroof/moort/t'hooveerdich Heyr na sin
Streeft lancks t'ghebaende spoor / en royen uyt vol plaghen
Hier herwaerts over / g'lijck de grootste donderslaghen
De menschelijcke starckt / door t'galm verschricken doet/

t'Afcomen van't Spaensch Heyr / onder den Hertoch van Alba.

Soo schrickt de Monster t'gheen by Leeuwen is ghevoet:
Der Albanoysen hooft / die schalckt heeft leeren blaffen/
Comt nu met volle macht t'soet Nederlandt te straffen/
Ghehelmt gheborst weert/toeghereet zijns gulden tijt/
Van t'gheestlijck volck rontom als tot een heylghe strijdt:
Siet nu ! dit blaest u op de Maer-conster heeden
Tot Barcilona selfs is d'Alba t'scheep ghetreden/
Met veel uyt s'Conincx naem van Adel en verstaen
Der tijdingh met zijn volck in Piemont comen aen
Int Alpische gheberchte / ghedeckt met laeuwe tranen/
Daer Duytslant / Vranckrijck schept van 't deel der Italjanen.
Op S. Ambrosi plaets daer monstert hy t'ghewelt/
En heeft tot naerder compst het als in maet ghestelt/
Verbarst de macke schaer / die op de vochte baeren/
Deurt hollen onghewoon in swaere kranckte waren:
Dit is dan t'wis beschept en't naeste voor een groet/
Als Berleymont die treckt hem selver te ghemoet
Hy is heur aertschen God die'ck vrees niet goets sal landen
Als zijn Godts laster wraeck / dats rooven/moorden/branden

P. van Oraingen.

Ha ! groot nachthangsel vlucht / deurblixemt met den dach
Vant Heerlijck Sonnen licht/wijckt stoel die naulijcks mach
Opreycken zijn barbaers benevelt duyster bruyssen/
Veel min t'Godloos ghewilt dees twee Bourgoensche cluysen
De hutten s'aerts u niet in meer verlangh nae ceur
Dijns levens wert vereert / soo gruwlijck raest / waer deur
Braveert / o tis ghenoech / en doet de hooghmoet daelen
Van d'opghesteghen trots / den tros des lants vassalen
Want elck nae t'waer ghevoel / dit ghelt voor eyghen druck/
Siet voor goe heencompst / dat t'u al vergaet te luck/
V uytterst wil en macht heeft voor de rust ghesproocken
Des salt noch metter tijdt soo grechtlijck zijn ghewroocken/
Als al int open velt ontswept staet om beloert
Vant Hatigh volck / nu heersk / en met gheen klauwen voert
t'Spaensch reedeloose dier / die naer Sons reysse stralen
En kleyn ghetal verschijnt o Brussel op n saelen/

Ach Belgi! Ay wat damp! u wijt ghetoorent rijck
Swerckt vreeſich over thooft/en 'twas niet moghelijck/
In ſacht noch ſoet vergeet te ſtillen 't vyer van wonder/
Dies voorſte t'eer voor Godt gedanckt der dienſt byſonder
V elck voor rechte deuchts beweſen liefd ſoo groot/
En wenſch u vreed tot wederſaemlingh.

G. van Eg.

Prins de doot
Is bitter/ en ſo leyt iſt al ten roof te gheven
Dus vlieden met de naem voor trouloos al ons leven/
Den Coninck heeft gheen recht ons daerom te verſmaen/

P. van Oran.

Siet toe! ſiet toe! ghedenckt 't gheen wy ten beſten raen/
Dus doend' bout ghy de Brugh waer over wert gelaten
V Moorders/ en 't verderf van goedren en lantſaten
Uw's kinders/ u geſlacht/ of ſchoon ten beſten quam
Ghy eewich ſlaefs/ verblint volck/ van te waerden ſtam/
Ghebout/ ghehept/ ghveſt/ vol Hemelſche cieraden/
Vant goet werck voor te ſtaen/ en huychelt met geen quaden:
Ay my! wat ſwaerder pack/ doch Vorſten u bekent
De ernſtighe vlijt/ ſoo laet ons op een endt
Vertrecken uyt dees plaets/ en nae recht vrients bereyden
Beveſten voor een beſt ons dit ghenoodight ſcheyden/
Den Scepter vanden al/ die op de wolcken vaert
An 's Vaders rechter arm/ uyt liefd ten Hemelwaert/
Tuyght uyt der zielen geeſt het Jammer dus t'ontſtrengen/
En laten 't heete bloet int coele water menghen:
Hier meed die't alles weet beveſt ons harts beſluyt/
T'samen tot verſcheyden weghen ver-ſtrecken
Voert Heer dit ſwaer ghedreyght der landen ſalich uyt.

H. Gysb. van Ba.

Nu glibbert vanden tob de opgeklommen moeden/
Wien kan ſich voor een ſchielijck ongheval verhoeden
Hier wentelt tot in d'as de Laura van u tijdt/
Den Borgh-graef is ghereyſt Oraengien zijn wy quijt/
O trouwe Raetſman/ niets coſt dijn bewiſſen baten/
Die met u broeder hebt dit bloedigh rijck verlaten.
Wee valſche Coninckx borſt/ alſt lant dus ſtont te proef!
Dat voor hun ſterfdagh d'aertſche zielen men begroef!
Sal dees onheyl'ghe Pars u al nae waen ghedijen/
Die nochtans werdt ghedreycht deur ſwaere Prophetijen?
Is u't gherucht verbreemt eens Enghels lief geluyt?
Soo breeckt dan lichte Vrou/ deur nevel wolcken uyt;
Tot mortel-plettringh dijns erfhaetelijcke ſchenners/
De vrome tot een trooſt/ dit merct dan waerheyts kenners:
Een Loutre heylſaem wel behouden Vrouw uyt cracht
Uw's toegheneghen vlijts/ by Gode hoogh gheacht/

Staet

Staet met der harten voor op heygront dijner zielen/
Hy die opt binnenst siet / verstoort die u vernielen;
Verslaghen Princen heeft ghelaten wet en stalt /
Grontvesten tot opbouw t'gheen deerlijck laes ! verval/
Hy trock ten Hemel heen wilt Vaderlijck bedaeren
Deur waerheyts kunt die zijt gherechticheyts dienaren:
Hoe wel een onderdaen noyt overheerscht den stap
Sijns Prins of s'Princen wet dat in die eyghenschap
Der Landen vrije toom nae oudt ghebruyck gheen hinder
Bekome by zijn macht / vermeert en niet verminder
Op d'inghesetten deel/ ha! 't schentsel streckt te veel.
Ghy voortse twick recht der conscientie is soo eel/
Die lijdt gheen tergh om waens / onchristelijcke sotheyt/
Als soect 't recht voor waerdy in schult der hooge Godheyt/
Dits op soo veel beschout / tis lijdtsaem onder tast/
Gheraen ten best / tscheen goet / en opt verraet verrast:
Tis toeghesept aen u voor welstant van de Rijcken/
Als uyt des Coninckx wil diet lust en dierghelijcke/
Al om de aerde raest/elcks staet belast de wacht/
Voor vryheyt Lant en erf / als d'eere vant ghestacht/
O nummer sy u weer soo trouwe bontghenooten /
Daer u deur t'nieu verkies de hoven zijn ghesloten.

G. van MEGHEN nae buyten.

G'Lijck voor een morghen-bloos / en roode Ooster bruypt/
Die 'tvoor-portael des Hofs der Sonnen eerst ontslupt/
En bootschapt met een lagh de open-strengh der salen/
Der alghewenschte dach gheciert met goude stralen/
Bodinne van de vreughd / van al wat sterflijck was/
Als blatent vierghevoet / t'gheen op't bedoude gras
Nae hun manier begroet de Tiester van de morghen
Leeft in de klare dach verhuyst van duyster sorghen:
G'lijck als het pluym-gevluch een stemmich sich vermaect/
Als 't hipplend' om en d'om de geur'ghe bladen raeckt/
En neurt zijn soete toon / de schaduw is verstrecken/
Waer op t'ontelbaer saep der lieve starren kecken/
Verheerlijckt daelt te niet by u eerwaerdich hooft/
G'lijck even dat de strick der harten nau ghelooft
Dat grooter Donder-storm u gaven sal vercrachten
In gheen manier verwit de ydele ghedachten
Tot roof/tot machtloos dol verwesen swerm voor al.
Van t'geen u heden is by datter comen sal:
Siet daeghlijcx sy u voor Toledo op u stranden
Met hooger macht so breeckt / breeckt lasterlijcke handen:
Uws Coninckx haetlijck woort beseghelt tot de strijt/
Onder wiens schaduw' ghy den Troyschen Hector sijt
Voor wijle int gherucht / noch vreesich te verwachten.
Des

Den ſtouten Annibal, wien t'groot Carthago achten
Oft d'glorie Africaens een Scipio vermaert/
Of g'lijck diet wolven ſoogh heeft mannelijck veraert
Tot overſpringhen tocht / als opghevvorpen lichten
Die eer ſoo Titus ſchrijft het groote Roma ſtichten:
Den Etna van der eeuw een Alexander ſtout
Victorieux en wijs / wiens ſetel louter Gout
De Werelt heeft het oogh ghetrocken van te vreeſen/
Soo ſult ghy Albanoys op dees Rebellen weſen:
T'rijck waer doch nummermeer verwittich dus in t'ſoet/
Van volcken ruſteloos / oft zielen uytghewoet/
Verdraghen in de ſtilt zijn Majeſteyt eerwaerdich:
G'lijck alſt Egyptſche rot / tot dienſt en arbeyt vaerdich/
De Croone tot bereyck van levent g'luck te ſae/
Dit ſtoot ghy onder voet / ſoo mint dan op ghenae:
U zy niet meer vergunſt tot ſpeeltuygh toeghelaten/
O nieu-gheſinden loop en yver uyttermaeten/
Deur teghentwil ghevoet en barſſe kreeghlery/
Ghenoodight veurt verderf / dit noemt ghy Tyranny/
Nu hier meed afgheſtreen / u cluwen is ten enden/
Ghy ſult u tot de doodt of tot den Coninck wenden/
Die ghy niet moochlijck ſnood vervallingh cunt voldoen
Noch d'Kerckelijcke ſchae u daghen niet vergoen.

B. GHEVVELT. Comt trecken met een guarde nieuwe Waelen.

Stap an ghy gorghe maets /com op ghy Baender-Heeren
Ghy hoecks ghy Cabbeljaus / ghy raeuwe Haneveeren
Ghy muggen veur de boegh/ ghy Leeuwen anden dis
Ghy Monſters/veegh ſlae doodt daer wat te cluyven is
Veur t'out/dats delfs bier/en brandewijn die goet was
En t'hart ſoo hartich hiel ſoo langher t'varſe bloet was
Beſtooven in de borſt ghy dwingh-landts ſchrick en vrees.
Siet op u heylich/of ons Hannibal verrees
Cier ſtammen van het rijck / ghy brallers die doet ruymen
Het lichte Geuſſen rot / ſteeckt op u dolle Pluymen
Jou Swaellu ſtarten en jou Haenekams / als bloet
En toont deur naem den aert wat kuyckens datmer broet
Cruypt in u holle ſtolf ghy mont-volck ſonder Crachten
Ghy hoofdeloos gheſin / hy die wy hier verwachten
Dus nevent prachtich hof en haeſtlijck comt u voor
Soo heerlijck toeghetreen van volckeren die int oor
Het alderſoetſt gheluyt / by u bedaede laſten
Tot welcom en verſoen / op u te eeren raſten.
  Stae vaſt ghy laffe bloets en hout u opt gheweer
Hier ſtaet u toe te ſien / nae vruchten van de eer
Om mijn ghevreeſde naem / met glorie te becroonen:

En

En jou met Varcken Speck / en harde raeuwe Boonen
De sachte kiesse smaeck en is u niet van noot /
Wiens wieghe was ghesmeet van t'harste stael en loot
Dus houtge by de back / daert schrickljjck staet ghespannen /
Want wie het snelst vertoont zijn t'rijckx de beste mannen /
Vol roers / vol ramps / vol weyts en t'groote hof te nau,
Tot rustingh veurt verderf daer voor soo cloeck en gau
Als dees mijn fratter nacht en daeghe weet te stoocken
Sal hy dees leen te hulp en laster zijn ghebroocken.

Vals. Hip. vindende Bloetdorstich gewelt met eē Guarde aende Poort vant Hof.

VAL. HYPO.

Jae kloecke Capiteyn / dus houje weer de wacht /
Of hebje t'wilt ghespoort / waer op de kittel jacht
Van t'soete Oorloghs ampt en ongheheelde smarten.

B. GHEWELT.

Neen Domine / by jou hart reeckent alle harten
Levendich / nu dats daer / den Alba is aent Lant
Ons Vrou comt strack hier voor / dus maeckt u van der hant
Hiers nu gheen praetjens tijt / daert u om veel te doen // is.

VAL. HYPO.

K'hoor wonder / meent ghy dat ons yemant opt soo groen // is?
Segt Bloet-verwant daer dus de nieuwe zijn te roer /
En krijghen langhs soo meer veel duysenden aent snoer
Daer voor bestelt ghereet veurt daeghlijcx noodich koffren /
Veel stropen cellekens / om daer in de ziel te offren /
Alst in de roode vlam staet gloeyich afghestaeckt:
Soo met een laest adieu / dats Gode voor ons waeckt /
Ons wert gheen tijdt onnut in deser tijdt ghegheven.

B. GHEWELT.

Ghy bint een man als Speck de groenste vanje leven /
Broer Pieter / groote Maet / ick houje als te vrient /
Ghy cunt een woort ten best / die sulcken setel dient
Dats d'inquisitie Vrou / voor wien ick stel dees leden
En onbemurwt ghemoet / dat soot quam by de reden /
Daer menich half versaecht deyst van't ghesworen woort /
Soo treed ick vast int parck / soo hoopend' dienstigh voort
Nae hoogher eer mijn Vrou my d'ampt bet sal vermeeren.

VAL. HYP.

Nae hoocheyt ist toch al dat elck sal soliciteren /
Nu dan ick loof u t'best datter eerst open valt /
Ick gae vermits ghy toeft / tijt isser wat vermalt /
T'lof is voorhanden / dus wy sullend hier by laten.

B. GHEWELT.

Salve heer Pieter / man hoe keunje lastich praeten.

MA. de PARMA met al heuren raet zijnde op't Hof, verwachtende den Hertoogh, die voor de mueren aldaer voorhanden is.

ACh! was dees schrickel compst ten rechten wel verhoet/
Te laet ghy Barlaymont gaet treckt hem int ghemoet/
Hy toont u vol beschept/ die wy in kent gheloove
Of dat hy sich vermijt te treden hier ten Hove.
Wat roer mist 't woest gevaer elck schrickt den dwingher veur/
En veel die zijn der van den Adel wegh en deur/
Gaet int bereyt ghetal hem metter yl ontfanghen.

BARLAY.

Roemsuchtighe Vooghdes/ 't is noodigh naet verlanghen/
Van verr' gehoopt/ en voor een rechte wraeck begheert/
Soo waerdight dese dienst zijn Majesteyt vereert/
Hy comt met sulcken naem/ wiens staelle lichten blicken
Wil voort verwaende volck noch deyssen noch verschricken/
Bewijst dit grijsse hooft doch zijn vereyschte eer:
Sy blasen. Ick treck hem selver aen volbrengh ons Vrouws begheer.

B. GHEW.

Die ondert deck van des ghemeents onrustich woelen/
Heur Arianen borst versachten en vercoelen/
Sal t'zijnder tijdt becracht alst schijnt de meeste stilt/
Ghewroocken worden/ jae ghebrant/ ghemoort/ ghevilt/
Diet snaterbeck in schijn des Engels houden t'onder
En heven 't Ketters rot/ hier op in 's werelts wonder/
Doch 's Coninckx raet noch by de laetste brieven zijn
Versterckt/ dats hout dit volck soo in een goeden lijn/
Gaet dus int leytsaem toe/ ick sent u 't gruwel teercken.
Van d'onvergolden schae/ diet al ten endt sal wreecken/
Ghy Ferdinando vroom Toledo, g'wenschte uur
Die selver is voor hant tot Brussel ande muur/
Wiens grucht als donder storm doet Brabant nederbuyghen/
Duc d'Alba worpt te neer dees goddeloose tuyghen:
O stoutste uytghecuurt tot 't geestelijck behoet/
Dees man ist met my eens/ voor alle saeck voldoet
Volvoert zijn deur de last der nieuwe Ampt ghesellen/
Salt Bergh, als Montigny oock konnen na vertellen/
Die vinden daer hun vast ghesworen vyant fel/
Ghy Vader Heyligh doens/ o grooten wijs Granvel,
Merckt opt verval des tijts/ op u ist dat wy hoopen.

MA. de PARMA.

Alst volck opt opwaerts steegh quam tot my anghstigh loopen/
Hoop middel/ en vermoen versochten by verdragh
Is u vergunt wanneer men deur gantsch Brabant sach
V schelmse guyterye van kercken te berooven:
Nu koemt den Alba om dit roer nest te verdoven/

Doch

Doch Hemel ghy die weet 't ontgaren/ waert belet/
Te minniet/ ist by wil als rijpen raet gheset
Starck op d'eervaren proef van overmoede tijden/
Soo werdt de Peerle u/ g'lijck deur een heylich strijden
De smaden om end' om ghebroocken.

B. GHEVVELT.

Dats hem recht
't Paert 't gheen de meester min ghereet stont als de knecht
Eyscht aen den teughel/ dees/ die ons comt op de weghen
De Borgherp zijn op met lof den Hartoogh teghen/
Haest werdt hy u Princes voor ooghen by den Raet/
Met een ghecierde sleep der grootse spaensche staet/
Versacht u soete sin/ gheen vrees sal 't harte drucken/
De roed is nu gherecht 't sal voorder wel ghelucken/
Hy comt mijn borgh-heer/ tot bevestingh vande naem
Sijns eerst gheboren vruchts/ de eeren deelingh 't saem/
Ghecoppelt aent behout der gheestelijcke Heeren/
Die liever alst verginck/ meed slincx en rechts om keeren/
Becrijghent met de tongh/ ter sijden vant ghewelt:
t'Gheblaes op de comst. Hoort wat trompets gheschrey ons blyde maer vertelt/
Den Alba is voor handt ons Hartogin te groeten/
Ghy sult hem op de Sael dan selver sien ghemoeten.

D. D'ALBA. comt opt Hof met groote pracht.

'T Glauriert des gulden Sons/ die deur ghelijcke min
De Palm van 't spaensche Hof/ u hooghe Hartogin
Soo wenschrijck heeft bestraelt/ wiens werc-heer 'twercx verbreuch-(den
Bepeerelt 't wijt berucht der opgheclommen deuchden
Van haer Alteze, in grootmaeck van ware eer/
Midts d'anghebonden gunst/ dieck voor u presenteer
Sijns Majesteyts/ bevest met een blplandigh groeten
Waer van tot vast bewijs de Princen ons ghemoeten:
Die'ck heb int cort ghetoont van als mijn volle last
't Welck zy my Vrouw te dienst als vrijheyt beter past/
Opt noodigh heersk gheboeft en trouweloose schaden
Vergheldens nae 't ghedreycht/ u eervergheten Raden
Des staets/ gheleden dwael/ spijt Cancker vyer en swaert
Vws harts/ o trouw vooghdes!

M. de PARMA.

Tholedo stout van aert/
Wel dappre Albanoys, 't is immers waer van heden/
Dat ick u sie berust hier voor mijn voeten treden/
En upt des Coninckx naem de voorste ons bestelt/
Soo zijt dan met die gunst verwinner van het veldt/
Vyt u aenbieden heusch ghelijcke deel te loonen/
Tot danckbaer vande groet die u belieft te toonen

G ij Een

Een Parma-Vrou, die nae 't bereyck mijns ampts vooghdy
Te veel rampsalich leet en ruwe raserny
In ondanck overbrocht/ veraght des weldaets lusten
Sal my naer u by zijn gelieven bet te rusten.

D. D'Alva.

't Gheroont half Indies hooft nae wil bedupt/ indien
Behaghens lust ten goen/ sal d'Hartogin gheschien/
Verhoopt upt dese borst de trou sal yverich woonen
G'lijck een Panthasile Heldin der Amazonen
V hart-verstaelde Siel deurstreeft dees hooghe noot
Nu biet sich siet van heen/ die voor de coude doot
Gheen vrees sal eerslingh den achtbaren stap ontschreden
Maer wensch soo diens voleert de vruchten te besteden
Mijns grijs bejaert ghemoet een Vader voor me Vrouw,
Een borght/ een troost/ een vooghd een broeder inde trouw:
Set dijn beduchte gheest de Lely weer in handen
Verheerlijckt op de rompst van soo veel dwinghelanden
Elck deelt sich over soo veel vaendels/ int behoet
Gheboren edel en van Princelicke bloet/
Die al opt laest adieu soo hoogh den Coninck swoeren
't Gheschaeckt/ onteert/ berooft/ vry aende Croon te voeren/
Van alle list ontlept/ van sorghen onbeswaert
In meer bewist gheplant wiens vruchten lief van aert
De Roomsche Monarchi en 't heylichdom verdaden
Ons Coninck te voldoen dees afghestolen schaden.

M. de Parma.

Hier toe versterckt dijn gheest diet al nae staet deursiet
Nu stoute Vorst treet in vermoept van reys u jaren
Ant toebereyde mael/ 't gheen u tot welcom schiet/
Met al den staet die ons ten Hoof soo lief vergaren.
Wy laten dit int vry tot breeder nae verclaren

Daer wort veel triumphe Alba tot welcom vertoont op't Hof.

Vijfde Handeling.

M. Elck Een vertreckt in't heymlijck.

Nu leyde schrick verhuyst 't is haest ghenoech gheproeft
De uytgheputte gheest waer langher nae vertoeft.
De Sent vloet is op't hoogst 't schoon Brabant overslonden/
Den wreeden Nicanor Jerusalem ghesonden
Wraecks tocht vliet voor de bal de bout is u op't hooft/
Eer ghy u selfs versint/ niet meer van staet ghelooft
De Olyphanten heyr comt upt der poorten nader
Een Phrotlomeus vooght ghelеecken of veel quader
Ay liefdeloos gheslacht beweeght u meet int slot
Gheen arm verdruckte bandt soo claghen wy aen Godt/

Die

Die d'Hemelen beweeght 't recht dus te helpen stichten
Des opghesonden knel der swaerheden verlichten
Vant slaefs bestreden volck in een te swaren strijt/
Doch 't comt hier alles om met dees ellenden tijdt/
Vaert wel dan prats verwaent/bloetgierich Hof vol tranen
Gheoffert/nae soo veel bloetschanden om bestaen.
Den Hemel diet als weet wil ons den weghe banen
G'elijck die opt zijn ghelept deurt drooghe der Jordaen/
Vaert wel lief Vaderlandt vol rijck-bewoonde steden
Ghescheurt/ gheterght/ bestrickt in doodelicke haet/
O Vader alles doens/stuert op den padt der vreden
Voort arm en vreemt ghestacht 't gheent al om u verlaet
Vaert wegh mijn bloetverwant gheteelt uyt soo veel braven
Verlaten/ elcx onciert ghebroocken vrienden bant
Ws opghesteghen quaets/die deurt eersuchtich draven
Nu kiest met Babel eens/ O sondigh mis verstant!
Haest suldy als het caf voort goede saet verdwijnen/
Dat inden grooten dagh des oordeels wert verlept
Wanneer 't geloovigh volck sal als de sterren schijnen
Aen s'Hemels firmament staen in meer heerlijckheyt:
Vaert wel ick laet te buyt de vaste erven varen
Met Gode in ghedult dees Tyranny ontvlien.
Ick treck met vrou en kint al heymlick op de baren
Onlijdlijck mijns ghemoets dijn gruwlen meer t'aensien/
En kus d'ontspronghen aert/met jamren vol medooghen
Onschuldigh overheert O vruchtbaer voester milt
Die laet voor goet en quaet gheen volle borst verdrooghen/
Als deur des Hemels stuer/dats als ghy Gode wilt
d'Hoogh heylich teughel vant aensichtigh reyn ghestart
Verwaent/misbruyckt verkeert opt voorborght dijner hart
Ghy onversade ziels 't vyer voor u eyghen rijcken
Wel dien by tijdts gheluck/ gheluckigh van u wijcken.

D. d'ALBA met al den Spaenschen Staet, stellende
in eenen nieuwen Bloet-Raet.

IS mog'lijck als men seght ent blijckt by claer bescheyt?
Dats Criminel en roof van s'Conincks heerlijckheyt/
Best liet ick deur dees stadt ontbieden diet beduchte
En roep op lijf en goet weer binnen dees ghevluchte.
Saechhaftich E'eldom hoe maeckt dit u vayle borst
Reyn van 't verwoede pant/u Siel soo eedloos torst
Dies nacht by nae deurt vars van diep ghevoede reden
Heeft nae vereyscht ontsagh te weynich rust gheleden
Haest steegh ick vant gheluymt/ en sachte sluym gheschaeckt/
O Nederlandt u dient een hart/dat onbervaeckt
Gheport tot enckel wraeck set alle liefd ter sijden/

Den tijdt is overſtuur can gheen vertoeven lijden/
Noch t'overmacklijck van een cleyn-ghemoede vrou/
Welcks ſlaphept is de vonck/dats u vervallen rouw
Iſt van u aen beſtelt Romero in te daghen
Wiens Kif ſoo ſchelms bevreeſt gheen coude aert coſt draghen
Huns vryp vergunt ghebiet noch eerlijck gheboord
Plaets/heerlijckheen / ſoo comt de vruchten van u woort
Op offren heplloos rot / en rechtet voor dees ſcharen
Waer meed ghy meucht volſtaen uws ampts van achte jaren
Den Coninck veur voldaen / neen hiers u ſchoon voldient
Dien ghy met brief of poſt te Vyand lijcke vrient
Die Croone tot vertreck ſoudt ſmeeckend doen verſachten/
Hier werdt u ingheſtelt een raet met volle crachten/
Welckx overwoort en wil tot opſicht hoet vergaet
Sal heerſchen over u en al de gantſche ſtaet
Vant reedeloos ghedrocht: Noycarmes cloecke ſtrijder
V recht vergelde wraeck maeckt menich ſtout belijder
Te buyghen onder t'ſpits gheſlepen van u ſtael
Alt trouweloose volck t'gheen nae de Spaenſche ſtrael
Der Sonnen hooghſte graet leep-oogich ſiet verbeten
En t'heeft de eenge deuchts bedaerde gunſt vergheten/
Daer wordt
opt voor Hof
gheblaſen.
Ghy deed haer in waerdy tot Camerick recht loon
Die met een gantſche ſterckt afvielen van de Croon:
T'ſal anderſints vergaen wat ſalt gherucht ons leeren.

Egmont
en Hoorn
uyt.

BARLAYMONT.

K'acht dattet eenich zijn van d'opgheroepen Heeren.

D. D'ALBA.

Siet daer den ketter / der rebellen over hooft:
Hier is Toledo dien ghy nauwer noot ghelooft/
V wit ghebaent t'onken ſoud nummer binnen ſpooren
Noch langhs de water cuſt de reyſe voor verlooren
T'van noot dreef t'woeſt ghewelt hier opt vergheten rijck
Aen d'eer onwaerdich volck tot grooter onghelijck.

Egmont kuſt
den Alva
d'handen.

G. EGMONT.

Veel heyls beruchte Vorſt ick doe my t'eer ghebieden.

D. ALBA.

Ja Egmont t'waer gewenſcht ſo t'nummer anders ſchieden/
Ick kom ick over yl /en ſchrede op de baen
Hiers Ferdinando Duc de Alba, d'Albiaen,
Die ſelfs t'roer monſter dier ſalt ſpitſe voorhooft bieden
Daers veel te langh ghetuylt met hier te doen ontrieden
Een waerder vooghd tot ſtant gheſcheurde Neerlant: ſiet
By laſt zijns Majeſteyts volcomen dat ghebiet
Heeft in ghenaed den ſtaet Toledo als ghegheven/
Om ſtraffen naer verdienſt die hier meyneedich leven/
Niet langher gilt u krop ghebeckte ſpartel vlucht
Hier menghelt doort ghewelt / de aerde tot de lucht:

Eer

Eer sal de wijde plas der noorder zee ghelaten/
Diet Belgi deel omarmt ons drooghe veyle straten
Eer dat een spaensch ghemoet van uytghenomen cracht
Ghedooghen sal den trots/dien thaerder glorie acht/
Daers langh ghenoegh ghedraelt ten leyter meer aen spreecken
Den Hartoogh comt en is dees dartelheen te wreecken
Op't hooghst dats overleen/braveert gheen opper heyl
De Etna van u wensch was veel te glibber steyl
Heyl was u vrijheyts stof/ tot speeltuygh/soo aemninnigh/
Daer veur onheusche danck/ ghy terght de klauwen vinnich
Eens noodigh grim ghemoet/soo denckend' waer te wis
Dees roest o Parma door u swackt verresen is
Breeckt dant voornemen ist so gruwlijck voorghenomen
Ghevreest den blixem daelt en is u overcomen
Wien dat zijn over Heer soo schelms in dienst verlaet
En voor bewesen gunst sent vruchten van zijn haet.
Waer dees Baroenen niet zijns loon de geessel schuldich?
Of straf waerom ghy tart en lockt dees onverduldich;
Siet van dees daghe dat den Alba heeft betreen
Dit langh ghedreychde rijck te brenghen over een
Den Coninck tot vergoen de afghestreecken eeren
Met vol vernoech betaelt nae t'grootste Spaengien keeren
Wiens kroon my heeft ghegrift in volle last dit Landt
Van doen en laet / vergheef en wraecke in de handt/
Nu sal dees Ziel u selfs t'weeld Neerlants Paert beschreden
Dat aen den Teughel parst een knel van grover leden
Alst Vrouwelijck ghebiet / t'ghebit was veel te sacht
Op glinstert klaere Son verhuyst ghy swarte nacht
Treckt neven d'Horizont den Ocean ter sijden
,Wanneert deur stralent hooft comt op zijn waghen rijden
't Sacht soet en stil vergeet des sluymer-lusts verteert
Deur d'alderclaersten dagh die ons soo hoogh vereert
Wt Gode wert belast/ in recht/ ampt/ dienst ghebruycken
Aensiend dan groots ghemoed de worm-roof vant ontluycken
Een keyserlicke bloem/ verstaen 't recht in ghedult
Soo wert de vluchters dan beticht met dese schult
Die'ck roep voor 't groote Hof tot Brussels voorste raden
V schijn recht onverwacht/ soo comt en wilt verdaden
En set de voet by't steck/u doen noyt Prince past
Laet alles voort gheschien wat datter is belast
't Verwondert my/ waer by lagh u gherechte saecken
De reden daer wy noch van heden t'samen spraecken
Me Vrou dient by u mont noch eenmael opghehaelt
Soo doet dan Barlemont g'lijck als u is vertaelt.

Hy gheeft Barlemont een winck.

BARLAYMONT.

Een meerder heeft 't gebodt soo doent starckt zijn verlanghen
Gaveere sult ghy zijn van s'Coninckx naem ghevanghen/

Romero

Romero slaet dan aen den Grave die ghevaen
En ghy voorst Admirael moet in ghedulden gaen
Vant overheersch ghebodt

G. van HOORN.

Verheert soo moetmen lijen.

G. van EGMONT.

Hier stupt ons op de borst o Prins u prophecijen
Alba was dit vertreck soo nijdich starck belast
Dus int besloten Hof dit Prinslijck bloet aentast
Van 's Coninckx naem / wiens croon noyt van dees ziels aenbinden
Gheraen sy / 't gheen hier nae noch Spaengen sult bevinden.

'tSijt-ghe. weer werdt de Graven afgehaeckt.

Ha welt van schant en spijt t'onrecht te volle vee
Mijn opghesteghen bloet tot in de wijde Zee!
Gavere hiers nu proef vant mannelijck bestrijden
Nochtans te onverdient: sy eerloose tijden!
Soo veel met groot verlies van goedren opghewaecht
Dit Belgi tot een Croon zijn Majesteyt gheclaecht
Tot onderhoudt vant goet Barlaymont u verschenen
Cier-star / die u gheboodt dat eer de harde steenen
Opbarsten souden t'vast bedolven nae den top /
En deurt ghewelde Sant ons vlieghen veurde cop
O wijse Raetsman van Nassouwen / waer de Heer.

G. van Ho.

Dit scharp tweesnijdich swaert / en sult ghy nummermeer
Hels onberoerich hart weerwaerdich doen besteden
De grootste uyt alt Spaensch / alst opt dees Zielen deden
Welck dijn verwoede crop met anghst en schrick bevaen
G'lijck een verrader vast beringhelt meed te gaen
Ghesneden van een groots / berucht ghe-edelt leven
Doch nummer van der deucht.

G. van Eg.

Was u te last ghegheven
Ghy rechters van de tijdt? met ooghen half verbaeckt
Ghy't Prinslijck blancke stael bloets schandelijck onthaeckt
Romero, wat ghy doet / bewaert doet vry u heeten /
En dit my strijdtbaer Ziel by Gode onvergheten:
Ha! Belgi schreyt nu vry / dees rimpel was ons niet
Als t'woest onweder t'gheen ghy herwaerts over siet
Sal dy der weemoen Pars tijdts sufferingh balstuurich
Indrucken vol ghevaers ghereelt en teghen uurich.
Weercaetster die uyt diepst der grijsse golven sproot
Van swarte rijck de Post / ghesuster van de doodt
Hoe vlieght u kille strenght deur Aders ende Leden
Ghy nerghens nut bericht o schaeckster van de vrede /
Nu met ghedult treedt aen Gavere: Barlaymont
Volbrenght u last / ick volgh ghewillich deser stont.

BARL.

T'is d'Hartochs starck bevel / uyt Koninckx woord' geboden
Ter wil ghevolght/ G. van Eg.
Soo doet / en denckt u swaerder nooden:
Dees Graven zyn ghedweegh in handt zyns Majesteyt/
Ghevancklyck ront beset der gaerden meed ghelept/
Ghesloten soo bewaert / noch voor de dienst ghehouwen
Myns Koninckx die'ck gheen quaet derhalf en sal vertrouwen.

Iuliaen en Romero leyden de Graven ghevanghen.

BARLEYMONT.

Haes op! vuyl is de gront / O Egmont gaet vry heen
De Vlaemsche Gent opt Slot met sachte sin betreen
Voor wylge daghen lanck / u barsse moet ontladen/
Daer is voor u gherecht / bey soden en ghebraden/
Hier is voor u gherecht / t sacht stil en soet vergeet/
Ten hoof voor u gherecht vergeldinx / u zeetste wreet
De wyser u gherecht / beperckt deur s'Hemels teycken
Tot aen Madriel, den staets vergeldingh om't bereycken
Vyns hoogher Sonnen vlerck / opt afgheschaduwt waen
Der sichteloose roers / daer punt noch teyckens staen/
Daer gheen ghelep des Jaers vry Heeren konden wissen
Daer t' noordlicht eerst verhuyst de seven sullen missen
Daer Sol en Luna eerst berrychden d'Oceaen,
Omt voorich Monster van der Manen boven gaen
Eer dat ghy Voerman hadt u glimmich hooft verstreecken/
Of eerment Lover tal van tintel Starren keecken/
Verwisselster die met een groot ghelep ghepraelt
Te boven domineert van wien ghy eerstmael haelt
T'licht vyns vermoghen / t'gheen voor Phelegon verdwynen
Verliest de glorie / alst u glans sal overschynen.
Even alsoo ghelyckt dit woelich volck ghewis
Wiens schyn vermoghen streckt in wilde duysternis:
T'weerstrydich / soo verkeert / vervreemt der rechte luyster/
Den throon des werelts oogh / ghy mist en sweeft int duyster/
T'deurstralent morghen licht is vy door noot ghevaer
Eerst letter wys gheplant / nu dan wy latent daer
En sal u volghen na beroemde van Gaveere
Spoor sacht met lydtsaemheen wat ons den tydt sal leeren.

Lantman uyt half droncken.

LANTMAN.

WEl daer souder meer als ien me speulen/seg ic noch manne Broe-
Salter dus toegaen/ schat ick / en sien dat de hoeders (ders
Niet min als diet verraen in groote Muytery
Werden ghesch0ncken roof / al aes der Tierannp
De Spaengiarts int ghedruys van duysenden of meer
Quamen my juyst int pat ontmoeten met den Heer/
Die opt Casteel te Gent sal knaghend legghen droomen

'T ontroerich volck in stadt soo by de troep gheeomen
Wert sonderlingh ghemoort en dapper nae vertelt
Nou gaf ick een paertje om Broer Pieter, die doch weynich tijt te velt
Dat ick hem hier had/ hy mostme dees saecken wat beduyen

V. Hippo.

Sie ghy wel dat ghy boven u verstant wilt

Lantm.

Ghy meucht een reys jou Peetje cruyen
Wat nou/ hey/ seght wel hoe/ wats u van dees gheschiet?
Broer Pieter daer by gort waerje mijn ouwer niet
En soojer raet en daet in minst by soeckt te stijven
By gut

V. Hip.

Wat wouje doen?

Lantm.

Jou veurje ooren drijven!
'k Gaffer nu weynich om daers al te bierighen moet ghemaeckt
De Graef byget! 't is wel/ en dat gyt bloet verwaeckt
Des vryheyts reyne gunst.

V. Hip.

Nou dus niet buyten maten
't Is duyster Heeren schrift/ daers met u niet te praten
Ist met Heeren// quaet verkeeren// die dicht 't net// setten
D'rijpste Peeren// eerst begeeren// voor die haer wet// letten.
't Is met u al boeren werck/ ghy en weet van dees slaghen niet.

Lantm.

Loof ghy dat Munnick? 't salder so bijster daghen niet/
Ghy liecht/ ghy bedriecht.

V. Hip.

Al hooch ghenoech dus wachtje.

Lantm.

Geensints/ 'k heb over reen/ hoort Domine ick achtje
Siet dat niet: by gantsch macht ist al de papen buyt?
Ist al ten roof ghestelt? het blijckt by klaer beduyt
Ist al u/ dat is mijn.

V. Hip.

Wel hoe/ het volle vat ontsteecken?
Hoe dus? siet watje seght/ men mach zijn wil niet spreecken
U doen loopt oppet endt/ dus mijdt u van't gevaer.
Gaet t'huys/ stelt daer int werck u vuyle beck te waer
Dit dolle hooft daer't staet.

Lant-M.

Vant selve Bier/ wat meugje snappen/
Daer ghy laest af benevelt waert/ dat most icker in lappen/
Dats Bierje Babbaert/ wilje wel? so laet ick ons eens scheppen/
Wilje qualijck? Adieu broer Pieter, maer ghy mosje wat reppen.

V. Hip.

V. Hyp.

Quaet worden neemt vry aen voor 't heylichst van mijn gheest
Weet je wel watje schelt/ en benje niet bevreest
Segt nesch/ wien/ oft van waer ist u dus voorghemeten?
Ghedenckt de woorden recht.

Lantm.

Al langh/ ho spits vergheten
Wel kenne wy men caer niet Heeroom, meughe buyre niet wat kallen?

V. Hip.

Ghy en zijt wel de sneechste niet/ dogh/ verlaet ons soo te mallen/
U naeckten/ quaemt eens uyt/ veel wonders onvermoet.

Lantm.

't Schaet niet/ leven en sterven/ 't kost ick doet
Set ick op met de Graef/ roert ghy hem aen te schanden.

V. Hyp.

Voort heen/ na huys te koop/ dees domme misverstanden/
En als ghy droncken zijt soo roert my niet meer aen/
Godloose schelder die thien dubbelt hebt misdaen/
Slecht ruw dorp houder dus in volle sadt behouwen/
Vraecht meer als seven wijs gheleerder antwoort souwen
Voldoen vijn sot behaegh/ wilt ghy u in een saeck
Der Landen moeyen wat loopt henen aende kaeck?
Ghy eervergheten die te veel hebt laten stropen

Lantm.

Harde Vorst schie noot/ S. Mathijs salt wel ontdopen
Ande kaec broer Pieter? dat weet ic vast datge mijn noch niet en gunt/
Ghy neemt de penningh avereghs/ kier om daer is ander munt/
Sachtsinnighe Padre H. Vader hoe isset

V. Hyp.

U 't waerdigh noyt vertrout voor anders doen so slisset
Dus onder deck van plomp te vinnigh my ghenaeckt
Ghy zijt van langh ghemerckt een hart dat onverbaeckt
By volle last vermocht sal dy in waen verstoren
Vals Hypo. in. O dubbel vals/ siet toe:

Lantm.

Niet al te wel gheschoren/
Gantsch lijden! soot my speet te sien der poorten uyt/
Veel graven ront beset/ vijn godloos spaensch te buyt.
Als Lamren heeft meedooght veel inghesetnen druckich
Dan hoe nu best ghekalt/ en maeck dat weer gheluckich
De eendracht sy in fleur en swijghert hout de kaers/
Deur ken van sonden my de schult al gout en waers/
Ick volgh hem wel by tijts eer quader wert ons deel/
Men can een goet man soms afverghen al te veel
Dan Domine en ick zijn twee dat elck verwondert
Ghy voorste Heer deurtrapt/ zijt een wat gheltet hondert.

WIe sou gelooven? Ach mijn Heer en Prins, de vloet
Der voorgebaende deucht sou uyt de grove baren
Opvlieghen teghen roem vant edel groots ghemoet
In trouwde/ 't recht te waerd/ gheoeffent soo veel jaren.
De glorie overleen/ vertreen jae gantsch ontbloot
Uws g'nots/ balstuurich/ schent/ dus met ghesloote wanden
Den Lamorael, dogh deur toeseggingh alsoo groot
Soo levert my in fleur/ de man weer inde handen.
Mijn lief/ mijn waerde voocht uyt Vorstelijcke saet
Sabina ongherust deur onvermoede tijdingh
Heeft nae te weynich rusts ghevolcht/ en op die staet
Ghestrickt de teedre borst in duysterleyse strijdingh.
Belgica, zijnse dit wiens trouw bevrijt de schaen
Ghesocht uyt stiel-sorgh voort Laurieren van de kroone
Sijn Majesteyt ten best hoe dickmael ist gheraen
O Egmont rechter dienst sal Spaengien onrecht loonen.
Hoe heb ick u mijn Heer ghebeden tot verdragh
De hevich hooghmoets ernst te dalen van de ghedachten!
Hoe heb ick langh ghevreest voor een te swaren slagh!
Godt gheef deur ware troost de woorden als verachten
Dat ghy sult onghemoeyt vry zijn/ dogh nu bewaert
Tot vreeder vande rest/ die voor 't ghenoode streven
Ach schrickel fantasy beroeren weeck gheaert
Vliet henen en verhuyst van hier met angst en beven.
Als nae een ydel waens voorsicht/ deur schrick beroert
Een nacht-ghedreych des drooms dees saeck my deet beweghen
In snelle tocht ontwaeckt/ werdt voor u wegh ghevoert
Lichtaerdich sonder merck Gaveere u verswegen.
't Ghewilde leven lust verselschapt met de prael
Des overvooghts ghebiedt ghegheven doen en laten
O schant-vleck sonder reen in een te droef verhael
Uws trouwe diensts berooft der eer-verachte Staten.
De Raden meed-ghevaen: O Parma wat beticht
Deur noodeloose last en al te dwaes vermoeden
Beschuldight ghy de gheen/ wats van u aengherricht
Wt enckel vrees wiens Siel socht Neerlandts lot te hoeden.
Maer dus deur storm ghedruys eens weynigh nu ghewelt
Verjaecht soo groot ghetal/ die met Orangien vloden
G'lijckt den Toledo vars ons al in roeren stelt/
En terecht des g'rechtheyts Son/ die hebt in meerder nooden.
De Grave van Buren. Het kleyne kint soo jonck ghenomen en gherooft
Tot Leuven, die ghy schickt nae Spaengien om wat saecken
Van Buren jonghe Graef/ wat hanght ons over 't hooft/
Waer sal de slis dranckx sae der uytghespaende kaecken.

Ophouden in volnoech eens Goddeloose lust
Min dees versturven eelt/ deur schennis als vergheten
Ontroer/ o strijdigh woest/ hart dat te selden rust
Verdruckte Vrou Princes waer hebdy in ghesetent.
De angst beknelt de gheest de kleyne moet verstupst
Egmont waer troost tot baet in mijn versufte sinnen.
Wat damp/ de leyde tijt beroert opt harte schuyft/
En kanckert 't swacke rif der Beyersche Vorstinne.
Ach Hemel stuert my raet/ de siele is belast/
Om u/ die opt Casteel tot Gent zijt droef ghevanghen
Wat ongheval des Eeuws/ my aende zeeren tast
Deurvlijmt de banghe borst o lijdeloose dranghen.

G. van Hooghstraten.

Grave van Hooghstatē uyt, gelaerst en gespoort.

Van Beyeren me Vrouw, grootmoghende Princes
Liefd-daedster/ die u prick noch kille doot vervreesde
Min als gelijckt beswaer/ zijt hartich trouw vooghdes/
Ick com dus metter ijl/ wat Hels gheruchte vereesde:
Schoon Belgicaensche maecht/ juyst werdt mijn Heer ghevaen
Als ick rechts tot aent Hof op weghe was te gaen/
Quam my vant drangich volck de leyde maer het leeren/
So tijt vereyscht om selfs ras buyten weeghs te keeren/
k'Vertoefd' de laetste ur deur hoop van grooter loon/
Grijpt moet Ay Vrouwlick licht ontset de sware noon/
Liefd dreef my metter haest tot u en zijt te vreden
Soo haest 't ghehoorent licht comt prachtigh aenghetreden
En dat de swarte nacht haer schuyf behangsel spreet/
Soo vlied ick uyttet Lant t'is alles sins ghereet
Stilt u weedmoets ghescherey / hoe sou den Coninck haten
Die eer soo vroom/ hoe wel veel tonghen looghen praten
Gaveere zijn te leet / vertroutet nimmermeer.

Sabyna.

God gheeft / en zy u spoet / Hooghstraten Graef en Heer
Tot g'luckich wedercomst ons beyder vreuchts beelijven.

G. van Hoogh.

Een alderheuschten danck / Princes soo wilt verdrijven
Dees sorghen ingheaert / t'recht heeft dan Hemels cracht
Wiens Al bewaer mijn Vrouw/ mijn tijdt dient op geacht.

Hooghstraten in.

Sabyna.

De Aert die eer verweent trock leven van de eelt
Eens Vlaemsch wethouders / vooghd van soo veel eyghen rijcken
Spalckt op heur weecke huyt / en voor gheschaeckte weelt
Sal eer u Cruyvich hooft / de schrael Oever lijcken.
De water Cust deur gaens vol crimmelt by de vaert
Soo heerlijck als ghedient de Steden tot behouwen:
Verwisselt dorre Bos / deucht is doch van gheen waert
V Liefd is overheert / wien sal men meer vertrouwen?

Hier stae ick in een strijdt soo swaerlijck nu alleen
O waerde Heer mijn Prins t'sal hoogher hooven tarten
Tot recht ghy Gode tuyght t'gheheym en anders gheen
Welck opt verciert t'vermoogh ons menschelijcke harten.
Voorsaghen met beken opt alderwijst verhoen
Bewarens heylich hof / de Croon van alle Croonen
Soo gheeft almachtich Heer / die menschlijck huns voldoen
De Crans des waere vreeds / wilt alle smaet verschoonen
Des lants gheluckich lot voor tijts gedreychde loonen
Eens wreede Alba, diet Godts lasterlijck verteert
Int vier zijns dol ghemoet hoovaerdich en verkeert.

Ducq Dalba wandelende met d'Heer Barlaymont na buyten, op den dagh so de achthien Edel-lien onthalst werden, waer onder bey de Batenborgers getelt waren.

Grave van Buyren.

Ha wroeters! wast u dit? u soone sal erkennen
De soete Spaensche aert / en van u afghewennen/
Tot onderhout des quaets by d'inghequeecte spijs/
Leert daer een hoogher les / die naulijcx letter-wijs
Moet van de Vader / die met opghewor pen boeven
Soo eerloos dat noch veel derhalven sal bedroeven:
Becrijcht en heeft ghevelt / soo ons t'gherucht verbreyt
Van Arenbergh een vrient u hooghe Majesteyt/
In Vrieslant deurt beleyt Lod'wijck dy bedreven
Sal hier noch zijn versoent met veel der Princen leven
Sijt ghy opt vlacke Lant verressen tot de slach
Ghenoodicht dijns verderf ick com: doch eer ick mach
Vertrecken uyt de Vloer: soo offert voor de schaden
Dat den Toledo lust een heete moet te braden/
Aen die als heden zijn van 't leven tot de doodt
Verwesen / dus ick gae van alle Liefd ontbloot
Wijt uyt gheschrey des volckx / t'versoeck is gantsch verloren.

Barlaymont.

De Jonghe Baenderheers van Batenborch geboren/
Heeft dus 't Gemeent bedruckt te sien in doodes last.
Doch d'uyr is nu verleen/

D. d'Alba.

Haer schalckt is overrast/
Tot achtien in 'tgetal sal 'tEdel Swaert ontleden/
En eens beginnen wraeck/ op d'afgeschafte eeden
Vergeten/huns behaegh: de Velt-tocht sal u smarten
Opt ongewaer/comt siet waer u vertroude harten
't Lichaem geoffert wert/voor Brussel tot een smaet
Aen een gerechte staeck/ dicht langs de buyten straet

En

En wegh der poorten op: Hoe? waer toe wint de schrowen
Mijn Coninck sy de eer/ waer over is gecomen
Den Hertogh/ die op't Kiel t'Antwerpen heeft begost
'tCasteel met groot getal van werck-lien/ dees verlost
De vrees der nooden/ aen u weyffel lichte volcken/
Welckx donder-blas sal ons een breeder Maer vertolcken.
Ras dient rontom/ gelijck vermeestert 'theerscheloos
Om toonen en te zijn gerecht de Vooght altoos.
Wilt ghy onwillich volck dijn haper list belegghen
Daer voor heeft dan u Prins niet weynich in te segghen.
Gheoorloft ist met een t'huys Culenborgh, dat moet
Geruwineert te gront sal puynen onder voet
Tot een vervloeckt ghedenck daer op ter eeren stichten
Een Piramijd des lofs / t'beelt datter sal belichten
Dees welbereyde Oost met lettren tot beken
Vereyscht dees waerd / dats last / daerom ick herwaerts ben
Ghecomen over Zee / den Coninck te vergoeden
Dit half vervreemt berooft in meerder overvloeden
Treet van den Etna heen die even vierich brant/
Ick hoor de koude slach snerckt deur de rechters hant
G'lijck den Tarquino velt de hooghste koppen neder
Hebt ghij't verbont ghescheurt / t'verbont vernielt u weder
Ghy zijt int veynsen soo licht g'loovich volck onteert
O Neerlant trouws vergeet onsalich omghekeert
Ghedronghen deur den dreygh der vrouwelijcke strijen (t'Gheblaes op weghe.)
Dus meer ghecanckert in Spaentsche muyterijen/
V sorgh beteyckens vrees is dan te licht besteet (Bloetdorstig gewelt uyt.)

B. GHEWELT.

Haer namen zijn nu voort een tijdeloos vergeet/
Treet Brussel uyt de poort/ 't bloetoffer yverich smoocken
Veur onghedienden dienst de lieffelijcke roocken/
Sijn hooghe yt zy te lof eer langh/ besiet de gaerd
By dick gheleerder krijchs-lants-knechten/ om bewaerd]
Ghevolght naet s'Heers bevel.

D. D'ALBA.

De seghel des ghemoets/ bedaerde plicht verduldigh
Door toegheloofde trouw/ ons groote Coninck schuldigh
By een vruchtbaer behou/ van voorbestemt bestel/
Sal by 't voorcomen wraecks verminderen 't ghequel
Nu dits voor vroet begin/ wel rijpelijck besloten
Vyt welck de Laura u ghetrouwe tijtghenooten
Met glorie 't hooft omringht/ soo sal dan nae verdienst
Aentucken 't vierghemoet wanneer u onghesienst
't Licht warmen roem ghebeckt eens tijdeloos ontdringhen
Nu met ghewilde ernst/ soo sult ghy onderlinghen.
Verselschapt met een spaensch ghereet hier voor de poort

Nieu

Nieu regiment/ en brenght de Graven ons wiens woort
Beriep tot breeder proef/ soo laetse 't stuck verdaeden
Vrouw Belgi trots gemoet van d'eersucht overlaeden
Verbreemt een goet geneych deur al te hooghe weelt
Waer by misgaen vermaeckt u doen van cleyner eelt.

G. van Megem met eenighe knechten voort Hof.

Dat vant gheloovert cleet een vonckjen wert vermindert
Dat van een rechte saeck de voortganck wert verhindert/
Dat van een goeden boom de tierge weeldt gheschaeckt;
Blijft in onloon verdelcht/ soo ghy de vruchten laeckt
Eens welbedeelden oogst/ van 's Hemels milde gaven
Sou vruchteloos versuymt en ydel zijn begraven
Waer alt onwaerdigh aen de Croone voorgheeert
Wiens gulden Scepter 't groot Hispania beheert.
Als u int naerst des nachts Gavere wert ghesonden
Een onverwacht bescheyt/ en u ghedulde monden
Besturven bloos corael deurt mercken watter gaens
De Hertoogh heeft bereyt u trouwe onderdaens
V grootse moet verhuyst van Hoorne sagh verslaghen/
Dat een bestemde uyr nu aen den derden daghe
Met een benaut adieu treet in een meerder noot
En scheyden vande tijdt/ deur u ghy kille doot
Scheurt dijn verbintenis by stemmen overgheven
Wel onbedacht ghemoet int slijten van u leven
Weer alle dienst besteet// voor eereloos vergheet
Dan hout de sorch bewaeckt ghedachtens roeringh breecken.
Mijn dienaer dat ghy gaet den Bisschop selver spreken
Van Yper die so strack spoet met u op de ganck
Dienaer in. Aen 't huys van Culenborch, vertoeft me niet soo langh/
Ick sal inder yl daer op de sael verbeyden.
G'lijck een beroerens hert van grootsheen t'onderscheyden
Voor al te swaren saeck beweecht ons meerder pijn
Dat 't lants ontroerich volck mocht inde stilt zijn
En werden nau ghewaer den dagh daer toe beschreven
Die d'laeste zijn sal van der Graven beyder leven.

V. Hipocrysie.

Hoe wonder staet de schrick der tijden afghemaelt
Waer haestich wert by nacht de Bisschop om ghehaelt/
't Is alles om en om vol vrees dit sal u buyghen
De moeden afgheslooft/ jae anders doen betuyghen:
V huysen siet ghesloopt// die met de Prins verloopt
Als ballingh voor u Coninck// en schijnt met veel verschooningh
Vergheet u eer gewilt// dat vruchteloos verspilt/
Soo dat ghy uyt de clau eens wijse Vorst verwaerde
De geessel uw's berucht/ hy die u erf beaerde

Deur

Deur Vaderlijcke ſorgh/ons Kercke tot behouw
Gheſcheurt ſoo woeſt ghy ſocht/de teyckens vande rouw
Op d'gheeſtlijcken ſtaet de drucken boos en quaet/
Valt anders als u winſchen// d'Voorſt upt u grootſte Princen
Die endelingh 't gheween // ſal brenghen over een/
Het borgher volck verbaeſt onkenbaer 'teyghen vande
't Strafnoodigh is u Crans/ de naeburighe Landen/
Te ſtropen 't ingheſlorpt gheſopen ketter ſop/
En ropen tot verderf veel duyſent ſielen op
O neen: Elck Prins voorſiet te weren van u palen
Wiens ingheranckert quaet de moederlijcke ſalen
Noyt ſaghen met medoogh int myden liefdigh aen
Nu beſt ick voort de wegh cort zijnde overlaen
In daghelijckſe laſt ontmoetich vol beſtrijen
Der nijdelicke pars/ om valſche ketterijen/
Hoe langh ſalt ongheleert volck blijven even ſteyl/
Dat daeghlijcks wert verhart/'t vergheldẽn maeckt de heyl.

Vertoon des Sterfdaghs

Vande Graef van Egmont en Hoorn, op't welck onder elcke veranderingh / dees volgende *Claech-veerſen* gheſproocken worden.

HY wien den ſcepter vrees der Franſchen heeft gedweecht
Ghetrouwe Campioen des oorlogs roem gebleven
Wiens vaderlick gemoet t' onlijdlijck heeft beweecht
Laet dus u Tyranny ghedult het ſtoute leven.

Gaveere doen ghy bleeft van *Egmont Lamorael*
In liefd de Croon ten dienſt, verwachtend op ghenade
Gheſchiet u *s'Prins* voorſegh dit jammerlick onthael
Vergheten deucht van vroom gheſleten nutte daden.

Ghy cloecke *Admirael* der Nederlantſche Zee
't Verwachten op de hoop verſteent van mededooghen
Wert laſterlijck gheloont, wat hulp u vrienden bee
De Vorſten moeden zijn nu vloeden voor de ooghen.

Als 't Lam verwonnen duyckt onredelijck verheert
Onrechtlijck inde clau van wolven grage beten
Hy knielt voort blancke ſwaert, den Grave en verneert
U lichaem crijcht de aert u doot is onvergheten.

Beydt voorste des ghesin, begifticht met de staet
Des ridderlijcke oordt, u Neerlandt veel ghebroken
't Onthou nae levers cracht vergeldens vaste daet
't Geen by't ontstaend gerucht sal dubbelt zijn gewroken.
Ghewillich offer hadt u droeve borst voor 't lest
't Benaude volck ontset in claerheen van u sterven
Dat deur Trom en gheschrey ghebroken wert tot best
Uw's wreede *Alba* lust dat niet en cost verwerven
Het *Princelijck* verschey en Goddeloos bederven.

De Nederlandtsche overghebleven Princen onder verbintenisse, legghen in toegheruste wake, wiens opper hooft Wilhelm Prince van Oraengien bevest en vercoren wordt, op welcke vrije eenstemminghe verschijnt den Tijdt.

Dit wert vertoont daer op verschijnt den Tijdt.

Den Tydt.

HOe aerdtsche dapperheen die blixemt uyt den slingher
En stuyt op't bruyne schilt met dijnen kleynste vingher
V varre over-buur vant swarte Coninckrijck,
Des Solimans ghewelt en swerm soo eysschelijck.
D'omheynsels/ Tyghers wreet/ Jae leeuwen van ghemoede
Daer voor in Godt ghe-eedt/ dees helden vanden bloede
En Staten grijs wiens goet en bloet staet vry te pant
Vyt deerelijck besicht vant lieve Vaderlant t.
Aentocht versturven ziels/ bevlijt de dienst gheswozen
Onder dees Hercules uyt duytsche stam gebozen:
Bedolven slooft u Gheest int al't weemoedich leyt
Breeckt deur een Godtlijck stuur dees nieu afgrijslijckheyt/
Den Hemel walcht van 't quaet deucht sal u doen verwinnen
Siet nae een wijs beleet soo recht uyt u beginnen/
De waere schickingh en opbouw tot Godes eer
Om slaen 't verwarde rot van Babilon ter neer
't Landt Melck-wit alst verwoest rootverwich was ghesteyghert
Tast aen de heylicheen/ de heyrtocht onghewevghert
Met David, moedigh grijpt den Vyandt g'loovich aen/
Veel Martelaren bloet heeft u een Heylighe baen
Gheopent veur de stoel/ waer alle scepters knielen
Den Vader die u helmt cant groote wel vernielen.

BElgicas wond'ren schricht de aengebozen heen
Int tranen bloedigh hat behalven 't onverleen/
Dat onder 't breede ront tijdts tijden teelt verduystert
Staegh nae hun uyr ghestelt en tijdt der baringh luystert/

Ay soete

Ay soete Borgher nu in vreemde Cluysen leert
Den naem vergrooten wiens ghesicht u heeft gheweert
Van soo een Godloos helt / welcks lof onloflijck strevelt
En leyt voor hel en doodt al knarrende en wrevelt/
T'verdelcht mijn sachte schuur volspoedicht met der vlucht/
Daer ick mijn setel haen juyst tusschen aert en lucht
Int vochtich swerck omringht Olimps ghemarmer straeten
Schuyfheuvels voor de Sons aemtochtich vocht ghelaten
Den sluymer Titan nae een middachs heete strael
Verrullen t'suyder ront de borght van Phebi sael
En als vergheten sie dees ysre eeuwe woelen
In strijts vervloeckte brant / die niet is om vercoelen/
Dael neder deur dit vreemt o kleyne Lant van u
Gheleden tot een troost / soo merckt dan voort van nu
Besiet my rechtlijck aen / dees adem sal u spijsen/
Wt t'Goddelijck ghebeym / de waere Haven wijsen
De slommer dijns verstants wert vierich wel ghemoet
Als ghy om hooghe recht de Lancy met de hoet
Diet al in alles is my tijdt int wesen stelde/
Die eenich Bouheer was en voeder op den velde/
Versterckt u deur dees mont mijn lippen vlopen geur
Betrachtighen den glamt uws graghe tochten deur:
O dan verwanckelt noch buycht u gheen Baal onder/
Maer trouwt vertrouwens trou die d'alghevreesde donder
Wt t'midts zijns Palmen hant stort over s Hemels vloer
Besagh t'van noot volstreen opt hooghst Godlijck beroer
Met zijn Hebreen nae langh verstrengde slavernyen
Een vet beloofde wey u erflijck toe te wijen
Het volle Hollant dat Visrijcke Maes en Rijn
Omarmt daer sal u rust en schoonste Gosen zijn
De Babiloonsche knel ghevancklijck soo veel Jaren
Sal zijn de gront waer op ghy haeren sult vergaren
Van u Vyanden hooft; siet hier deur Godt ghestelt
Een Machabeus borst een Leeuwe op den veldt
Van Iuda: dus siet op ghy Batavieren moedich
Treckt teghen d'Antiochs bloetgieren die verwoedich
Verhonghert zijn op u onnoosel harts ghespan:
En na de tijdt als ick ter hoogher Hemel an
Int midden afghepaelt ter halver Son ghemeten
Niet licht yets openbaer: Soo suldy naemaels weten
Gheloovich Christen volck hoe lief u Gode vrijt
Als ghy verdartelt op u Goude vrije tijdt
Als u kint onghequeeckt deur weelt nau kent zijn selven
Als d'yver vant verleen men Hoovaerd siet bedelven
Als vrede bloeyt opt schoonst nae langh verbarste drangh
T'gheen Jaer op Jaer u heeft benadert even strangh

 Denckt

Denckt dan heyr helden waert en vroom nacomelingen
Wat u Heer Vaders eerst diet soo in noot aenvinghen
Meer parste als de licht gheveerde gheest van dy
Diet noodigh goet verdelght in snoode guyterp
Dan wert u sorgh'lijckst te bewaeren Godes vreese/
Hy die u Heplant is mocht voort u hulper wesen:
De Huys-heer des ghewins ghererhte deel int slodt
T'erkennen 't spaerwaerd' en ghebogen voor de Godt
Die zijn gheliefde schaer leydt deur d'Arabys golven/
Waer onder dat een Nyls Croondrager wert bedolven
Deur sonde vielt al g'lijck 't groot Ninive te gront
Tot puynen opghehoopt 'tgheen dat ghewueldich stont
Soo spieghelt int begin: o wijsgier acht noyt ledigh/
Hoe swaer opt was ziels pars al quaemtu naermaels vredig
Looft dien op't hoogh verwelf de gulde saelen spant
En spalckt de groote zee met leden omgherant
Van daer den Horizont vertoont de morghen randen
Tot over 't wyde dal by afgeloopen stranden
Op 't grijs asure velt Vrouw Hesperus ontmoet
Als langs de vochte plas u Luna 'thooft begroet
Vergheet lichtvaerdigh niet o Neerlandt die Vriendinne
Wien veurt verdruckte volck in noot deur reyne minne
Haer Bruydegom omhelst. en toont een open borst/
G'lijck als den Pellicaen, wanneer haer Jonghen dorst:
Tijdt hanght u over 't hooft veel vyantlijcke strijden
Eer ghy so grooten Vorst sult brenghen u ter zijden
So min zijns stoute moets u werck lien ande wal
Dat die u kind'ren noemt u mannen achten sal/
Dat die u nu bespot met Vossen veur te jaghen
Ghenoech mocht vinden noch voor reddingh zijns en magen
Die u bloet schandigh eyscht en tart voor snoode schent
Deur dijn manhaft/ u weer voor vrije landen kent
Dat dies zijns groote Croon moet teghen 't roernest spelen
Deur voorsicht wert ghelept recht met u 't rijck te deelen
O wonder deelt wat haelt ghy Spaengien in so waert
Deur 't Godloos monster dwanck een tweed Troyaensche paert
Selfs opghewor pen by u Gheesteloose Vliesen,
Verwacht int groots sal dy de setel doen verliesen
Dit volckrijck Neerlant: segh ick eergiers helden/ jae
Langh heugers tot vergelt der Vaderlijcke schae
Aen hun voorouders diet rechtvaerdigh wilden vryen
Siet Hollant 't laegh dat sich uyt kleyne visscherijen
Van Bato stelt nu heeft deur Gods regeringh me
Verovert menich wel bewoonde schoone Ste
En steyghert teghent Oost/ in meerder t-haerder spoeden
Met vloten op de rugh der Oceaensche vloeden

Nieu

Nieu vintsels porren aen ontsien van landt en stadt
Vercieren met de roem haer wel gheseghent schat
Seer trou hun overheers/ doen rechte daeden blincken/
Dit suldy voor ghenoech aennemen en ghedincken
Voor veel der Eeuwen dat dijn draf vergaet te niet
Dijn een'gs glorie wart/ en noodigh is gheschiet
Om uyt den Diensthuys uw's ghedwonghen moets onheplich
Te leven/ dies de strijts vervolgingh bet onveplich
Keert met ghenoeghen 't hooft/ u schermheer siet nae wins
Ghy recht vercoren hebt Wilhelmo uwen Prins
Uyt d'huyse van Nassou erfheere op Orangien
Behoeder uwer thuyn/ teghent vernielent Spaengien.
Adolf leyt/ Lodewijck, 't huys van Brederoode staet
Graef vanden Bergh d'Marquis en Grave van Hooghstraet
Mansvelt van Culenborgh de Graven in verdraghen
Die door de vrijheyts crans nu staele leden draghen
Aen tempel recht waer dat Bellona sal te wraeck
V rechten seghes palm der Vaderlijcke saeck.
Uyt Nassou dubbel heyl verwacht deur 's Hemels gaven
Op d'onvergheten moort tot Brussel heen begraven
En of dick 't wreet verargh/ verraets soo schelms berooft
Een Borght, vertrout te meer op alder Princen hooft/
Die by gherechte pleyt verwint en hout victorie/
Deur een uytspruytend loot/ die voor veel eeuws memorie
De Vorstelijcke deucht niet min zijn eyghenschap
Noch achter treden stout de Princelijcke stap.
Dus hier op zijt gemant t' toe segh u stercke wacker
Dijn Vyant zijt ghetroost Batavia niet swacker
Maeckt 't laest herdencken dy tot Brussel met versaegh/
Dat erft den Lauwer op ghehelmt u Hollants Haegh:
Hy die tot drijwerf heeft het Fransche rijck doen beven
Liet deur een snoo Tiran onnoosel 't stoute leven/
Onschuldigh veur een al te trouwe dienst Vassael
Gaveere moedigh Prins, van Egmont Lamorael.
En ghy o Admirael deur 't g'welts rumoer ontdrongen
Uyt noodes bort'len dijns ziels claechelijcke tonghen
Van Trommels en ghetier/ ghy baenderheeren kloeck
Uyt Batenborch, ghy dwonght/ uw's Godtvergheten vloeck
Tholedo, daer toe deet/ de sestien Edelinghen
Op 't Paerde Velt in noot een droevich clagh-liet singhen/
O wreetheyts gruwel/ dier uyt Roomsch list/ macht ons sijt
Des Lants gesworen smaet van staet en volcken nijt/
Hebt ghy niet 's Coninckx soon vermoordet en verslonden?
De Vroomste Vorsten die legaeten zijn ghesonden
Uyt cracht des droeve eeuws/ tgheen aende voetbanck schreyt
Clagh tranen Godt beweeght/ nu deur ghenadicheyt

 G'lijck

G'lijck mits int even wick der Sonnen recht u claerheyt/
En ſtuurt der tijden tijdt te duyden metter waerheyt
't Gheen ongheloofelijck ſcheen/volſpoedight: Dus ghy Rijcks
Ghedeelde ſtaet ſiet op en ant onnoghelijcks
Slaet klauwen aende want ghy blixems onder't vechten
Ghy Oorloghs-gruwlen om Godt Mars een beeldt te rechten
Voorſichtich kleyn gheſin groot werdt u aenhangh noch
Daer niets op hechten ſal noch wreetheyt noch bedroch/
Al is u Zee-Godt ſelfs van Hoorn-Graef verſlaghen
Ghy ſult 't ontſich der vloen Neptuni Croone draghen/
Als wolcken deur de locht heen ſtreven op de Ree
En dwinghen 't Moorſche landt/ ghy vooghden vande Zee'
Gheen t'ſaem gheſchraepte liſt noch vremt verbondt ſal ſchaerden
V Eendrachts-bintſel / noch 't ghebrijs van veel Spaengaerden
Noch dubbel-loogh deurtrapt/ van die u ſchijnen vreucht
Naſſouwe zy u roep/ niets overtreft de deught/
Die langhs de blauwe rugh der vloeden ſchrickt u dwinghers
En aen de Weſterkant maeckt hier de kleynſte ſinghers/
Den ſtam die int gheſtaelt van my ſtaet vaſt ghegrift
Deur ware ſchickingh Godts en eeuwigh heyl begift/
Sullen van't Ooſt tot Weſt/ ſoo wijt de Globe ſpande
Van Noort ten Suyden weer hem vruchten alle Landen/
En u ô kleyn ghedeelt doen kennen voor Manhaft/
Die laet 't ghedenckwaert werck 't Lant d'eer/ u lichaem 't graft
En 't leven vol ghenoech hebt Princelijck ghequeten
Op d'onverſturven moort uws Ouders onvergheten:
Dus aertſche wondren ſlact de handen aent gheweer/
t'Js al ontworſtelt daer 's vertrouwens tijdt gheen meer/
V bintnis zy in Godt/ wiens heyl u ſocht te baenen
Een wel gheſeghent ſpoor: Soo keert u vyants vaenen
En 't opgheſworen/ leyt u ſoete Borgher hart
Te voeden zijns ghenoech/ en wrevelighe ſmart/
Den Alba treckt ghereet// int Nederlandt te vallen
Nu recht nu vaſt gheeedt// den ſtandert onder allen/
Voor 't vaſt ghehepde Lof/ van s'Hemels clare licht
Die u/ een Monarchi des vruchtbaer leven ſticht/
Dat noyt gheen roem verrijckt van ſtout gheweldich roemen/
Van vry gheſtreden Eelt/ ſal u Batavi noemen:
Die doet t' Gods eere recht welck u volſtandigh vrijt/
En ſchenckt u nae 't verdruck de loon der gouden tijdt:
Verdartelt nimmer ſoo als wars verwaende Chriſten
Tot ſtrijts onheylghe vrock/ om noodloos bitſich twiſten
Den Tijdt Jck gae en vliegh int midts der Sonnen reyſe heen
gaet in. Ghedenckt tijt 't s'Hemels eer/ alſt g'luckich verleen

't Besluyt.

HEt Belgi Treurſpel is verſchenen op tijdts baen/
De heyren trecken op nu gaettet ſtrijden aen:
Nae tijdt deur Godts gheheym u allen deed verclaren
Heeft Nederlandt omringht gheleden veertich jaren/
Soo u t'ongaren woeſt/ en s'Princen noot bewijſt
Ghedwonghen veur de doot/ haer goude Son die rijſt
Dus Borgherlijck gheſin/ luſt dreef my pen te ſchrijven
't Voldaen ſoo dubbel fout daer teghen 't bloedigh drijven
De wreetſt der Sielen ent rechtvaerdigh teghenweer
V Hollants wapen-ſchool gheſticht van menich Heer/
Dat nu in ſtille bandt by b'eedicht Prins vertrouwen
Voor twaelf jaers verdragh te campen op ſal houwen:
Godt ſterck hem die ter heyl hier nader 't lot beſchreef
Deur kunſt en ijver alſt ons te verhalen dreef/
Hier meed' Godt ſpaer u 't ſaem duyt al ten beſt de claerheyt
Van g'offert 't Ziel wel-eens/ ghetrouw en Mint de waerheyt.

Bemint de Waerheyt.

Eynde.

t'AMSTERDAM,

Ghedruckt by Paulus van Raveſteyn.
ANNO. 1616.

9761